

CINKARNA — ŽELEZARNA

SKLOP RESNIH PROBLEMOM

● MIHAEL VIDMAJER je eden izmed tridvajsetih talilcev v celjski Cinkarni. Miha, ki je sicer še mlad, je pa že štirinajsto leto pri cinkarniških pečeh. Medtem je postal prvi talilec in je po disciplini ter pridnosti tovarišem za vzor.

● Kakšno je delo ob cinkarniški peči, ve le tisti, ki je vsaj nekaj ur peči stregel. V ilustracijo naj povemo, da se moštvo ob pečeh iz meseca v mesec spreminja, da odhaja tudi po trideset ljudi. Ljudje ne vzdržijo... Ob tem ni odveč, če povemo, da MIHAEL VIDMAJER prejme za svoje delo okrog 100 starih tisočakov, kar je ob pečeh že veliko. Drugi prejemaajo še manj.

V obeh primerih, tako pri celjski cinkarni kot pri železarni Store, gre za podjetji bazične industrije, ki v pričujoči ekonomiki nista v nič kaj zavidljivem položaju. Toda ne po lastni krivdi, razen v toliko, kolikor sta na področju razširjene reprodukcije v minulih letih marsikaj zamudili. Premalo sta se modernizirali oziroma so se teh nalog, pač zaradi objektivnih razlogov, lotili v času, ko je bilo treba na polju investicij

stisniti pas, razen če nisi imel sam dovolj sredstev. Sicer pa vemo, koliko je ostajalo vsa leta sem bazičnim podjetjem. Ni jim bilo poslano. Z reformo so se obetale nekatere sistemske ureditve, toda prvotne napovedi so ostale v teh primerih gola predvidevanja. Sedaj so težave, ki jih pač najbolj čutita oba kolektiva na svojih plečih. Poskočili in napredovali so tisti, ki jim v povojnih letih ni bilo treba druž-

bi toliko dajati. Poznamo predelovalna podjetja kovinske stroke, ki visoko akumulirajo, imajo dobre osebne dohodke, veliko denarja na skladih, moderne strojne naprave in visoko amortizacijo in eno k drugemu zagotavljenosti stalne regeneracije.

Zadnje mesece je bilo o težavah celjske Cinkarne večkrat govora v najbolj pristojnih gospodarskih krogih, predstavniki republiških in zveznih organov so se seznanjali s težkim položajem, v katerega je zašlo to podjetje predvsem zaradi nekaterih neurejenih sistemskih vprašanj.

(Dalje na 6. strani)

Celje, 27. februarja 1969 — številka 8 — Leto XXIII — Cena 60 par (din)

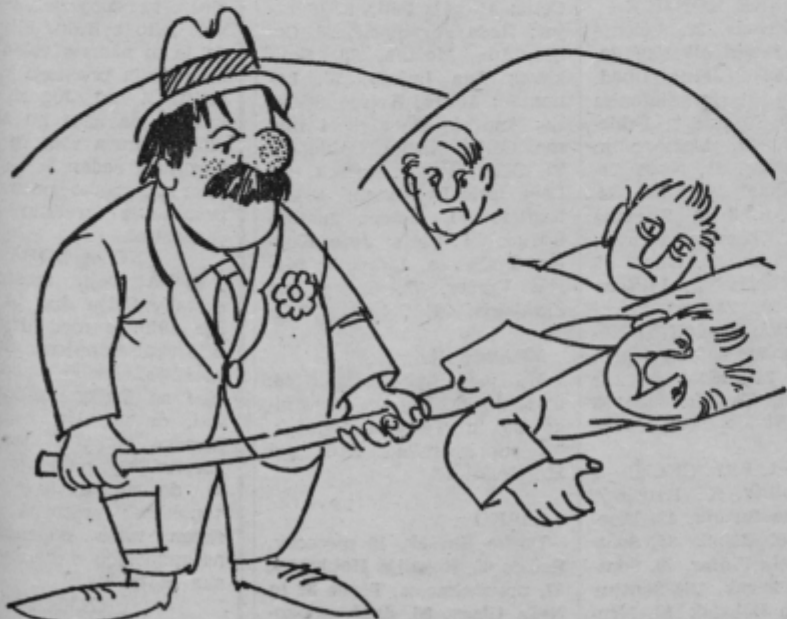

ŠE EN JAKIJEV MILIJON ZA ŠOLO V MOZIRJU

JOZE HORVAT — JAKI, slikar samouk iz Nazarij je pred dnevi poklonil odboru za izgradnjo šole v Mozirju že drugič milijon dinarjev. Prvega je izročil pred koncem minulega leta.

Nekdo bi rekel: KDOR IMA — DA. V resnici pa je največkrat tako: KDOR IMA — vedno NE DA. Zato Jakijev primer navajamo, ker poleg te humane geste, njegovo osebnost povezuje poslanstvo, ki pomeni za kulturo Gornje Savinjske doline mnogo več, kot le slikarski paviljon. Pomeni srečanje osebnosti in prihod ljudi, ki drugače v celem svojem življenju ne bi nikoli postali pozorni na Nazarije. V tem je umetnikova veličina in draž, bogastvo, ki se ne da ocenjevati z denarjem. Njegova odločitev pa izraža globoko mero umetnikove kulture, ki je včasih samosvoja, toda — naša.

FRANČEK FRAKELJ

Kdo bi si mislil, da bodo člani tovarniškega štaba za obrambo pred elementarnimi nesrečami tako »dinstili«, da so bili v svojem kolektivu še preden je zapadel tako visok sneg?

PRVIČ NA HAVAJE

Čeprav se naše turistične in potovalne agencije lahko ponašajo z bogatimi sporedi izletov v tujino, je vendarle tokrat prvič, da odpotuje skupina naših ljudi organizirano na Havaje.

Gre za dvajset izžrebancev nagradne akcije tovarne gospodarske opreme Gorenje v Velenju. To bo prva skupina jugoslovanskih izletnikov, ki bo pod vodstvom domačega vodnika poletela na dolgo pot, na Havaje. Skupino bo vodil šef celjske poslovalnice Kompas, Leopold Perc, poleg drugih pa bo med spremljevalci tudi novinar Dela, Aleksander Pastermajak.

Na pod bodo odšli 7. marca, vrnili pa se bodo po šestnajstih dneh.

Priprave za to potovanje so močno zavzele ne samo celjsko poslovalnico Kompa-

sa, marveč tudi centralo tega avtoturističnega podjetja. Priprave so tekle zelo skrbno in brez motenj, kar je za takšno akcijo več ali manj redek primer. Pri tem je veliko pomoč nudil tudi konzulat ZDA v Zagrebu.

Potovanje na Havaje pomeni posebno nagrado in velik užitek za vse udeležence. Po neposrednih podatkih pa tudi turistične agencije na Havajih pripravljajo za to skupino jugoslovanskih turistov več prijetnih presenečenj.

Pot se bo začela v Zagrebu, kjer bodo izletniki stopili v letalo JAT, ki jih bo popeljalo do Londona. Od tam naprej pa vse preko New Yorka, San Franciska do Havajev bodo sedeli v letalu angleške družbe BOAC.

Vsem izletnikom — srečno pot in veliko prijetnega!

M. B.

VREME

OD 27. FEBRUARJA DO 9. MARCA

Pomembnejše padavine z ohladitvijo in snegom skoraj do nižin pričakujemo okrog 2. in 8. marca. V ostalem bo prevladovalo lepo vreme brez bistvenih padavin.

Dr. V. M.

DVA SVETLA DNEVA

Minulo nedeljo in ponedeljek ni bilo na celjskem področju prometne nesreče. Torej vest, ki jo lahko uokvirimo. Od vseh prizadetih, mislimo glede na njih delo, so bili nad tem najbolj navdušeni delavci celjske prometne milice. Že dolgo časa namreč ni bilo dneva, da ne bi prišlo do nesreče. Glede na cestne razmere, saj so ponekod še močne poljedice, promet pa dokaj gost, bi lahko za ta dva dneva čestitali vsem uporabnikom cest.

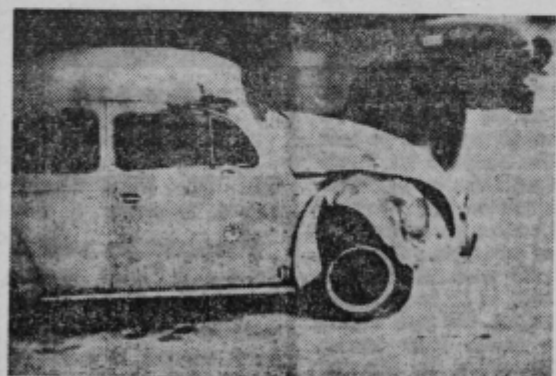
Delavci celjske prometne milice so nam povedali, da naj izrečemo zato še enkrat vsem uporabnikom cest želimo še več takih dni, da ne bo naše področje nosilo žalostne zastave.

SNEG S STREHE

Voznik osebnega avtomobila JOŽE ŠEŠKO, 53, iz Celja, je vozil po Kidričevi ulici v Celju, ško je s strehe hiše št. 3 zdrsnil sneg in poškodoval vozilo. Škodo cenijo na 1000 dinarjev.

MOKER ASFALT

Iz Zidanega mosta je proti Radečem vozil z avtobusom MARTIN KMETIČ, 32, iz Svibna. Na preglednem ovinku mu je pripeljal nasproti z osebnim avtomobilom ALBIN SAJNIKAR, 30, iz Ogeč. Ker je Sajnikar vozil z neprimerno hitrostjo, je pred srečanjem zaviral. Na mokrem in deloma zasneženem cestišču pa je zaneslo osebni avtomobil v avtobus, čeprav se je ta umaknil skrajno desno. Pri nesreči sta se laže poškodovala voznik

...toda bilo bi lahko huje!

Sajnikar in njegov sopotnik FRANC KUHAJ, 28, iz Radeč. Na vozilih je za 6500 dinarjev škoda.

ZANESLO GA JE V JAREK

Po cesti II. reda je proti Štoram vozil s tovornjakom cisterno JOŽE SKOK, 33, iz Kosaz. V Štorah je prehitel neznan traktor, pri tem pa ga je na spolzki zasneže-

ni cesti zaneslo v levo. Tako je tovornjak zdrsnil v pol metra globok jarek. Škoda je 2000 dinarjev.

USODNO PARKIRANJE

Pred mlečno restavracijo na Milavčevi ulici v Brežicah sta parkirala osebna avtomobila IVAN ZIDARIČ, 38, iz Brežic in IVAN UREK, 25, iz Mihaelovca. Nenadoma je zdrsnil na oba avtomobila sneg s strehe ter ju močno poškodoval. Škodo na Zidaričevem avtomobilu cenijo na 7000, na Urekovem pa na 4000 dinarjev.

VZVRATNA VOŽNJA

NEDJO KLJAJIČ, 21, iz Zemuna je vzvratno vozil tovorni avtomobil na parking tovarne »Konus« Slovenske Konjice. Sprejeda je osebni avtomobil JOZETA RAZBORSKA, iz Prebolda, ki je bil pariran za njim in trčil vanj. Škodo na vozilih je za 1.000 dinarjev.

ZAPRL JE POT

Voznik osebnega avtomobila PAVEL PLATOVŠEK, 39, iz Začreta je vozil iz Celja proti Teharju in zavijal levo na cesto, ki vodi na Vrhe. Pri zavi-

janju se je postavil takoj, da je zaprl pot vozniku osebnega avtomobila ŠTEFANU MURKU, ki ni mogel mimo. Po trčenju so ocenili škodo na 900 dinarjev.

KOMENTIRAMO NESREČO

Piše komandir postaje prometne milice Celje: FRANC ŠTIHERL:

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

Dne 17. t. m. ob 8.20 uri se je na križišču cest v Petrovčah pripetila hujša prometna nesreča. Iz stranske ceste, ki vodi iz Velenja, je pripeljala v križišče voznica osebnega avtomobila CE-186-95 Anica Kač, 50, iz Male Pirešice 1. Voznica je v križišču zavijala v levo na cesto I. reda z namenom, da odpelje proti Celju. V trenutku, ko je zapeljala na prednostno cesto Celje-Ljubljana, je pripeljal iz Celja proti križišču z leve strani voznik osebnega avtomobila W-750-614 Johann Novak, 51, z Dunaja. Prišlo je do trčenja s prednjimi deli, kljub temu, da se je priselbi avstrijski voznik skušal z vožnjo v levo temu izogniti. Pri tem je zapeljal v globok sneg, kjer je običal. Voznica je s svojim poškodovanim vozilom ostala na sredini vozišča glavne ceste, t. j. na kraju trčenja. Škoda na obeh vozilih je za okoli 5.000 din. Do telesnih poškodb ni prišlo. Voznica je izjavila, da voznika pred trčenjem sploh ni opazila, čeprav je obstala v križišču in pregledala prednostno cesto preden je zapeljala nanjo. Bel avtomobil, ki ga je uporabljala avstrijski voznik, se težko loči od pokrajine, ki je bila pokrita s snežno odejo. Kot kaže, je voznica spregledala vozilo, ki je bilo na glavni cesti in se približevalo križišču.

Tega dne je bilo cestišče obeh cest pokrito z nekaj centimetri južnega snega in je bila vožnja nasploh otežkočena, tudi za vozila z zimsko opremo, ki sta jo sicer imela oba udeleženca na vozilih (snežne gume).

Ob straneh ceste v križišču je bil nepoplužen sneg v višini 130 cm, ki je občutno zmanjševal preglednost. Prometna varnost je bila spričo tega zmanjšanja, upoštevajoč, da je s sedeža avtomobila fiat 750, ki ga je uporabljala voznica, mogoča vidljivost le do 128 cm višine. Take prometne razmere zahtevajo od voznika motorih vozil podvojeno pozornost, kajti voznik, ki prihaja s stranske ceste na prednostno, sme zapeljati nanjo le, če pri tem ne ovira vozil, ki vozijo po njej.

Križišče v Petrovčah ne ustreza številnemu in hitremu prometu ter je vidjučevanje v promet na prednostno cesto pri takšnem prometu otežkočeno in zahteva skrajno previdnost.

Jože Lokar, Celje, padel s strehe, težke telesne poškodbe; Slavko Podgrajšek, 39, Konjice, delovna nesreča, stisnjen trebuh; Marija Paradiž, 42, Celje, padla pri delu, zlom zapestja; Jurij Rotovnik, 32, Soštanj, delovna nesreča, zlom desne noge; Ana Stvarink, 41, Laško, delovna nesreča, poškodba levega zapestja; Lojzka Plahuta, 38, Celje, padla pri delu, poškodba prsnega koša; Ivan Jelenko, 50, Velenje, delovna nesreča, poškodba prsta desne roke; Stanko Ivankovič, 38, Rogatec, delovna nesreča, poškodba roke; Stefan Vengust, 49, Celje, pri delu si je poškodoval levo koleno; Stefan Dovečar, 20, Celje, pri delu se je vrezal v levo roko; Marjan Slezinger, 29, Zalec, delovna nesreča, poškodba prsta na levi roki; Zdenko Horvat, 20, Sentjur, delovna nesreča, poškodovanih več prstov na roki; Jože Rezman, 44, Polzela, cev mu je padla na levo nogo in mu jo zlomila; Ivan Zvonar, 31, Sempeter, vrata avtomobila so mu poškodovale levo zapestje.

CELJE
Ivan Zabukovšek in Elizabeta Rehar, oba iz Celja; Karel Sojč, Slov. Konjice in Ana Naglič, Celje.

HRASTNIK
Jakob Jerovič, Podkraj 70 in Magdalena Haller, Za Savo 9; Jakob Pušnik, Dol pri Hrastniku 234 in Frančiška Klepej, Lažiče 31, Laško ter Jože Goršek, Ojstro 33, Trbovlje in Stefanija Zupan, Marno 10.

LASKO
Andrej Iljevec, Povčeno 7 in Marija Gračner, Trobni dol 44; Franc Brečko, Rečica 53 in Stanislava Hrstovec, Rečica 54; Mihael Jovan, Brdce 11 in Julijana Pekar, Trnovno 9; Feliks Rutar, Debro 77 in Milena Zupanc, Jagodce 11; Edvard Zalokar, Mrzlo polje 2 in Jožefa Gračner, Curnovec 1; Konrad Hrstnik, Marija Gradec 12 in Martina Kladičnik, Laško 72; Jože Kačič, Debro 34 in Jožefa Kačič, Strmca 54; Marjan Kaluder, Rečica 90 in Zdenka Skrabec, Orehovica 10 pri Zagorju; Franc Drobne, Lahomno 12 in Zofija Medved, Kristan vrh 31.

LJUBNO OB SAVINJI
Stefan Bagari, 26, Melince pri Murski Soboti in Elizabeta Zagoršek, 23, Ljubno ob Savinji 94 a.

SLOVENSKE KONJICE
Oto Praunseis, 26, Velenje in Marija Jeseničnik, 20, Pakar pri Vitanju; Jernej Obad, 21, Brezen 51 in Stefanija Naraks, 20, Tomaž 2; Friderik Kropf, 31, Maribor in Helena Samec, 21, Novo Teparje; Mihael Zdošek, 24, Kamna gora 8 in Romana Iskrač, 21, Kamna gora 8; Benjamin Sela, 23, Zafost 15 pri Slov. Bistrici in Julijana Javernik, 30, Zagrad 2 pri Slov. Bistrici; Rudolf Gorinšek, 26, Dobrnež 9 in Marta Bezenšek, 21, Blato 12 ter Ivan Hren, 23, Križevce 33 in Marija Steble, 19, Križevce 29.

SENTJUR PRI CELJU
Karl Kotnik, 52, Hrušovje 14 in Ivana Pušnik, 42, Visočice 10; Jožef Bobek, 35, Sentvid in Jožefa Pintar, 40, Sentvid; Karl Zerah, 26, Sentjur in Rozalija Debelak, 24, Hruševce; Radislav Catar, 22,

Sentjur in Ana Čuden, 17, Bezovje ter Martin Trebovc, 27, Vrbno in Slava Uzmah, 21, Sentjanž nad Storami.

SMARJE PRI JELSAH

Franc Bele, Zahenberc in Marija Gobec, Donačka gora.

ZALEC

Mihael Jelen, 26, Studence 21 in Alojzija Cokan, 22, Studence 9; Martin Kač, 24, Zg. Roje 14 in Viktorija Lorencar, 22, Ločica 7; Ladislav Podpečan, 24, Pirešica 10 in Jožefa Klančnik, 25, Križevce 7; Stanislav Pirnat, 29, Kapla 31 in Marija Kokole, 27, Kapla 46; Jože Zajc, 28, Zalec in Leopoldina Zupanc, 25, Petrovče 36; Alojzij Resnik, 40, Praproče 25 in Ljudmila Podbregar, 27, Zahornce 13; Jože Verdel, 31, Zavrh pri Galiciji 5 in Jožefa Polak, 29, Hramše 22; Anton Gračnar, 38, Trnovce pri Dramljah 22 in Marija Zdouc, 31, Zalog pri Sempetru; Maks Vasle, 30, Založe 62 in Marija Zajc, 24, Dobrič 38; Stanislav Drolc, 33, Ločica pri Vranskem 21 in Terezija Grabnar, 22, Cepije 15; Anton Klemše, 35, Sp. Rečica 41 in Pavla Marija Kaluža, 28, Braslovče 36; Ivan Kreča, 28, Črni vrh 29 in Zofija Lukanc, 22, Tabor 23; Vincenc Selišek, 23, Lisce 6 in Stanislava Kramer, 29, Galicija 55; Vincenc Bukovec, 21, Gornja vas pri Preboldu in Mira Hliš, 20, Gornja vas pri Preboldu; Stanislav Hribernik, 33, Podvrh 63 in Stanislava Kok, 40, Podvrh 55; Gabriel Potočnik, 29, Zabukovica 147 in Amalija Marš, 25, Liboje 3; Jožef Pekar, 29, Trnovo 10 in Cecilija Afner, 25, Levec 39; Ivan Kostanjšek, 26, Dekmanca 9 in Sonja Cokan, 23, Podlog.

CELJE

21 dečkov in 24 deklc

SLOVENSKE KONJICE

Matilda Mulej, deklc in Viktorija Leva, dečka.

SMARJE PRI JELSAH

Marija Hedvika Kolar, deklc

ZALEC

Justina Širovnik, roj. Dolanec, dečka

CELJE

Rudolf Repše, 38, Sentjanž pri Sevnici; Jožef Skaza, 1 dan, Zgornje Zreče; Alojzij Vrečko, 90, Celje Ida Es, 66, Celje; Alojzija Palir, 82, Sentjur; Heda Forstnarič, 26, Celje; Ana Možina, 78, Šmirklavž; Ana Lešnik, 76, Lahomno; Andrej Krivec, 2, Celje; Andreja Bornšek, 1 mesec, Celje; Marija Jazbinšek, 72, Celje; Franc Keršek, 68, Loče pri Poljčanah; Franc Rauter, 50, Selce; Justina Štifter, 74, Celje; Jože Kugler, 2 meseca, Hrenova; Marija Vrečer, 73, Celje; Ana Zavelcina, 82, Celje.

HRASTNIK

Marija Zdravka Adamič, 49, upokojenka, Dol pri Hrastniku 50 in Terezija Deželak, 83, upokojenka, Dol pri Hrastniku 15.

LASKO

Darko Sešek, 19 mesecev, Rečica 65, Rozalija Hohkraut, 87, preužitkarica, Tavče 32 in Neža Ulaga, 86, druž. upokojenka, Zigon 18.

LJUBNO OB SAVINJI
Marija Solar, 80, druž. upokojenka, Primož pri Ljubnem 60.

SLOVENSKE KONJICE

Jožef Šarlah, 70, Slov. Konjice; Franc Vogelink, 70, Slov. Konjice in Urban Milčšek, 77, Slov. Konjice.

SENTJUR PRI CELJU

Helena Jančič, 82, kmetovalka, Proseniško; Anton Šimej, 75, kmetovalec, Resnik 2.

SMARJE PRI JELSAH

Vincenc Zerah, 86, Stojno 72; Franc Javoršek, 69, Dekmanca 39; Marija Plančak, 67, Gornja vas 24; Karol Stiernad, 71, Sladka gora 2.

ZALEC

Jožef Ranšek, 81, upokojenec, Polzela 113; Marija Majerič roj. Pirc, 75, druž. upokojenka, Smarjeta 4; Bernard Pukmajster, 82, upokojenec, Polzela 129 a; Ivan Fajdiga, 68, upokojenec, Podgorje pri Letušu 2; Julijana Kovačič, 39, inv. upokojenka, Celje; Cecilija Čekl, roj. Govedič, 80, druž. upokojenka, Celje; Julijana Stepišnik, roj. Zg. žej, 64, gospodinja, Trnovje pri Celju 52; Frančiška Fostner, roj. Podvršnik, 78, druž. upokojenka, Studence 20; Franc Svare, 54, inv. upokojenec, Liboje 50; Ivan Kranjc, 66, upokojenec, Zabukovica 178; Ana Marn, roj. Gregl, 75, gospodinja, Ponore 2; Zvonimir Ožir, 30, de lavec, Zalec; Antonija Kolšek, 80, upokojenka, Andraž nad Polzelo 70; Anton Steber,

stara kronika

V NARODNI ROG NE BODO VEC TROBILI celjski železničarji, ker so vsi organizirani v mednarodni socialni demokraciji, tako pišejo v Napreju. Tega zatrdila nismo rabili, zakaj v narodni rog pač vedno naših železničarjev ni nikdar trobila, nasprotno bila je narodno zelo mlačna. »Mednarodnost« je žal vedno umevala tako, da je bila bolj nemškega kot slovenskega duha. To so kazale in še kažejo skoro vse njene prireditve. Zalostno — pa resnično! Komur je ljubša tuja beseda nego ona, katero ga je mati učila, ki bi morala biti vsakomur najdražje bitje na svetu, ta pač ni »mednarodna« v praviem pomenu besede.

OMEJENI ŽELEZNISKI PROMET. Od 6. marca naprej sta izpadla na prvi Južne železnice Dunaj-Ljubljana nočna osebna vlaka 31 in 34, Gradec-Maribor vlaka 41 in 46. Torej so ostali le dnevni vlaki, kar bo osebni promet jako oviralo. Pravijo, da je to nastalo vsled pomanjkanja premoga v Avstriji. A mi Jugoslovani upamo, da nam bo železniška uprava vsaj ojačala garniture sedanjih vlakov, sicer bo vsako potovanje zvezano z izrednimi nevarnostmi.

NOVA DOBA 1919
Na seli mestnega sveta v Celju dne 10. julija 1919 je med drugimi bilo tudi sklenjeno, da se opustijo nemške vzporednice na Deški meščanski šoli, da se dva nemška otroška vrta v Gaberju razpustita, poslopje pa se do ustanovitve slovenskega mestnega šolskega vrta da začasno na razpolago v stanovanjske svrhe.

(ZGOD. arhiv)

71. upokojenec, Pre-
bold 55; Matija Breznik, 58,
bovilar, Letuš 5; Alojz Ka-
šiček, 69, soc. podpiranec,
Gomlisko 28; Marija Zajc,
77, gospodinja, Podlog 14;
Johan Urbanc, 74, inv. upo-
kojenec, Lepa njiva 86 in
Terezija Mumel, roj. Špegel,
64, kmetovalka, Dobrava pri
Konjicah 36.

ODKRITI PREDELOVALCI AVTOMOBILOV?

Kot smo izvedeli, so var-
nostni organi pred dnevi od-
krili skupino občanov, ki se
je ukvarjala s tatvinami avto-
mobilov. Te avtomobile so na-
to v delavnici nekoliko »pre-
trojili« in jih prodali.
Na našem področju je še
redno mnogo ljudi, ki bi radi
na cenen način prišli do svo-
jega železnega konjička, zato
vse te trgovine raznim lju-
dem, ki se ne ozirajo preveč
po izvoru blaga, če je v
prašnju lahek zaslužek.
Po nepotrjenih vesteh gre
na večje število avtomobilov.
Nekaj teh je bilo ukradenih
pri nas, nekaj pa v zamej-
stvu. Vsekakor se bo znova
nekaj občanov začelo previd-
no spraševati, kako dobiti na-
j vsaj denar.

BARAKA JE ZGORELA

V soboto dopoldne je iz-
bruhnil požar v baraki grad-
benega podjetja Gradis na Lju-
bljanski cesti v Celju. Požar
je izbruhnil v času, ko so bi-
li delavci v baraki na malici.
Natal bi naj zaradi loja, ki
je prekipel iz posode in se na
njej vnel. Prisotni delavci so
poskušali ogenj pogasiti z ga-
sišnimi aparati, vendar jim
ni uspelo.
Šele poklicanim gasilcem iz
Celja, ki so nemudoma pri-
peli na kraj dogodka, se je
usrečilo ogenj ugasiti, ven-
dar barake niso mogli več re-
šiti. Za požar so baje sood-
govorni tudi delovodja, nje-
gov pomočnik in varnostni
tehniki. Ti bi morali prepreči-
ti, da delavci ne bi malomar-
no ravnali z lojem. Škode je
na 60.000 Ndin.

Celjska tržnica je še ve-
dno slabo preskrbljena. So-
dale je sicer precej, proda-
jo pa jo po 5 do 6 dinar-
jev kilogram, družbo na pro-
dajalnih mizah pa ji dela le
korenje, repa, zelje in mor-
da tu in tam še kakšen kup-
ček špinacije po 10 do 15 di-
narjev. Jajca prodajajo po
7 do 75 para in grečo kar
sproti av prometa. Sadržja ni,
tudi jabolk, ki so že pre-
cej izgubila na kvaliteti, ta-
ko da gospodinjje kupujejo
v glavnem južno sadje. Tržni-
ca lepšajo le mačice, ki jih
na veliko prodajajo otroci.
Najni gost pa je tudi proda-
lec rožmarina in posuše-
nih zelišč.

IZLETI POTOVANJA

Avtoturistično podjetje Iz-
letnik bo ponovilo v mesecu
aprilu izlet v München. Ude-
leženci si bodo lahko ogledali
mednarodni sejem obrti.
Prosta mesta so še za ogled
največje razstave gradbenih
strojev v Evropi BAUMA, ki
bo prihodnji mesec v
München.

Priljubljeni tudi zelo zani-

miv izlet v Holandijo na evet-
lično povorko in v Dortmund,
kjer bo velika razstava
cvetja.

Drugi izlet pa bo v Skandi-
navijo, kjer si bodo lahko iz-
letniki ogledali Berlin, Stock-
holm, Kopenhagen in nekat-
ra druga velika mesta.

Elvina VOČA, odlična pev-
ka zabavne glasbe, se je v
kratkem času že dvakrat
predstavila Celjanom na sa-
mostojnem koncertu. Spre-
mljal jo je orkester, ki ga vodi
njen mož Stjepan Mihaljinac,
obakrat pa je nastopil tudi
Vice Vukov. Elvira je Celjane
presenetila z odlično inter-
pretacijo popevk. Ponovno
bo ta odlična pevka nastopila
v Celju skupaj z Vice Vuko-
vim in orkestrom Stjepana
Mihaljinca 14. marca.
Foto: TONE VRABL

REVIJA KASTNER- OELLER

Danes zvečer bo v dvora-
ni samopostrežne restavracije
v Celju velika modna revija,
ki jo prireja trgovska hi-
ša iz Graza Kastner & Ohler
ter celjski Izletnik. Zanimi-
vo je, da je izkupiček revije
— vstopnice so po 5 no-
vih dinarjev — namenjen za
nakup igrač za otroško
vzgojno varstveno ustanovo
Tončka Čečeva na Maribor-
ski cesti v Celju. Na reviji
bo sodelovalo več kot 10 zna-
nih manekenk iz sosednje
Avstrije, trgovska hiša pa bo
priskrbelo najnovejše modele
iz svoje pomladansko-polet-
ne zaloge.

TEDNIKOVA PLOŠČA

Kakor vidite naročniki za
NOVI TEDNIK kar »dežuje-
jo« v naše uredništvo; tokrat
jih je bilo toliko, da je med
njimi kar devet dobitnikov
TEDNIKOVE PLOŠČE. In
kateri so? Marija Bezovičnik,
Polypex, Soštanj, Vida Ka-
ker, Mozirje 31; Zvone Bur-
jak, Zavodnje 22, Soštanj;
Veronika Moličnik, Podveča
39, Luče ob Savinji; Betka
Kregar, Muzejski trg 6/I, Cel-
je; Anton Fricelj, Potok 31,
Nazarje; Metka Vnučec, Sma-
tež 20, Gomilsko in Vida
Hriberšek, Mozirje 46.
Dobitniki nam tudi pridno
odgovarjajo na naša pisma.
Šibijana Verovšek v poslu-
ša RADIO CELJE v ponedel-
jek, 3. marca; Ivan Pavlič v
sredo, 5. marca, Alojz Ku-
šar v četrtek 6. marca, Fran-
ja Steblovnik pa v petek,
28. februarja.

Celjsko Kinopodjetje nam
je za prihodnje dni pripravi-
lo naslednje filme:

UNION:
27. 2. — 3. 3. Ameriški barvni
film UKROČENA TRMOGLA-
VKA.

4. 3. — 5. 3. češki film
STAREC IN OTROK.

6. 3. — 9. 3. Ameriški barv-
ni film DVANAJST ZIGOSA-
NIH.

METROPOL:
27. 2. — 2. 3. Italijanski
barvni film UBLJTE JOHNA
RINGA.

3. 3. — 5. 3. — Italijanski
barvni film TIHO, MORI SE.
6. 3. — 9. 3. — Ameriški
barvni film VELIKI MAC
LINTOCK.

DOM
27. 2. — 28. 2. Angleški film
DEKLE GEORGY.

1. 3. — 4. 3. Angleški barv-
ni film DRUŽINSKE ZADE-
VE.

5. 3. — 9. 3. Francoski bar-
vni film VSEGA JE KRIV
OSKAR.

Kot običajno začenja Ra-
dio Celje svoj spored med
delavnikom vsak popoldan
ob 16. uri. Prva ura je name-
njena čestitkam, ob 17. uri
pa se začne vrstiti različne
oddaje.

V celjski kroniki so zani-
mive in aktualne informaci-
je s celjskega območja. Po-
lovica ponedeljkove kronike
je namenjena tedenskem
filmskemu sporedu celjskih
kinematografov. Za konec od-
daje je ob ponedeljkih še te-
denski športni pregled. V to-
rek ob 17.45 je na sporedu
torkova reportaža, vtem ko
sta v sredo po vrsti druga za
drugo dve posebni oddaji:
iz dela celjske občinske
skupščine in iz delovnih ko-
lektivov.

V nedeljo se oglasi Radio
Celje ob 11. uri dopoldne. Za
uvod na programu pogov-
or s poslušalci, za konec 15.
minut pred 13. uro pa je li-
terarna oddaja.

Bralce N. TEDNIKA, ki
imajo v svoji zbirki gramo-
fonskih plošč kakšnega po-
sebnega, priljubljenega pevca,
opozarjamo, da jih lahko pri-
spevajo za oddajo »Glasba z
izposojenih plošč«. Le-ta je
na programu ob torkih.

Oddaje »Čestitke in po-
zdravi naših poslušalcev«, ki
so na programu Radia Celje,
so že povsem zavzete v na-
slednjih dnevih v MARCU:

1. III., 3. III., 7. VIII in 9.
III. od 12. do 23. III in 25.
III.

Cena čestitke ob delavni-
kih 20 Ndin za vsako pe-
sem, ob nedeljah 30 Ndin za
vsako pesem.

PRIREDITVE

Ansambel FRANJA BER-
GERJA s pevko Melito Avse-
nak bo gostoval v soboto, 1.
marca ob 18. uri v Rimskih
Toplicah, ob 20. uri pa v La-
škem. Koncert je organiziran
ob sodelovanju NOVEGA TE-
DNICA in Tovarne GORE-
NJE iz Velenja. Vabljeni!

V prihodnjih dneh v Cel-
lju ne bo kakšnih posebnih
prireditve. Tisti, ki se radi
zavrtijo, bodo pač morali v
hotel Celeio, kjer imajo vsak
dan, razen ponedeljka, v no-
vem baru tudi barski spored.
Ob sobotah in petkih imajo
plesno glasbo tudi v hotelu
Evropa, sicer pa plešajo še
v restavraciji Pošta v Rog.
Slatini in v hotelu Paka
v Velenju.

Cetrtek, 27. februarja ob
19. uri: Lebovič: Srebrne vezi,
4 mladinski abonma in izven.

Petek, 28. februarja ob
15.30: Lebovič: Srebrne vezi,
I. mladinski abonma in iz-
ven.

Sobota, 1. marca ob 15.30:
Lebovič: Srebrne vezi, I. sol-
ski abonma in izven. Ob
19.30: Lebovič: Srebrne vezi,
izven abonmaja.

Nedelja, 2. marca ob 10.
uri: Goodhart: Generacija —
komedija, I. nedeljski mlad-
ski abonma in izven.

Torek, 4. marca ob 17. uri:
Lebovič: Srebrne vezi, III.
solški abonma.

Sreda, 5. marca ob 17. uri:
Goodhart: Generacija — ko-
medija, abonma za upokojen-
ce in izven.

Cetrtek, 6. marca: Good-
hart: Generacija — komedi-
ja, III. mladinski abonma in
izven.

NOVOSTI S POLIC ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Pörtner R.: Die Erben
Roms. Berlin (It.) 1966. S.
31769.

Bolle F.: Čovjek i mikrob.
Zagreb 1966. S. 31771.

Maksimović B.: Čovjek i
svijet u toku stoljeća. Zagreb
1966. S. 31775.

Jakobson R.: Lingvistika i
poetika. Beograd 1966. S.
26614/16.

Bloch E.: Tübingenski
uvod u filozofiju. Beograd
1966. S. 26614/15.

Fritzhand M.: Etička mi-
sao mladoga Marksa. Beo-
grad 1966. S. 26614/14.

Lévi-Strauss C.: Divlja mi-
sao. Beograd 1966. S. 26614/12.

Čulm J.: Filozofske be-
ležke. Beograd 1967. S.
25784/10.

Schütze W.: Plivajući est-
rih. Beograd 1966. S. 24218/19.

Crouse W.H.: Svet bu-
dučnosti. Beograd 1965. S.
23101/13.

Tehnološki procesi u or-
ganskoj sintezi. Beograd 1967.
S. 31660.

Trowell K.M., H. Never-
mann: Afrika in Oceanija.
Ljubljana 1968. S. 31655.

Holjevac V.: Hrvati izvan
domovine. 2. proš. izd. Za-
greb 1968. S. 31654.

Oba celjska hotela, Celeio
in Evropa sta bila v minu-
lem tednu razmeroma lepo
zasedena. Točnega podatka
o nočitvah sicer nismo izve-
dli, v obeh hotelih pa so
nam povedali, da so s števi-
lom nočitev zadovoljni. Kak-
šnih posebnih zanimivih go-
stov ni bilo, med nočitvami
pa je seveda tudi nekaj ta-
kih, ki so jih ustvarili tuji
gostje.

Na celjskem turističnem
območju je dovolj prostora,
tako v zdraviliščih, gostin-
skih objektih kot pri zaseb-
nikih. Odprti so domovi na
Gori Oljki, na Svetini in Celj-
ska ter Mozirska koča. Cesta
na celjsko kočo je enosmer-
na, obvezna je uporaba
snežnih gum, ali verig. Ko
to poročamo, so ceste na celj-
skem turističnem območju
v glavnem prevozne, le na
nekaterih manj prometnih
cestah je promet težaven.
Upajmo, da se razmere do
izida lista ne bodo spet
spremenile.

ODBOR ZA POHOD
»PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«
LJUBLJANA, KOMENSKEGA 7
Telefon: h. c. 310-044, sekretariat: 316-186

RAZPIS POHODA »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE« za leto 1969

Odbor za pohod »Po poteh
partizanske Ljubljane« (v na-
daljnem besedilu: odbor) raz-
pisuje v počastitev osvobodit-
ve mesta Ljubljane manifesta-
tivno-tekmovalno prireditev:

XIII. POHOD »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE« PROGRAM PRIREDITEV SOBOTA, 26. APRILA 1969

Manifestativni pohod »Po
poteh tovarštva in spominov«
za moške, ženske in mešane
skupine pionirskih odredov
nižjih razredov osnovnih šol
občin Ljubljane (od 1. do 4.
razreda) v organizaciji občin-
skih zvez prijateljev mladine
ljubljskih občin.
SOBOTA, 10. MAJA 1969

»Stafeta zmage« 3 x 600
metrov za mladinske moške
ekipe, ločeno za šole II. stop-
nje, za osnovne telesnovzgoj-
ne organizacije in za vse dru-
ge osnovne organizacije;
»Stafeta zmage« 3 krat 600
metrov za mladinske ženske
ekipe, ločeno za šole, za os-
novne telesnovzgojne organi-
zacije in za vse druge osnov-
ne organizacije;

3. »Tek prijateljstva« na
4226 m dolgi progi za moške
domače in inozemske mest-
ne reprezentance.

NEDELJA, 11. MAJA 1969

1. Manifestativni pohod »Po
poteh tovarštva in spomi-
nov« na 10.000 m dolgi pro-
gi za moške, ženske in me-
šane ekipe za vse osnovne
organizacije, šole II. stopnje,
odrede predvojaške vzgoje ter
za ekipe enot JLA in Milice
(v nadaljnjem besedilu: or-
ganizacije);

2. manifestativni pohod »Po
poteh tovarštva in spomi-
nov« na 5000 m dolgi progi
za moške, ženske in mešane
ekipe pionirjev in mladine
višjih razredov osnovnih šol
(od 5. do 8. razreda);

3. tekmovalni pohod »Parti-
zanski marš« na 25.000 m
dolgi progi za moške eki-
pe za vse osnovne organiza-
cije, odrade predvojaške vzgo-
je ter za ekipe enot JLA in

Milice (v nadaljnjem besedi-
lu: organizacije);

4. tekmovalni pohod »Parti-
zanski marš« na 8000 m dol-
gi progi za ženske ekipe za
vse osnovne organizacije.

TEKMOVALNI POGOJI

1. »STAFETA ZMAGE« 3
krat 1000 m
Pravico nastopa imajo tek-
movalci, rojeni v letih 1948
do 1955. Obvezen zdravni-
ški pregled!

2. »STAFETA ZMAGE« 3
krat 600 m
Pravico nastopa imajo tek-
movalke, rojene v letih 1951
do 1958. Obvezen zdravniški
pregled!

3. »TEK PRIJATELJSTVA«
4226 m
Za vsako mestno reprezen-
tanco lahko nastopijo 4 tek-
movalci, za plasma represen-
tance pa se upoštevajo samo
prvi 3 tekmovalci. Pravico
nastopa za mesta SPRJ
imajo tekmovalci, rojeni leta
1952 in prej. Obvezen zdrav-
niški pregled! Zmagovalna re-
prezentanca je tista, ki zbe-
re najmanjše število točk s
tem, da se točkujeta tekmo-
valci po vrstnem redu priho-
da v cilj od 1 številke zad-
njega tekmovalca, ki pride v
cilj.

4. »PO POTEH TOVARI-
ŠTVA IN SPOMINOV« 10.000
metrov
V vsaki ekipi mora nasto-
piti 5 udeležencev oz. udele-
ženek. Pravico nastopa imajo
vsi, ki so rojeni leta 1960 in
prej.

5. »PO POTEH TOVAR-
ŠTVA IN SPOMINOV« 5000 m
V vsaki ekipi mora nasto-
piti 5 pionirjev — pionirk
oz. mladincev — mladink.
Pravico nastopa imajo učen-
ci in učenke višjih razredov
osnovnih šol.

6. »PARTIZANSKI MARŠ«
25.000 m

(Dalje na 19. strani)

Prijet vlomilec v cerkev

Delavci celjske UJV so
odkrili osumljenca, ki bi
naj vlomil v župnišče in
cerkev nad Belimi voda-
mi, o čemer smo pisali v
zadnji številki Novega
tednika. Za to dejanje je
osumljen 26-letni Radivoj
Jeftić, doma iz okolice
Kraljeva, ki je prišel v
Slovenijo, da bi se zapo-
sli. Po dosedanjih ugotov-
itvah pa mu delo ni pre-
več dišalo, saj je bil več
mesecev le nekaj dni na
delu, raje se je klatil in
bival pri prijateljih. Veči-
no ukradenih predmetov
so odkrili pri njem in jih
vrnili.

Ije na celjsko kočo ob 13.10.
Povratek s Celjske koče je
ob 11.30 in ob 17. 30, s pri-
hodom v Celje ob 12.20 in
18.20.

HIŠICA ZA PROMET- NE MILIČNIKE

Svet za notranjo politiko
in splošne zadeve pri skup-
ščini občine Celje je predla-
gal, da naj bi na križišču
pred pošto postavili lično
majhno hišico za služboče-
ga prometnega miličnika.

AVTOBUSI NA CELJSKO KOČO

Avtobusi na Celjsko kočo
vozijo po naslednjem voznem
redu: prvi odpelje iz Celja
ob 6.15 in se ustavi na Celj-
ski koči ob 7.05, drugi pa
ima odhod ob 12.20 in pripe-

● Leta 1919 je na
Mestni deški šoli v Celju
bilo 274 šolarjev v sloven-
skih razredih, 164 pa v
nemških; na Mestni de-
kliški šoli pa 306 učenik
v slovenskih, 121 pa v
nemških razredih.
(ZGOD. arhiv)

NAMESTO JUGOSLA- VIJA : ITALIJA FINALE POKALA SFRJ

Predvideni dvoboj ženskih državnih reprezentanc v atletiki med Jugoslavijo in Italijo, ki bi moral biti v Celju, odpade. Tako bo centralna prireditev ob 20-letnici samostojnega atletskega društva finale za pokal SFRJ, v katerem bo nastopilo po šest najboljših moških in ženskih ekip. To bo letos tudi največje atletske tekmovanje v Celju.

AD KLADIVAR PRIPRAVLJA 1. IN 2. MARCA na Celjski koči seminar za atletske sodnike. Tisti, ki že imajo izpite, bodo obnovili pravila in jih izpopolnili z novimi, ki so bila sprejeta.

ZLATKO HOMOKI SE JE VRNIL IZ VOJSKE — Odlični atlet Zlatko Homoki se je pred dnevi vrnil iz vojske in bo v naslednji sezoni vsekakor predstavljal veliko okrepitev za celjske atlete. V vojski je redno treniral pod vodstvom Milana Petrovića. Skupaj s Kocuvanom, Medveškom, Vravnikom in Obalom bo predstavljal najmočnejše orožje na kratkih progah do 400 metrov.

FEDOR GRADIŠNIK BOLAN — Znani atletske trener Fedor Gradišnik je že dalj časa bolan. Njegova odsotnost se bo vsekakor poznala tudi v formi atletinj Lubejeve in Maroltove, ki ju v naslednjih dneh čakajo težka tekmovanja. Upamo, da bo Fedor Gradišnik kmalu ozdravel in ponovno pomagal atletom do odličnih rezultatov.

TRIJER CELJANI NA EVROPSKIH IGRAH — V Beogradu je bilo veliko mednarodno tekmovanje, ki je služilo kot izbira za nastop na evropskih atletskih igrah. V državno reprezentanco so se po doseženih rezultatih uvrstili iz Celja Marjana Lubej, Darja Marolt in Miro Kocuvan. Lubejeva je na zadnjem tekmovanju dosegla nov državni rekord v teku na 50 m (6,4), Maroltova je bila peta. Vivod pa je bil drugi v višini (200 centimetrov), Kocuvan pa je izpadel v teku na 400 m (50,1). Na ovirah se je Lubejeva poškodovala, Maroltova je bila četrta.

MLADINSKO PRVEN- STVO ŽALCA V SKOKIH

TEKME V LJUBNEM — Po štirinajstih letih so ponovno pripravili tekme na 65-metrski skakalnici v Ljubnem. Pred več kot 2000 gledalci je med mladinci zmagal Pink (Ljubljana) pred Ajnikom (Izletnik Celje), med člani pa je bil najboljši Giacomelli iz Ljubljane.

SREDNJEŠOLSKA IN OSNOVNOŠOLSKA PRVENSTVA — Na Celjski koči je bilo medobčinsko tekmovanje osnovnih šol. Zmagala sta Zelič in Skobernetova, med ekipami pa Celje pred Velenjem. Medobčinsko prvenstvo v skokih pa je bilo na 45 in 35 metrskih skakalnicah v Velenju. Med pionirji je bil najboljši Boriak in med mladinci Ajnik (oba Celje). Ekipno so zmagali Celjani in Velenjčani.

V LUČAH VELESALOM IN SMUK — Aktiv ZMS v Lučah je pripravil že drugo tekmovanje v letošnji zimni. V smuku so bili najboljši Urank, Zagožen in Hren, v veleslalomu pa Supin, Hren in Vezočnik. Med ekipami je bil v smuku najboljši Gornji grad, v veleslalomu pa Luče.

PREMAGALI PRVAKA II. ZVEZNE LIGE

V drugem in tretjem kolu zimske štajerske lige so košarkarji Celja dosegli dve lepi zmagi (proti MTT 71:65 in prvaku II. zvezne lige Mariboru 66:33:75). Najboljši so bili Čepin, Tomašič, Zupančič in Zorko.

O. HOLZINGER

ŠTIRI ZANIMIVE TEKME: ITALIJANSKI MLADINCI BOLJŠI OD

Jugoslovanski mladinci so imeli v soboto in nedeljo dva prijateljska dvoboja z izbrano vrsto italijanskih mladih hokejistov. Medtem ko so v prvi tekmi zmagali Jugoslovani s 5:3, so drugo izgubili s 4:1. Tako je skupen izkupiček, če bi ga seveda računali, v korist italijanske reprezentance.

Med kandidati za sestavo jugoslovanske reprezentance, ki bo prve dni marca nastopila na evropskem prvenstvu v Zenevi, je tudi celjski vratar, Srečko Audič.

Med tednom je bila tradicionalna tekma med starejšimi celjskimi hokejisti. Zmagala je B ekipa s 6:3. Za zmagovalce so gole dosegli: inž. Jug 3, inž. Ščuka, Belcer in H. Zupanc po enega, za poražene pa Jenko 2 ter Verstovšek enega.

V nedeljo pa je celjsko moštvo igralo povratno tekmo z Medveščakom v Zagrebu. Domačini so postavili celotno prvo garnituro z Ratejem in Franzom na čelu in zato tudi zmagali z 10:3 (3:1, 4:2, 3:0). Za Celje sta gola dosegla Čretnik 2 in Dobovičnik enega.

-mb

Poleg hokejske je letos pri HKD Celje lepo zaživela tudi sekcija umetnostnih drsalcev. Mladim Celjanom so se tokrat pridružili še drsalci iz Velenja. Tako je sekcija okrepila svoje vrste. Mladi drsalci oziroma drsalke so se letos lepo uveljavili na republiškem tekmovanju za Bloudkov memorial, na republiškem prvenstvu pa osvojili prvo mesto med mladinskimi pari (Jurčič-Vivod) ter sedmo (Duška Fišer) in deveto (Nataša Dermol) med mladinkami posamezno. Na sliki od leve proti desni: Milan Jurčič, Nataša Dermol, Tanja Vivod, Duška Fišer, zadržaj pa njihov trener, Hinko Dermol.

(Foto: M. Božič)

ENA ŽELJA: REPU- BLIŠKA LIGA

Trener in igralec RK Partizan Soštanj Stefan KAC pravi:

»V jesenskem delu tekmovanja smo osvojili v štajerski rokometni ligi prvo mesto. S pripravi za spomladanski del smo začeli takoj po Novem letu: najprej v telovadnici in nato na prostem. Upam, da se bomo uspeli »odlepiti« od najhujših tekmecev — rokometišev Griž in Murske Sobote. V letošnjem letu pa imam samo eno željo: da bi se končno uvrstili v republiško ligo.«

S. JUG

NEDO FARČIČ V AD KLADIVAR?

V zagrebškem časopisu Sportske novosti je bila te dni objavljena vest, da želi znani jugoslovanski atlet in udeleženec zadnjih olimpijskih iger Nedo Farčič po povratku v domovino pristopiti k AD Kladivar. To je izjavil nekemu novinarju na Švedskem, kjer je že nekaj let zaposlen. Redno trenira in potuje po Evropi, kjer je v dveh letih dosegel odlične rezultate. Trenutno je daleč najboljši jugoslovanski dolgoprogaš in državni rekorder na 10.000 metrov. Po tem ko sta atletiko opustila Važič in Červan, bi bil Farčič vsekakor velika okrepitev za AD Kladivar. Ko pa smo povprašali sekretarja društva Petra Drogenika, kaj lahko pove o Farčičevem pristopu, je izjavil, da društvo še nima nobenega uradnega sporočila.

T. V.

OBISK PRI NK ŽALEC

Nogometaši Žalca, ki tekmujejo v VCSNL v jesenskem delu tekmovanja niso dosegli dobrega uspeha, kajti običajni so na zadnjem mestu. Prav zaradi tega so kmalu začeli s pripravi na spomladanski del tekmovanja, v katerem želijo doseči vsaj to, da ne bi izpadli iz lige.

Obiskali smo njihovega predsednika Rudija Bizjaka, ki je o pripravah in načrtih povedal:

»Z rednimi treningi smo začeli že januarja. Trikrat na teden vadimo v telovadnici, ko pa bo skopnel sneg se bomo takoj preselili na igrišče. Treninge vodi Anton Zidar in Rudj Grum. Upamo, da bo naše delo poplačano vsaj s tem, da bomo tudi prihodnje leto nastopali v tej ligi. Pri reševanju finančnih problemov pričakujemo vso pomoč ObZTK Zalec in delovnih organizacij.«

Spor z NK Maribor?

»Končan. Mariborčani so namreč plačali 6050 din odškodnine za igralca Bizjaka, ki je odšel v Maribor.«

T. TAVCAR

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

nagraduje vašo odločitev za namensko varčevanje z ugodnimi posojili. Stanovanjsko posojilo lahko dobe občani in pravne osebe, ki v banki namensko varčujejo, namensko vežejo stanovanjska sredstva za določen čas ali vplačajo ta sredstva v kreditni sklad banke.

Posebno ugodnih obrestnih mer so deležni lastniki vezanih deviznih računov.

Za navadne in vezane hranilne vloge daje Kreditna banka in hranilnica Ljubljana najvišje obresti.

Poleg tega sodelujejo varčevalci vezanih hranilnih vlog, namenski varčevalci in lastniki vezanih deviznih računov pri vseh nagradnih žrebanjih, ki jih prireja Kreditna banka in hranilnica Ljubljana vsake štiri mesece.

**NASLEDNJE NAGRADNO ŽREBANJE BO V MESECU
MAJU, KO BO RAZDELJENIH 250 LEPIH NAGRAD,
MED NJIMI TUDI DVA OSEBNA AVTOMOBILA IN TO
FIAT 124 TER FIAT 850.**

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, zaupno in pod najugodnejšimi pogoji.

SPOMINI STARI
25 LET

Spregovorili bomo o ljudeh, ki so odinjeni od glavne ceste živijo svoje majhno življenje. Svetu v dolini stiskajo roko preko nekaterih svojih rojakov, ki so imeli srečo, da so tam dobili zaposlitev. Nekateri se kljub temu še vračajo na skopo in utrjeno zemljo, drugi so ostali v dolini in jim je edina zveza s svetom »tam gori« nedelja ali še prej rodovitna jesen!

Ostareli ljudje ostajajo sami. Brez volje. Razočarani. Prepusteni bičanju burje in sonca pa dreva in spominov. So kot slikarjeva paleta. Vsak ima svojo barvo. Barvo polti, obleke, hiše, skednja, besede, ljubezni... Vendar v celoti tvorijo sliko, ki navdušuje in opominja.

Slikar z eno paletto nariše več slik. Ljudje »tam gori« pa z eno paletto rišejo več let eno sliko: sliko ŽIVLJENJA. Premikajo se po prostoru, ki jim je bil odmerjen po nenapisanih zakonih narave. Nekateri so se v njem izgubili, drugi so odplavali.

Govorili bomo o tistih malih in preprostih ljudeh, ki so ostali. Naš in njihov namen pa ni pripevati k pojasnjevanju in dopolnjevanju zgodovine XIV. divizije, temveč spominjati se na ljudi, ki živijo v nekem prostoru proč od glavne ceste in ki so pred 25 leti po svojih močeh pomagali partizanom, danes pa se ukvarjajo s problemi, ki niso samo njihovi. To so drobne zgodbe, ki jih življenje večkrat prekrije in pozabi. Kot je tudi njih...

PRVA ZGODBA

Sedeli smo v hiši, stari nekaj nad dvesto let.

Sredi mize je ležal velik hleb kruha, na njem varno počival nož, ob njem steklenica »belega«. Če si jezik namočil vanj, te je zapelo dol do podplatov! Čudovito!

Miha PODRGAJS je s prekrižanimi nogami in rahlo naslonjen nad mizo pripovedoval o letih, ko so se prav v tej hiši, kjer smo se pogovarjali, prvič po prehojeni noči ustavili partizani. »Imel sem brate, ki so bili v nemški vojski. Vsak dan so mi pisali, naj grem v partizane in ne v nemško vojsko.«

Naredil je požirek, z jezikom oslinil cigareto in se zagledal skozi okno, kot da se hoče natančneje spomniti tistih dni... »Ker nisem hotel v nemško vojsko, sem si dal nasilno zlomiti nogo. Z enim sva šla v gošo, s seboj pa sva nesla žago in sekuro. Podrla sva bor, pa me je z njim ustnil čez nogo. Čutil nisem skoraj nič, samo malo sem se stresel. Tri tedne sem jo imel v gipsu... okoli 20. marca 1944 je prišla XIV. divizija. Peljal sem jih domov. Oče in mati sta jih bila še kar vesela. Potem so jim skuhal žgancev, narezali klobas...«

Danes?

»Danes? Gre. Kdor hoče delati, lahko živi. Imam tri hektare, malo zidanico. Kmetujem.«

Hiša na Spodnjih Slemenih, pravi se pri Gračnarjevih, je nudila pomoč ranjenim partizanom, kurirjem, terencem. Danes, po 25 letih, se ni spremenila. Ostala je še zmeraj lesena, kot trmasti spomenik težkim časom. Drugega je z ljudmi. Veliko jih je prišlo na svet ob stari krušni peči in veliko so jih odnesli s križem in svečo. Zgodovina hiše pa se kot plemenita nit vleče iz roda v rod. Dokument zgodovine in opomin za prihodnost!

»Prej so bili samo zorani kolovozi in leščerbe. Danes ima že vsaka hiša elektriko in do vsake jablane se pripelješ z avtomobilom,« pripoveduje gospodar Adam GRAČNAR.

Z Ivanom PRISTOVNIKOM-Luko, ki naju je prvi dan vodil od hiše do hiše, smo obiskali še Alojza PLANINCA, Martina MASTNAKA, Jožefa SELIHA, Marijo SELIH, Karla PRISTOVNIKA... Spominjali so se dni, ko je šla XIV. skozi; spominjali so se snega, ki ga je bilo takrat baje toliko, kot letos; spominjali so se hudih bojev, ranjencev, divljanja Nemcev...

»Pri nas je bilo tudi veliko »skrivačev«. V Beli krajini so jim pravili »zeleni kader«. Vsak vrag, ki je v tistih časih dal pol klobase, hoče danes imeti priznano dvojno dobo,« se je razhudil Ivan, napreden gospodar in eden najboljših daleč naokoli. »Hudič je s temi ljudmi. Zemlja je skopa. Ljudem pa se ne da

delati. Možnosti zaslužka iščejo na čudne načine. Saj ne rečem, da so vsi takšni, veliko jih pa je. Zahtevajo nekaj, kar si ne zaslužijo. Vabijo me za pričo. Pa kako naj pričam, ko pa vem, da so se skrivali? Menda bi radi, da bi še meni pobrali tiste papirje, ki sem si jih pošteno priboril...«

Roka, ki je podobna kraški pokrajini ali na novo zorani zemlji, se je mogočno oprijela steklenice in v kozarce natočila dobro vince. Narezal je klobas, ponudil kosilo, se pohvalil z novo hišo. Njegova mogočna postava, dopolnjena s treznim duhom, se odlično in uspešno upira zemlji, ki sama ne daje veliko. Daje pa takrat ko jo boža ali tepe človeška roka, zaliva človeška pot. To je dejstvo, mimo katerega ne bi smeli zlasti tisti, ki danes za pol podarjene klobase iščejo možnost prizanjanja dvojne dobe...

DRUGA ZGODBA

Tokrat sva imela z vremenom srečo. Snega je bilo malo. Sonce je tople žarke porinilo v hrbet, ki se je upri proti kolonom, zagrizenim v strmo in ozko pot proti Lindeku. Na desni strani se je ob globokem kanjonu proti nebu dvigal Lindeški grad, ki je med vojno velikokrat zamenjal gospodarja. Zdaj je vihrala nemška, takoj zatem naša zastava.

Prav v kotlini za lindeškim gradom je najbolj pokalo. Po obronkih so se danes požgane in porušene hiše, najpristnejši spomeniki hudih dni.

»Dali smo jim suhe hruške, krompir... Drugega nismo imeli,« pripoveduje Pavla OPRČKAL, ko se spominja dni, ko je XIV. šla skozi Lindek in nekaj ur preživela v vseh hišah in gradu. »Kako je zdaj, vprašujete? Doma sta še oče, brat... Sama grem za gospodinjstvo pomočnico v dolino. Imela bom zdravstveno knjigo. Brat se bo poročil in prevzel posestvo.«

Polonija SKAZA, stara ženica, se je stiskala na peči in pila kavo. »Pri nas je revno. Pride-lamo malo krompirja, žita je dvakrat za v mlin. Preživljamo se z žganjem apna in lesom. Nobenega izhoda ni tu v Lindeku. Zemlja je skopa, kajti rodovitna plast je predrobna, spodaj pa živa skala...«

Pravo nasprotje je hiša, na kateri piše Lindek 19. Gospodar je zaposlen v kamnolomu, doma so si popolnoma prenovili hišo, v kateri je tudi edini televizor v vasi. Po večerih se soba spre-meni v »prosvetno dvorano«, kajti skoraj vsi prebivalci vasi pridejo gledati televizijski program. Ob hiši je velik nasad domačih jagod, ki jih poleti prodajo v mesto.

Ivana ZALOŽNIK: »Najhuje je, če se televizija pokvari. Po tri tedne moramo čakati, da jo

pridejo popraviti. Teh krajev se vsak izogiblje kot kuge...« Pred več kot tridesetimi leti ji je umrl mož. »Najstarejši otrok je imel 15 let, najmlajši štiri mesece. Skupaj sem imela deset otrok. Bilo je težko, danes je veliko boljše. Vsi so zaposleni... Zgodovina izpred 25 let pa se naj nikar ne ponovi. Prehudo je bilo.«

V Lindeku živi danes 40 ljudi, od katerih sta dva zaposlena. V vasi je veliko mladih, ki bi radi delali, pa ne dobijo zaposlitve. Preostane žganje apna, pletenje sirkovih metel, izdelovanje grabelj in kosev, delo v gozdu, pozimi pomoč pri sosedu pri zakolu...

»Naša je bila v izvidnici. Iz brega na breg je opozarjala partizane z zvoncec, ko se je približeval sovražnik. Sedem prič smo dali, pa jih je še vseeno premalo, da bi dobila priznalinino,« je tarna Alfonz OPRČKAL. Ko smo stopili v hišo njegovega brata Melhiorja, je na belu umiti mizi počival prašič. Glavo so mu obesili na drevo kot opozorilo, da vlada ta dan v hiši praznik. Narezali so potice, ponudili belega, v kuhinji pa so mesarji in otroci jedli strnjeno kri in pili čaj z žganjem. Nekaj časa je poslušal Borisa, nato pa Srdito nadaljeval: »Povem vam, da je pomagala partizanom. Pletla je nogavice, zvonila z zvoncec... In še vedno je sedem prič premalo. Enega zahtevajo, pa ne vem, kje stanuje...«

Kmalu sva se poslovila. Po poti, ki naju je peljala v dolino, z Borisom skoraj nisva nič govorila. Ne vem, kaj je on v tistem času premišljeval; vem pa kaj sem jaz. Držalo bo samo nekaj. Na ljudi v odmaknjenih krajih smo v začetku največkrat pozabljali. Govorili in skrbeli smo bolj za tiste, ki so v dolini in vsem na očeh! Ti so si znali pravočasno priboriti tisto, kar jim pripada. Ali pa tudi ne... Na one v hribih smo se začeli spominjati takrat, ko smo opravili v dolini. Leta pa tečejo, ljudje umirajo, spomini izginjajo. Ostaja samo vrsta nepojasnjenosti, ki si jih različni ljudje različno razlagajo. Zaradi različnih razlag pride do konfliktov, ki so včasih nepotrebni. In priznamo: za marsikoga tudi upravičeno boleči.

TRETJA ZGODBA

Iz Dobrne do Brdce ni daleč. Za staro graščino zlešes po visokem snegu do širšega kolovoza in si tam. Same Brdce pa so dolge kot New York! Hiše so razmetane bo bregovih in kotanjah, da jih komaj najdeš. Ljudje pravijo, da gredo k sosedu. Ta pa je lahko oddaljen tudi dve uri hoda!

»Grem po žegnane vode kralove...« se je zasmejala mati Medvedova, ko smo stopili v hišo. Oče Tone, prav letos si je naložil 72. križ, je medtem po-

vedal, da imata sedem otrok. Vsi so odšli v dolino. »Holcsem bil in po gošah delal. 37 jurjev penzionar imam.«

V hiši ni elektrike, kljub temu da samo petdeset metrov proč teče po žicah svetlobni vir! »Nimamo denarja! Po osem jurjev na dan je treba odšteti za orača in tistega, ki ti gnoj razvozi. Kosci zahtevajo tri, okopavalke dva jurja... Za bokloni nihče več ne dela.«

Na mizo je poleg kruha in »žegnane vode kralove« položila še jabolka. »Ko sva prosila otroke, naj nama pomagajo jame skopati, 12 štang postaviti in zbrati 150 jurjev gotovine, so odgovorili, da naj to naredi tisti, ki misli tu ostati. Ostala pa bova midva. Midva pa ne moreva več. Utrujena sva...«

In med vojno?

»XIV. se spomnim. Pomagali smo jim ali pa so si sami vzeli,« je rekla mati Medvedova.

»Med partizansko vojsko sem bil ves čas v državni hosti. Pokrili smo se s praprotjo in ležali,« jo je dopolnil Tone in pograbil ponujeno cigareto. Boris mu je dal ves zavitek, ki ga je takoj spravil na polico.

»V petek sem mu kupila tri pakce, pa jih že njima več.« Bil pa je že terek!

Jožefa BRACIČ je sosed — dve uri hoda je do nje! Vrtela je kolovrat in predla domačo volno. Na mizo so položili »metrski kruh«. Takrat je bilo hudo, kajti streči so morali dva gospodarjema. Glavo smo imeli skoraj vedno na tla...«

Pot do Paškega Kozjaka je bila vsaj po času najdaljša. Snega je bilo več kot za »eno kravco! Kajže vse redkejše, po gaze pa so hodili samo otroci, ki so šli v šolo ali iz nje. Svet je tukaj — vsaj pozimi — zunaj sveta! Ljudje »kraljujejo« med visokimi snežnimi kopami in drevjem, ki se nerado upogiblje pod mogočnimi sunki burje. Počasi in naveličani se pripravljajo na bližajočo pomlad, ki jih bo vrnila življenju.

Vračanje preko Paškega Kozjaka proti Strmcu nad Dobrno, kjer sva se ustavila še pri partizanski mami Mariji Ramšakovi, je potekalo ob enem samem spoznanju. Ljudje v teh predelih so med vojno po svojih močeh pomagali partizanom. Seveda ta pomoč ne sme biti povod za nekakšen privilegiran položaj. Gre

samo za žalostno spoznanje, da tem krajem kaj več kot električno in nekaj (slabih!) cest nismo dali. Premalo skrbimo za ljudi, ki gruntarijo v hribih, mislijo na lepo dolino, vmes pa je kotanja velikih nezmognosti medsebojnega sodelovanja. Vse preradi pozabljamo, da človek ni človek samo v dolini, temveč tudi »tam gor!«

Da ne bo nesporazuma: navsezadnje sploh ne gre za predel, ki sva ga z Borisom obiskala, temveč gre za vsa ostala podobna področja; za vse ljudi, ki na takih področjih živijo. Gre za ČLOVEKA!

ČETRTA ZGODBA

Srečanje z Jožetom Kovšetom — Volavcem je bilo neprijetno. Boris me je že pred obiskom opozoril na neprijetnost, ki se je pripetila med vojno. Akterja sta bila Volavec in Boris. Eden na eni in drug na nasprotni strani. Vmes za dekoracijo še nekaj ljudi, ki jih nismo marali.

Stari Volavec je sedel na peči. Ob njem sin z ženo. Mati je pod pečjo sede na klopi vrtela kolovrat, ki je ob najinem obisku nehote začel nekam čudno peti. Enakomerno vrtenje se je polomilo, kot da bi priletelo na ostre zobe...

V tej hiši je pred petindvajsetimi leti šlo za Borisovo življenje.

Tudi takrat je bil visok sneg in mraz. Boris se je sam prebijal naprej proti Paki. Med potjo je bil zadet v nogo. V Volavčevi hiši si jo je obvezoval. Čez nekaj časa so vstopili Nemci. Med Borisovim prihodom in prihodom Nemcev Volavca ni bilo v hiši...

Nekaj let zatem je Boris obiskal Volavca.

»Saj veš... oprost... šlo je za otroke, hišo, živino... vse bi lahko hudič vzel... oprost,« se je opravičeval Volavec.

Danes je pripovedoval o tistih časih, ko si sredi vsesplošnega kaosa gledal predvsem na to, da si ohraniš življenje. Pot do ohranitve življenja je bila takrat samo ena poštena. Tista z Borisom gotovo ne.

Ena izmed zgodb, ki sem jih zabeležil v štirih dneh z Borisom po poti XIV. divizije od Dramelj do Paškega Kozjaka in malo dalje nad Vitanje do Pakke...

TONE VRABL

CINKARNA - ŽELEZARNA SKLOP RESNIH PROBLEMŲ

(Nadaljevanje s 1. strani)

Toda kolektiv je delal naprej, čeprav za svoje delo ni mogel dobiti ob veljavnih instrumentih toliko denarja, da bi bilo vloženo delo ustrezno plačano. Kot smo že v prejšnji številki zapisali, je na področju metalurgije — pridobivanja in predelave cinka — tehnologija šla v svetu zelo naprej. Pridobivanje cinka, kakor gre to v Celju, je zastarel način in ne dovoljuje maksimalnih izpolnenov kovine. Le s temeljito modernizacijo bi dosegli večji odstotek izplena in s tem ob enakih stroških večji finančni rezultat. To bi navsezadnje omogočilo boljše plačilo toplivcev v toplotnici, kajti za to delo ob veljavnih plačah ni moč več dobiti sposobnih zdravih delavcev. Na težkih delovnih mestih v toplotnici cinkarne bi morali ljudje zaslužiti že približno 1500 Ndin. Podobno velja tudi za zahtevna delovna mesta v črni metalurgiji — konkretno v železarni Štore. Toda, mar naj tako pomembno proizvodnjo dotirajo drugi obrati?

V barvasti metalurgiji spričo izvoza in doseženih cen ni pravega kruha. Za vsak dolar je treba več ugodnosti kupcu, doma pa pomeni vsak novi dolar več stroškov in ustrezno manjši dohodek. To neskladje bo treba urediti, v kolikor je skupnost še zainteresirana na deviznem dohodku od proizvodnje in predelave cinka v pogojih, kakršni so v Celju. Kolektiv cinkarne v Celju pač z leti ne bo preostalo drugega kot opustiti metalurgijo in proizvodnjo preusmeriti, tako kot to že počenjajo, bolj v kemijo. Programsko se je Cinkarna želela temeljiteje vključiti v potrebe jugoslovanskega trga in izvoza še pred leti. Stare obrate bi morali rekonstruirati, za kar so zaprosili iz sredstev republiških rezerv za 20 milijonov dinarjev.

Tudi v bazični kemiji ni akumulacije. Cinkarna proizvaja 150.000 ton žveplene kisline, ki jo skoraj vso proda pod razmeroma neugodnimi pogoji kot surovino. Razen nekaj proizvodov,

ničesar ne finalizirajo v Celju. Če bi zgradili tovarno umetnih gnojil, kot je bilo v programu cinkarne, bi akumulirali na finalnem produktu. Cena, za katero prodaja sedaj cinkarna svojo žvepleno kislino, je daleč pod svetovnimi cenami. V svetu namreč velja tona žveplene kisline 320 Ndin, cinkarna Celje pa iztrži povprečno za tono 242 Ndin. Kisline se ne izplača voziti na dolge relacije. To so tudi že izračunali, ko so zgradili novo tovarno za 100.000 ton. Kolektiv v ničemer ni odgovoren za to, da ni ustreznih predelovalnih obratov za njihove surovine, saj so praktično drugi činitelji preprečili izvršitev ustreznih naložb. Ta in druga dejstva so povzročila, da je cinkarna kot bazično podjetje proti svoji volji v težavah. Ljudje v podjetju si prizadevajo; delajo naporno, povečujejo fizični obseg proizvodnje in usmerjajo svoje skromne

FRANJO KRIVEC

sklade v naložbe, ki bi jim vsaj za silo pomagale prebroditi hudo krizo. Sicer pa je nevzdržno ob 270 milijonih, kolikor bo znašala letošnja realizacija, živeti v precejšnji negotovosti, ki je izrazito pogojena s faktorji izven podjetja. Letno plačuje cinkarna več kot 20 milijonov anuitet za opravljene investicije in tako ji to pobere praktično ves dohodek oz. amortizacijo.

Zaradi izredno nizke akumulativnosti je precej pogodena s težavami tudi bližnja sosedna cinkarna t. j. železarna Štore. Ta panoga ni v tistem sorazmerju, kot je bilo postavljeno z gospodarsko reformo. Nekatere družbene intervencije, s katerimi se je želelo pomagati drugi industriji, so pogodile železarno, med njimi tudi štorske. Liberalizacija uvoza in plafoniranje cen železarskih proizvodov je storilo nemogoče stanje, ob vsem tem pa so stroški nenehno naraščali.

Kot znano, je pred leti kolektiv štorske železarne zastavil

program temeljite obnove svojih kapacitet, ki naj bi omogočile v sklopu njihovega proizvodnega programa modernjšo in rentabilnejšo proizvodnjo. Na nesrečo je padla njihova investicija v obdobje, ko je pri finančnih najbolj zaškrbalo. Razen livarne nodularnega liva, ki so jo v glavnem zgradili s lastnimi sredstvi, drugi objekti še niso nared. Sedaj bo treba začeti odplačevati kredite, vendar vse kaže, da železarna ob veljavnih instrumentih tega zlahka ne bo zmogla. Tako štorska železarna kot ostale s družno naslovile že lani na pristojne republiške in zvezne organe predloge za nekatere ukrepe, ki bi zagotovili železarstvu na slovenskem znosnejše pogoje gospodarjenja. Specializacija v okviru posameznih železarn je zelo pozitivno dejanje, vendar samo to, kot tudi sam akt združitve slovenskih železarn ne more rešiti.

Težaven položaj s plasmanom železarskih izdelkov doma, ko je treba za vsako ceno prodreti na tržišče (v Sloveniji potrošijo predelovalci samo približno 40 odstotkov železarskih izdelkov slovenskih železarn), bi sicer lahko reševali z izvozom. Toda tu so neštete ovire. Podobno kot za metalurške proizvode Cinkarne, mora tudi železarna, če hoče prodati svoje blago zunaj, biti s cenami pod veljavnimi na zahodnem trgu. Različne dajatve in carina poberejo tudi do 25 odstotkov, se pravi, da je treba prodati za 25 odstotkov ceneje kot lahko za enako blago iztrži domači proizvajalec na zahodu. Ob tem pa kajpak vemo, da so proizvodni stroški zaradi sodobnejše tehnologije zunaj precej nižji kot pri nas.

Le nekaj zadev, ki smo jih tu načeli, tako za primer cinkarne kot tudi za železarno, očitno kaže, da oba kolektiva kljub svoji prizadevnosti in pripravljenosti na bremena, nista temu bremenu v celoti kos. To breme ni nastalo kot rezultat naravnih razvojnih poti, marveč je pogojeno s činitelji izven kolektiva. Nekatere stvari so nepravilne in jih bo zato treba odpraviti.

STALIŠČA - RAZPRAVA

ŠE NISMO VSI ZBEŽALI!

(Nadaljevanje in konec)

KAKO JE Z ODHODI V ZAMEJSTVO

Nekatere zapadne države rade sprejemajo naše zdravnike, saj dobijo brez velikih investicij zgrajene strokovnjake. Ker imajo razvito mrežo bolniških ustanov, potrebujejo zdravnike, ki delajo poln delovni čas v bolnišnici, brez privatne prakse. Take zdravnike plačajo relativno dobro, od njih pa terjajo tudi večjo storilnost. V zadnjih letih je iz Jugoslavije odšlo v tujino baje več kot 100 zdravnikov. Verjetno jih ženejo v svet isti motivi kot ostale strokovnjake in ne kvalificirane delavce: spoznavati svet in zaslužiti čimveč denarja! Čemu tak hrup, prav za našo bolnišnico, če se tu in tam spomni kak mlad specialist ali zdravnik po končanem pripravnem stažu, da bi bilo dobro vsaj za nekaj let oditi v inozemstvo? Vsako leto imamo nekaj takih primerov. Trenutno odhajata s kirurškega oddelka 2 zdravnika, prvi v Nemčijo, drugi pa za dve leti v Libijo po dogovoru v smislu meddržavnih obvez. Vsi so izrazili željo, da bi se kasneje vrnil v celjsko bolnišnico. Da smo na široko odprli naše meje, tega se res ni spomnila naša bolnišnica.

KAKO JE Z OSEBNIMI DOHODKI

Na kratko, plače so slabe in to od čistilke do zdravnika. Ali bolj pošteno povedano, s plačami zdravstvenih delavci niso zadovoljni. Sploh bi radi vedeli, kje na svetu so s plačami zadovoljni. Ko razne gospodarske, kulturne in druge organizacije tarnajo o osebnih dohodkih, vedno slišimo: »Mi zaostajamo v osebnih dohodkih za drugimi.« Celo zvezni organi so se v zadnjem času oglasili, da z OD tudi zaostajajo za drugimi. Dajemo pač toliko, kolikor dobimo. Kot kažejo bo letos nekoliko bolje, če bomo gospodarili, seveda pa ne toliko, da bodo vsi polnoma zadovoljni. Vsakomur ne bo mogoče povsem ugoditi. Naši samoupravni organi prav sedaj bijejo neprijetne, pa vendar predpisane bitke za nove odnose in merila pri nagrajevanju in racionalnem poslovanju. Naliti si moramo čistega vina. Ne gre samo za merila, gre bolj za denar, ki bi ga potrebovali za naše potrebe in želje. Te pa so družbeno omejene. Bolj ko se bo modernizirala bolniška služba, dražja bo in vedno bo potrebno s preudarkom obrniti vsak dinar. Poleg tega moramo misliti na ves naš bolniški kader.

KAJ JE OZKO GRLO V NAŠI BOLNIŠNICI

Najbolj pereč problem pomenijo specialistične ambulate, saj se v njih gnete od jutra do večera na stotine bolnikov. Posebno je pritisk čutili v poškodbeno ambulantnem traktu, ki daje včasih res videz pravega »frontnega previjališča«. Idealno bi bilo, če bi imela bolnišnica še sodobno specialistično polikliniko s stalnim specialističnim kadrom in opremo, to pa so danes lahko samo še sanje, saj bi terjalo ogromne investicije. Medobčinski zdravstveni center in zdravstveni dom pa se zadnje čase ukvarjata s tem, kako bi izboljšali celotno ambulantno zdravstveno službo in jo racionalneje povezali z našo bolniško službo. Le funkcionalna integracija zdravstvenih služb bi skupaj z zavodom za socialno za-

varovanje znatno izboljšala položaj.

Drug problem je seveda financiranje zdravstvene službe. Dostik denarja je v zadnjih letih skromnejši, zavod za socialno zavarovanje pa si beli glavo, kako uskladiti naraščajoče potrebe in zakonite pravice zavarovancev z relativno skromnimi sredstvi. Zato je razumljivo, da limitira svoja razpoložljiva sredstva, vendar naša bolnišnica ne more vedno limitirati bolnikov in poškodovancev, ki prihajajo v bolnišnico brez našega vpliva, in tako smo z blagajno socialnega zavarovanja v večnih preprih.

S takimi in podobnimi resnimi problemi se borimo noč in dan. Mnogi smo pri tem osiveli. Da je problemov mnogo, je razumljivo, saj imamo dnevno v oskrbi več kot 1000 bolnikov. Veseli smo, da je domači tisk začel našo družbo podrobneje obveščati o problemih bolnišnice in zdravstva na sploh, vendar pa senzacij ne želimo. Prav tako ne želimo, da bi po nepotrebnem vzbujali slabo javno mnenje o kolektivu naše bolnišnice, ki tega res ne zasluži.

Primarij doktor IVAN KOPAC

Razne osebne in drobne razprtije, male intrige in tudi razmišljanja o tem, kdo od 1200 zaposlenih v bolnišnici je večji črnc, garač in kdo postopač, vse to sodi bolj v domeno naših samoupravnih organov. Številnih obratnih delavskih svetov, sindikata, političnih organizacij, strokovnih kolegijs, zdravniških društev, združenj itd., ki naj te stvari razčističejo, našo javnost pa z njimi pustimo pri miru. Naj je ne prevzema skrb zaradi »rekla — kazala« tega ali onega.

Zavedamo se, da je tudi v naši »proizvodnji nekaj škarta«. Zelo bomo zadovoljni, če bi nam naši bolniki pisмено sporočili, in to na direkcijsko, razne kritike, predloge, pritožbe, pa tudi pohvale. Tistim redkim zdravstvenim delavcem, ki želijo, da bi se hitreje rešil njihov »črnski problem«, pa predlagamo, da se čimbolj vključijo v samoupravno dejavnost naše bolnišnice. Vendar moramo pri tem poudariti, da je večina članov kolektiva na strani tistih kulturnikov, ki so zapisali geslo: »Demokracija da — razkroj ne!« Osebo pa dodajam, da zankrat v bolnišnici še ne bo »teatrala«.

RAZSTAVA OB POHODU XIV. UDARNE DIVIZIJE

V celjskem muzeju revolucije bodo danes popoldne odprli razstavo XIV. udarne divizije, posvečeno 25-letnici njenega pohoda na Stajersko. Na razstavi, ki bo odprta do vključno 15. marca, bodo zastopane fotografije in drugo dokumentarno gradivo kakor nekaj orožja s pohoda, v glavnem vse tisto, kar hrani muzej, pa tudi precej gradiva, ki ga je odstopil arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. Zlasti bo razstava prikazala precej novega gradiva iz topografije Zgornje Savinjske in Saleške doline.

ERNEST BOČKO

Z več sto ljudi ima dnevno opraviti 40-letni Ernest Bočko, dolgoletni šofer autobusa na progi Hrastnik—Trbovlje—Celje. Cesta in ljudje so njegovi stalni spremljevalci še dobršen del njegovega življenja, ki je pač svojsko zato, ker je njegov delavnik enkrat daljši od običajnega šurnega delavnika. Bočko odhaja zdoma pred 5. uro zjutraj in k svoji družini se vrne šele ob 21. uri. Vmes so ure vožnje, desetine postaj, novi obrabi, strmine in ovinki, da, vmes je tudi topla malica v menzi »Izletnika« ob Kersnikovi ulici in topla juha v Trbovljah, sicer pa, kot rečeno, kilometri kilometri.

Dvanajst let vozi Bočko avtobus na progi Hrastnik—Trbovlje—Celje. Kako izgleda en sam njegov dan? Iz Hrastnika odpelje ob 5.20 polničke, večinoma zaposlene, v Trbovlje in od tod odpelje ob 6. uri prek Hrastnika v Celje, kamor prispe četrte ure pred 8. Pot ni lahka, zlasti ne pozimi. Sicer pa je bilo deset let nazaj na relaciji Smarjeta—Hrastnik—Trbovlje še dosti hujše. Kdor je to vozil, dobro ve, kako se je dalo priti do Hrastnika.

Sedaj vozi Bočko novi avtobus, cesta je asfaltirana, dobra... Toda ljudje se še niso navadili na to, kaj so dobili. »Povem vam«, pravi Bočko, »kar srce me zaboji, ko opazim ob koncu vožnje poškodovan sedež. To delajo mladi objestneži. Ljudje se tudi jezijo, ker jim ne dovolimo vnašati v avtobus težke prtljage. Za to je prostora drugje. Na vsak način pa hočejo po starem. To se pozna tudi pri zapiranju vrat. Mehanizem je nežnejši pri modernih avtobusih in se ob grobem ravnanju kaj hitro pokvari. Tak avtobus stane 22 milijonov in ga že moram v redu čuvati.« Povrnimo se k Bočkovemu

delavniku. Ko torej zjutraj pripelje v Celje, odpelje voz do črpalk, nato v pralnico in na kontrolni pregled. To traja nekaj časa. Kdaj pa kdaj mora vmes tudi na kašno posebno vožnjo v Šoštanj ali kam drugam. Ob 12. uri jo spet odrine s svojim avtobusom v Trbovlje in od tod spet nazaj v Celje, ob 18. uri pa spet nazaj v Trbovlje in od tod v Hrastnik. Tu je Ernest Bočko doma. Prostega časa je torej malo, malo je tudi z družino; z ženo, hčerko, ki obiskuje gimnazijo in sinom osnovnošolcem. Zdoma je tudi ob nedeljah. Enkrat mesečno ima skupaj proste štiri dni. Ljubi planine in morje, predvsem pa si z ženo želi obema otrokoma pripraviti lepšo bodočnost. O tej je Ernest Bočko razmišljal ko je septembra 1944. na Dolenjskem prijel za puško. Partizanil je nekaj mesecev, poleg so ga ujeli Nemci in konec vojne je dočakal v taborišču. H kruhu ga je takorekoč spravila delovna brigada. Na progi Samac—Sarajevo je obiskoval tečaje za šoferja in mehanika in pozneje je v avtoprometni šoli v Ljubljani opravil izpite za poklicnega voznika. F. K.

SPET IZREDNI PRISPEVEK

Na zadnj seji je skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Celje sklenila, da bomo zavarovanci tega območja spet plačevali izredni prispevek. Že četrto leto zapored torej »nekje« dodajamo k svojim rednim mesečnim odteglajem za zdravstveno zavarovanje, kajti že štiri leta je naš sklad v primanjkljaju. Nejevoljni smo, pa čeprav bo zredni prispevek letos precej manjši kot je bil lanskaj; slabe volje smo zaradi tega, ker vedno nove obveznosti za to ali ono področje močno zažirajo v nizke osebne dohodke.

NAJPOMEMBNEJSI VZROK — NIZKI OSEBNI DOHODKI

Ze lep čas na celjskem območju beležimo precej nižje osebne dohodke kot je republiško povprečje. Zaradi tega je tudi v našem skladu za zdravstveno zavarovanje bistveno manj denarja, kot bi ga moralo biti. Če bi se z osnovnim prispevkom, ki ga sleherni zavarovanec vsak mesec plačuje od svojega osebnega dohodka, zbralo republiško povprečje in če bi v tej višini realizirali tudi dodatni prispevek, potem bi bil naš sklad bogatejši za 889 milijonov starih dinarjev.

To je zelo poenostavljena in preprosta interpretacija vzrokov za nastanek primanjkljaja v skladu zdravstvenega zavarovanja delavcev, saj nanj vplivajo tudi različni drugi. Resnica pa je vendarle — in zato je tudi tembolj boleča — da je naše območje dvakrat prizadeto.

In vendar celjska komunalna skupnost ni edina, kjer bodo zavarovanci plačevali izredni prispevek. Posebej bo prizadeto ravensko območje, kjer so zabeležili relativno najvišji primanjkljaj v Sloveniji. V republiki so bili baje celo izredno presenečeni in skoraj verjeti niso mogli, da je na celjskem območju — upoštevaje nizke osebne dohodke in ostale dejavnike — nastalo samo 356 milijonov starih dinarjev primanjkljaja.

KJE BODO PLAČEVALI VEC?

Ker bo del letošnjega primanjkljaja moč izravnati z rezervnimi sredstvi, se vsota, ki jo bomo zavarovanci plačevali z izred-

ne sprejemajo novih obremenitev, položaj v skladu pa jih je prisilil v nasprotno — kajti izredni prispevek je edini vir za kritje primanjkljaja.

Zato je razumljivo, da so odborniki dokaj nerazpoloženi. Obdaja pa jih — predvsem nove člane skupščine — tudi nekakšno vzdušje pridržanosti, s katerim sprejemajo podatke, na primer o osebnih dohodkih zdravstvenih delavcev, uslužbencev za socialno zavarovanje in podobno.

»Ne bi se toliko pogovarjali o osebnih dohodkih zdravnikov,« je dejal eden od odbornikov, »če bi bili lahko zadovoljni s kvaliteto njihovega dela, z njihovim odnosom do bolnikov!« To gotovo je področje, o katerem bi se dalo še veliko povedati in prav toliko narediti. Drugače pa je željo nekaterih, da bi v podrobnosti vplivali na to, kako v kolektivih zdravstvene dejavnosti razporejajo svoj dohodek. Tu smo že zelo blizu poseganja v samoupravne pravice delovnih kolektivov.

Nezauzanje do podatkov pa je tudi objektivno pogojeno. Ko na eni strani zelo glasno govorimo o zares težkem materialnem položaju našega zdravstva, jih običajno podkrepljujemo tudi s podatki o osebnih dohodkih zdravstvenih delavcev. Ti so tako smešno nizki, da jim nihče ne verjame, zlasti še, ker je očitno, da jih tudi v delovnih kolektivih zdravstvene dejavnosti dopolnjujejo z najrazličnejšimi honorarji, nadurami in podobnimi dodatki. Čeprav v večini primerov tudi celoten osebni dohodek ni previsok, prej nasprotno, pa vendarle ustvarja nekakšno nejasnost, ki zamegljuje realno podobo položaja našega zdravstva. Zamegljuje jo predvsem preprostem človeku, ki nima časa, da bi se poglobil v vse zapletenosti finančnega komuniciranja med zavarovanci, zavodom za socialno zavarovanje in zdravstveno službo.

nim prispevkom, precej zmanjšuje. Dobrih 200 milijonov je običajno manj kot smo bili vajeni plačevati zadnja leta.

Skupščina je sklenila, da bodo zavarovanci vsega območja odvajali od osebnega dohodka 0,30 odstotka, poleg tega pa še v Mozirju 0,50, v Sevnici 0,44, v Slov. Konjicah 0,48, v Šentjurju 0,58, v Šmarju pri Jelšah 0,47 in v žalski občini 0,46. Ta območja so namreč zabeležila primanjkljaj, medtem ko v celjski, laški in brežiški občini primanjkljaja ni bilo.

DO KAM SEZE SOLIDARNOST?

To vprašanje so si odborniki celjske skupščine komunalne skupnosti že ničlikokrat zastavili. Tudi letos. Vpraševali so se namreč, ali naj primanjkljaj

IVA BURNIKOVA

poravnava samo ljudje tistih območij, kjer je bil le-ta največji, ali ga naj »solidarno« plačujejo v enakem odstotku vsi, ali kako drugače. Upoštevaje prepričanje, da se solidarnost vendarle neke neha, so se tudi letos odločili za srednjo pot in določili enotno stopnjo za vse zavarovance, prav tako pa tudi diferencirano, ki je višja za tista območja, kjer je bil primanjkljaj najobčutnejši.

KAKšno JE »CISTO VINO«?

Odborniki, ki so izglasovali sklep o izrednem prispevku, gotovo niso imeli lahke naloge. Na sejo skupščine so prišli s priporočilom delovnih organizacij, naj

TAKS NE BO

Med sklepi, ki jih je celjska občinska skupščina sprejela na svoji devetnajsti seji, v torek, 18. februarja, je vsekakor izredno pomemben tisti (sprejeli so ga v obliki sprememb odloka), ki pravi, da celjska občina ukinja komunalne takse za osebne avtomobile in motorna kolesa in da se plačane takse za 1968. in 1969. leto vrnejo na zahtevo zavarovanja.

V predlogu občinskega proračuna za letošnje leto je rezerviranih 30 milijonov starih dinarjev za vrnitev plačanih komunalnih taks za osebna motorna vozila.

Zakaj bo občina vračala plačane takse šele na zahtevo zavezanca in ne brez takšnega zahtevka?

Gre namreč za dejstvo, da so mnoge položnice pomanjkljivo izpolnjene in da z njih ni razvidno, kdo je pravzaprav lastnik vozila. Prav tako je zanimivo, da so se že oglašili ljudje in zahtevali povračilo taks, čeprav jih niti plačali niso. Takšnih in podobnih primerov je več. Zato se je skupščina odločila, da bo takse vračala le na zahtevo tistih, ki so jih v resnici plačali.

M. B.

DELEŽ NAD PREDVIDEVANJI

Analitična služba celjske občinske skupščine je pripravila sicer kratko a zgovorno analizo, ki kaže, koliko denarja daje občina za kulturo na prebivalca, oziroma osvetljuje položaj celjske kulture. Iz podatkov je videti, da nosi občina pretežno gmotno breme v financiranju ustanov, ki so medobčinskega značaja (od 40 do 88 odstotkov); zanimivo pa je prav tako, da je financiranje izključno proračunsko in so za te namene zbrali na primer 1967. leta le 18 odstotkov neproračunskih sredstev.

Po predvidevanjih republiškega sekretariata za prosveto in kulturo — v publikaciji Gmotni položaj kulture v Sloveniji, ki jo je izdal aprila lani, bi morala celjska občina zagotoviti za kulturo na prebivalca 1970. leta 28 dinarjev, toda ta delež je že lani dosegel 43,30 dinarja, medtem ko bo dosegel letos, če bodo predlog proračuna sprejeli 50,40 din! To brez dvoma kaže na skromno načrtovanje republiškega sekretariata in hkrati na resnično prizadevanje celjske občine, ustvariti ustrezen kulturni standard. Kolikšna pa so dejanske potrebe, ilustrira dejstvo, da kljub tolikšnemu deležu občina ne more sanirati gmotnega položaja kul-

ture in še posebej Slovenskega ljudskega gledališča. Z letošnjo vsoto, namenjeno kulturi, bodo krili le 77,3 odstotka potreb, kakor jih kažejo programi celjskih kulturnih ustanov, Slovenskemu ljudskemu gledališču pa zagotovili le 69 odstotkov potrebnih sredstev. Pri tem odpade na SLG 37,7 odstotka vseh proračunskih sredstev za kulturo. Če bi mu hoteli zagotoviti sredstva v celoti, bi znašal delež 54,3 odstotka proračunskih sredstev. Seveda je povsem nemogoče, da bi za vse druge ustanove zadostovalo 45,7 odstotka letošnje proračunske vsote. Zato je razumljivo, da si občinska skupščina preko sveta za znanost in kulturo prizadeva rešiti predvsem finančni položaj največjega porabnika — SLG in se zavzema za ureditev problema v republiškem merilu. V tem smislu je sicer predlog skupnosti slovenskih gledališč, po katerem bi te ustanove pod posebnimi pogoji dobile nekaj dodatnega denarja od republiškega sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti, sicer dobrodošel, vendar pa SLG ne prinaša v bistvu nikakršne rešitve. Morda bo kaj zalegel predlog, ki so ga za rešitev ustanove naslovili na republiške forume. D. Hribar

PETA KOLONA

(Iz knjige Toneta Ferencja »Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941–1945«)

(sedmič)

Najmočnejši nacistični vohunski center v Sloveniji je bil vsekakor v Celju. Takšnega, kakršen je bil in deloval pred drugo svetovno vojno, je vzpostavil že tolikokrat omenjeni celjski trgovec Werner Stiger (»Fritz Werner«), ki ga je bilo že v odsotnosti obsodilo avstrijsko sodišče na 4 leta ječe, ker je iz Nemčije v Avstrijo tihotapil orožje in nacistično propagandno gradivo. Z načrtnim vohunskim delom je začel 3. oktobra 1938, ko je v SD-Abschnittu Gradec prisegel zvestobo Hitlerju in se zavezal za vohunsko delo, medtem ko je že od pomladi istega leta sodeloval z nacističnimi vohuni. O tem pravi sam: »Po priključitvi Avstrije sem se zavezal sodelovati z varnostno službo v Gradcu. In ker sem že prej delal na področju politične obveščevalne službe (sic!), sem to delo opravljal z najboljšim znanjem in zmožnostjo. Moje delo je bilo razpredeno po vsej deželi (sic!) in obveščevalna mreža je nenehno rasla. O vrednosti mojega sodelovanja lahko da informacijo odsek varnostne službe v Gradcu. Število mojih sodelavcev je bilo zelo veliko (sic!), ker pa smo morali stroške pokrivati sami, smo lahko s Slovenci in Srbi delali le v omejenem

obsegu...« Toda ne samo za odsek varnostne službe v Gradcu, tudi za nemško vojaško obveščevalno službo je delal. »Konec leta 1938 so prišli gospodje iz vojske v Celje in me zasnubili za sodelovanje. Ker sem pri obveščevalnem delu imel že precej opraviti z vojaškimi zadevami, sem privolil v sodelovanje in odtlej delal tudi na tem področju. Rad bi pripomnil, da mi je bil pred očmi v glavnem samo cilj: Nemčija mora biti o vseh dogodkih poučena in k temu mora vsak volksdeutscher pripomoči in po svoji najboljši moči. Ker so bile pri meni nenehno hišne preiskave in ker so me že nekaj let kot največjega aktivista Spodnje Štajerske nenehno opazovali, sem bil vedno vesel, če sem zbrano gradivo lahko odposlal. Ker sem z gotovostjo domneval, da v rajhu gradivo sami razdelijo, sem ga izročal vedno le eni osebi, in sicer tisti, ki sem jo najhitreje dosegel... Ker mi je vojska konec leta 1939 dala na razpolago tudi denar, sem lahko delo še posebej poglobil in sem se po vsej deželi vzpostavil zaupnike. Ker sem moral računati z izdajo ali razkritjem, sem delo organiziral tako, da bi lahko tudi po moji aretaciji delovali dalje. Že v letu 1939 sem si prizadeval, da bi za sodelovanje pridobil sina

industrialca Westna, ki je imel v Beogradu odlične zveze.«

Stigerju z denarjem, ki sta mu ga dajala vojska in Max Adolf Westen, ki se je v začetku leta 1940 tudi sam trdno vključil v delo Stigerjevega vohunskega centra, res ni bilo težko najti primernih ljudi za vohunsko delo, saj so tokrat z nacistično ideologijo zastrupljeni volksdeutscherji imeli takšno delo za domoljubno in koristno za veliko Nemčijo. Poleg Westna je pridobil še zlasti Wilfrieda Hoffmana iz Teharija (»Herbert«), študenta prava Seppa Jellenza iz Celja (»Ivan«) — (O njem je dr. Bauer 24. 6. 1940 zapisal: »Seppl Jellenz, podpisuje se z Ivan. Mlad, goreč in delavoljen mladenič. Zdjaj za Hoffmannom pomožni zaupnik.« — Fotokopija Bauerjeve beležke v MRC), svojega nekdanjega uslužbenca in poznejšega oskrbnika Westnovega gradu Zovnek pri Braslovčah Paula Skoberneteta (V predlogu za odlikovanje z dne 13. 10. 1942 je Dorfmeister o njem zapisal: »V njegovi hiši so razmnoževali ilegalni tisk in v njegovih rokah sta bila vsa obveščevalna služba in sporazumevanje.« — Izvirnik v MRC), Westnovega uslužbenca Maxa Godlerja, ki je imel skrivno radijsko postajo (»Aleksander«) — (Dorfmeister je o njem poročal: »V času Jugoslavije je po nalogu nemške vojske imel v Celju posebno nalogo /tajno radijsko postajo/«, člana okrožnega vodstva Kulturbunda Eduarda Paldascha (»Stefan«), lastnika zdravilišča v Rimskih Toplicah dr. Gustava Uhlaha (»Nikolaus«), člana vodstva krajevne skupine Kulturbunda v Slovenski Bistrici revizorja Josefa Bau-

manne (»Drann«), nekega »Puntija« v Konjicah, ki je vodil vohune števil. 101 (Erich Blechinger), 102 in 103, Tonija Lauricha iz Konjic, bivšega kapetana Fritz Steinhöckla iz Zalca, lastnika gradu Prešnik v Smartnem v Rožni dolini pri Celju Fritz Müllerja, Franza Pinterja, Herberta Taucherja, mladinsko aktivistko Hildo Bothe, lastnika opekarne v Celju in vodjo mladine v krajevni skupini AO

NSDAP ing. Eduarda Unger-Ullmanna, Karla Skoberneteta (»Dubič«), sina celjskega hotelirja, krtačarja Karla Sagerja, nameščenca pri Rakuschovem podjetju v Celju Ferdinanda Wuserja, ing. arh. Hansa Ledla, ki je bil dolgo časa tehnični vodja Tönniesovega gradbenega podjetja v Ljubljani (v Celje se je preselil šele julija 1942) itd.

Dalje

Verpflichtung.

Ich schwöre Treue meinem Führer!

Ich erkläre, daß ich über alles, was ich im Rahmen meines Dienstes sehe und höre, allen Stellen gegenüber, die nicht in einem unmittelbaren durch den Sicherheitsdienst bedingten Dienst- und Vorgesetztenverhältnis zu mir stehen, strengstes Stillschweigen bewahren werde, sowohl während meiner Zugehörigkeit zum Sicherheitsdienst als auch nach meinem Ausscheiden.

Werde ich trotz meines Schwures zum Verräter, benutzt oder aus Fahrlässigkeit, so weiß ich, daß ich staatspolizeiliche Maßnahmen zu gewärtigen habe.

.....den 3. 10. 1938

(Unterschrift)

Zeugen:

..... 22. 10. 1938
..... 22. 10. 1938

Werner Stigler je delal za razne nemške vohunske službe, pri SD Gradec pa je 3. 10. 1940 podal pisмено izjavo.

ŽELJA

Debeli, snežna odeja se blešči na jutranjem soncu in vse je belo, celo oči postajajo bele. Le črne, zamrznjene vrbove veje se kot žalostne roke spletajo v dolgo ovinkasto verigo, ob kateri teče Voglajna. Ob njej hiti proti Celju vlak, poln ljudi in košar, vlažnih hlapov, tobačnega dima in pogovorov.

Naenkrat se v sosednjem oddelku razjoče violina, ima razpokan glas in zaradi tega je znana madžarska romanca še bolj otožna in raztrgana. Potem jo, v nenavadno visokem tonu zapoje otroški glas. Resno, mehanično in brez občutka, vendar tako, da me napaja z zdavnaj pozabljenim občutkom otroške osamljenosti ob zaledeneli, mrtvi in zapuščeni reki, kakršna je zdaj Voglajna.

Končno še pesem usahne. Izgubi se neke pod vlakom. Radovednost me odtrga od okna, da pohitim naprej, se prerivam med ljudmi in košarami, ne ozirajoč se na poglede, ki me obsojajo. Skozi šipe na vratih oddelka zagledam tri kuštrave, črne glave fantkov, starih okrog dvanajst let. Poleg enega leži na sedežu stara razbita in z lepljenjem ponovno sestavljena violina, s katero si je verjetno že deček vodil kruh. Drugi ima nad glavo obeso novo, svetlečo se kitaro, tretji pa se objema z ogromnim kontrabasom. Vsi trije dečki imajo resne izraze na obrazih, očit-

no je, da so navajeni na družbo odraslih. »Od kod si, tovariš?« vprašam fanta z violino, ki je stopil na hodnik in si instrument s pomočjo navadne, grobe vrvi obesil čez ramo.

Nekaj časa me gleda z nezaupanjem in ko sem že prepričan, da mi bo kaj zabrusil, se mu obraz omehča in prijazno nasmeje:

»Iz Čakovca.«

»In kam ste namenjeni?«

»V Celje. Pust je, igrali bomo.«

»Kje?«

»Povsod. Tam, kjer so ljudje. V gostilnah...«

»Greste zdaj prvič v Celje?«

»O, ne! Lani smo bili tudi. Igrali smo v »Mignonu«, pri »Pošti«...

»Zimskega plašča nimate?«

»Zakaj? Saj ga ne potrebujem!«

Vlak se je ustavil na celjski postaji. Moj bežni znanec se brez pozdrava napotil za tovarišema, ki sta se že bližala izhodu. Se na cesti gledam za njimi — odhajajo naravnost proti »Pošti«. Globoko v sebi jim želim veliko srečanj z vinjenimi in veseli ljudmi, ki bodo razpoloženi, da sežejo v žep in jim za njihovo igranje ponudijo dinar ali dva...

Kaj pa bi jim naj drugega želel?!

MILE SAVIČ

CELJE

JAVNO PRIZNANJE

Novozapadli sneg prejšnji teden je povzročil velike skrbi vsem, veliko dela pa tudi občinskemu štabu za obrambo pred elementarnimi in drugimi nesrečami ter številnim komunalnim službam itd. Lahko rečemo, da je bilo delo, ki ga je vodil in usmerjal štab v redu opravljeno in da so se Celjani uspešno »spopadli« s snežno stihijo. Zato ni naključje, da so odborniki celjske občinske skupščine na svoji seji, v torek, 18. februarja, izrekli javno priznanje ne samo štabu, marveč tudi pripadnikom celjske garnizije JLA, ki so pomagali v akciji za odstranitev snega z ulic, ter komunalnemu podjetju zavodu za požarno varnost, prostovoljnim gasilskim društvom ter celjski informativni službi, ki je zlasti preko Radia Celje, spremljala vso delo in imela v nedeljo in ponedeljek več izrednih oddaj.

M. B.

80 ODBORNIKOV

Člani obeh zborov celjske občinske skupščine so na zadnji seji sprejeli odlok o določitvi volilnih enot za volitve odbornikov v občinsko skupščino. Kot doslej bo tudi poslej skupščina imela 80 odbornikov, od tega 40 v občinskem zboru in enako število v zboru delovnih skupnosti.

majsko žrebanje vezanih vlog

KREDITNA BANKA CELJE

Volilne enote na terenu so razdeljene tako, da ima vsaka po približno tisoč volivcev. Manj pa jih imajo trenutno tista območja, ki so še v gradnji pa bodo že v kratkem dobila nove stanovalce.

IMENOVANJA

Glede na to, da je v delovnih organizacijah celjskega Remonta, geodetskega zavoda in kolektiva Slovenija-merkur v teku postopek za reelekcijo direktorjev, je tudi občinska skupščina imenovala v komisijo za razpis teh delovnih mest svoje predstavnike.

Razen tega je potrdila imenovanje Milice Bizjakove za direktorico zavoda Ivanke Uranjekove, za namestnika predsednika občinske volilne komisije pa so odborniki imenovali Jelko Vrtačnik, sodnico občinskega sodišča v Celju.

-mb

TUDI ZA REGIO

V skladu s sestavo programa o prihodnjem razvoju Slovenije, so se v Celju odločili ne le za delo ustreznih občinskih komisij, marveč tudi za ustanovitev tako imenovane medobčinske komisije, ki bo pripravila predlog razvojnega programa širšega celjskega območja. Menimo, da je tako stališče več kot v redu, saj gre za naloge, ki ne zadevajo samo občine, marveč jih je treba obravnavati v sodelovanju z vsemi činitelji, ki delajo na širšem, a zaključnem območju.

ZAVRNJENA PRITOŽBA

Odborniki celjske občinske skupščine so na zadnji skupni seji zavrnili pritožbo tov. Jožeta Curka glede na odločitev zbora delovne skupnosti celjskega pokrajinskega muzeja, ki ni sprejel predloga pristojne komisije za njegovo imenovanje na mesto direktorja te ustanove. Hkrati so odborniki naročili komisiji, da ponovno razpiše delovno mesto direktorja pokrajinskega muzeja v Celju.

-an

DOBRNA

ZAČETEK PROSLAV OB 25-LETNICI

V Dobrni je bil začetek proslav ob 25-letnici pohoda

XIV. divizije. Po proslavi so šolarji in nekdanji udeleženci divizije odšli na Paški Kozjak, kjer so tamkajšnji otroci pripravili ob spomeniku manjšo proslavo. To je samo uvod v začetek proslavljanja pomembne obletnice.

ZALEC

„ZAKONCI STAVKAJO“

DPD Svoboda v Šempetru je v nedeljo uprizorila komedijo v treh dejanjih »Zakonci stavkajo«. Delo, ki ga je režiral Lojze Fric, je občinstvo toplo sprejelo, kar kaže, da si Šempetrčani takšnih in podobnih uprizoritev še želijo. Igralci nameravajo s komedijo tudi gostovati.

ROŽE VRTNICE

Žalska delavska univerza je pred dnevi priredila v Šempetru predavanje o rožah vrtnicah, ki so ga spremljali barvni diapozitivi. O zanimivi temi je predaval Ivan Tušek iz Kranja. Kot kaže bodo priredili še več takih predavanj.

V Preboldu pa je Stane Tavčar predaval o svetovnih turističnih zanimivostih Azije in Afrike.

GASILCI SE UČIJO

Te dni je gasilsko društvo iz Groblje priredilo v Preboldu tečaj za gasilce. Udeležuje se ga 18 tečajnikov, članov društva iz Groblje in Latkove vasi, vodi pa ga častnik Franc Štajner iz Prebolda.

T. T.

KUHARSKI TEČAJ

Aktiv mladih kmetijskih proizvajalcev na Polzeli je organiziral kuharski tečaj. Udeleževalo se ga je 24 deklet, ki so se pod vodstvom priznane kuharice Minke Matko naučile nekaj pomembnih kuharskih veščin.

NOVA GOSTILNA

V Dobrteši vasi v Savinjski dolini je pred dnevi Peter Kosu odprl novo moderno gostilno. Kljub temu, da sta v bližini že dve gostilni, ima dosti obiska. Ljudje so zadovoljni tako s postrežbo, kot s cenami.

LASKO

BISERNA NEVESTA UMRLA

V nedeljo 16. februarja je bila v Radečah biserna poroka IVANE in VIKTORJA RASBERGERJA. Oba sta bila v krogu svojih domačih vesela in razigrana, oba sta zaplesala in nevesta je nekajkrat spodbujala družbo, naj se malo razživi.

Osem dni po prazniku, minuli ponedeljek zjutraj, se je biserna nevesta poslovila za vselej. Po veselju nad redkim dogodkom naenkrat žalost. Ni nam treba pisati nekrologa, kajti šele pred dvema številkama smo o bisernem paru priobčili celo stran pod naslovom »Zakon, ki je dozoril v biser«. Malo je manjkalo, pa ne bi dozoril...

Iskreno sožalje vsem njenim bližnjim!

ZAČETEK JE TU

Čeprav je od slovenskega kulturnega praznika poteklo že nekaj časa, bi radi pohvalili mladince Rimskih Toplic, ki so ob tej priložnosti pripravili Večer Prešernove poezije. To so storili kljub železnemu pravilu, da občani tega kraja neradi obiskujejo tovrstne prireditve. No, od enaindvajsetih recitacij je na največje priznanje med poslušalci naletela pesem Od železne ceste, ki sta jo posredovala Božena Pavčnikova in Marjan Knez, vse ostale pesmi pa so poslušalci pasivno sprejeli. Nastopili so še: Polona Pečar, Zdenka Hohkravt, Peregrina Šergan in Marko Biderman. Scensko zamisel sta prispevala Franc Smolnikar in Rajko Košec, recital pa je pripravil in ga režiral Andrej Marinšek. Kot scenski delavec zasluži vso pohvalo Stane Flis. Mladina je sklenila, da bo kljub slabemu obisku in neresnosti nekaterih mladih gledalcev podobne prireditve še prirejela.

PUSTOVANJE V NEDOKONČANI DVORANI

Prosvetno društvo »Primož Trubar« v Loki pri Zidanem mostu že drugo leto obnavlja svojo prosvetno dvorano, pa ne more najti dovolj denarja, da bi dela dokončalo. To povzroča v kraju še posebno kulturno mrtvilo. Kljub temu so v nedokončani dvorani priredili pustovanje in izročili maskam troje nagrad, ki sta jih podarila konfekcija Radeč in splošno trgovsko podjetje.

VELENJE

KDAJ CESTA NA PAŠKI KOZJAK

Velik sneg je onemogočil hitrejšo gradnjo nove ceste na Paški Kozjak. Graditelj predvideva, da bo cesta gotova do 27. aprila, ko se bo v Velenju začela centralna proslava 25-letnice pohoda XIV. divizije. Istočasno obnavljajo tudi planinsko kočjo. Povsem bodo obnovili sobe, kuhinjo in centralno kurjavo.

PET ČLANOV KROŽKA

V velenjski gimnaziji je že v začetku tega leta začel s delom literarni krožek. Članov je samo pet, vsi iz tretjih ali četrtih letnikov. Čeprav jih je malo, je njihova dejavnost zelo razgibana. Zberejo se večkrat v tednu in skupaj ocenjujejo dela enega izmed njih. Želijo si le, da bi v njihove vrste stopilo več nadarjenih dijakov, predvsem iz nižjih letnikov.

MLADI SO RAZSTAVLJALI

V mladinskem klubu v Velenju je bila pred kratkim razstava del mladih umetnikov. Predstavili so se Planko in Naglič z literarnimi stvaritvami, Barič pa z nekaj posrečenimi slikami. V svojih delih so hoteli izraziti miselnost in gledanja mladih ter svojo lastno predstavo o svetu in dogajanjih v njem.

MALI INTERVJU

Ko je stopil skozi vrata na oder se je v dvorani odrgalo. Okoli 400 parov rok je zaploskalo, da je lestenec rahlo zavalovil. To je bil v zadnjem letu že njegov četrti samostojni koncert v Celju. Petega bo imel že čez manj kot mesec dni: 14. marca. Če ugibate, o kom govorim, naj vam povemo. Govorimo o Vice Vukovu, najpopularnejšem in najboljšem pevcu zabavne glasbe v Jugoslaviji.

»Sem že skoraj Celjan, saj vsak drugi dan nastopam pri vas,« je za uvod pozdravil zbrane oboževalke, med katerimi so bili takšni od dveh let pa do obiskovalcev v lepi starosti. Kako ocenjujete celjsko občinstvo? To je čudovita publika. Že dolgo nisem imel tako dobrega kontakta med dvorano in odrom. V Celju te meje praktično ni. Kaj najraje poje? »Najraje prepevam melodije domačih avtorjev.« Vaš osebni največji uspeh? »Popevka Mirno tečejo reke. Z njo se je začelo. Med novejšimi pa Bokeljova noč.« V glavnem poje te mače melodije. Zakaj? »Melodične so in z njimi sem dosegel največje uspehe.« Kako izbirate melodije za plošče? »Poskušam najti komponento med pevčovo fizionomijo in

totalno komercialnostjo. Vrneje? »Praktično je vse, kar je življenje turneja.« Srečanja in nastopi? »Srečanja na TV v Belgiji, ZRN, ...« Kako pa sodite? »Hvala za reklamo.« Zakaj tako pogosto nastopate v Celju? »Vprašajte občinstvo Draga Bradača.« Edino vašem koncertu je polna dvorana... »Vse je stvar občinstva. Če me želijo poslušati, bodo prišli. Seveda sem rada vesela.« Oboževalke? »Uspeli odgovoriti. Z njo Voča sta odšla na odru temperamentno odpela. Mlake. Je s tem Vice Vukovi mislil tudi na oboževalke? Verjetno ne.

LJUBNO

POMOČ DIVJADI

Lovska družina Ljubno v Savinji je zaradi visokega zalega snega, ki je ogrozil divje živali, organizirala lovski ekip lovcev in gozdnih delavcev, ki so šli divjadi na pomoč. Krčili so poti, podirali drevesa jek in pripravili hrano za divje živali. Polagali so tudi seno in suho detelo. Pospešili so čuvajsko službo in nadzorovali klateče pse. Akciji za pomoč divjim živalim so sodelovali tudi pri svetni delavci, ki so otrokom pripovedovali o zaščiti divjadi, otroci pa so potem to znanje posredovali celo odraslim.

PREDAVANJE O OBRAMBI

Tudi v Ljubnem so imeli več predavanj o obrambi in sposobnosti. Udeležilo se je veliko občanov, ki se s tem načinom in snovjo tudi zadovoljijo.

ŠOLSKI AVTOBUS POČIVA

Več dni je visok sneg mlade otroke onemogočal, da bi redno prihajali v šolo. Seben problem je nastal takoj, ko je bil avtoбус na poti. Primer šolskega avtobusa ni mogel opravljati svoje redne funkcije. Ljubno-Rastke. Očividno si za to niso delali nobenih posebnih preglavic. Čisto, kajti ne glede na to, je cesta pod upravljanjem Gozdnega gospodarstva, vendarle namenjena javnemu prometu.

KONJICE

»TEPČEK JURIJ« V JERNEJU

V šoli Jernej pri Ločah tamkajšnje prosvetno društvo pred kratkim uprizorilo veselooigro »Tepček Jurij«. Predstava je bila še prva zabava.

TUDI NESKLEPČNOST JE RAZLIČNA

Večina nedavnih kandidatskih konferenc v konjski občini je uspešno obiskavala. Zaradi nesklepčnosti so se edino v Skomarju, v roma Resniku, v Konjicah vasi in v volilnem območju, ki zajema Liptovsko in Mamborsko cesto v Slov. Konjicah občani morali sestati enkrat. Toda tudi v nesklepčnosti je razlika. Občanom, so v hribovitih predelih po uro in več gazili sneg, bi lahko prišli na zbor, treba izreči priznanje. Pa tudi tisti, ki so ostali doma, to storili iz upravičenih

...kaj naj recemo
občinskega sredi-
šča prav tako ni bilo?

OGOROVNI KPJ

...bo v Slov. Konjicah
proslava v počasti-
letnice ustanovitve
25. aprila, potekajo
nekateri prireditve in
ki obeležujejo ta jubilej
bodo vsi učenci od
razreda naprej pisali
naloge o zgodovini
vsaki centralni šoli
zabrali pet najboljših
bo nato ocenila
občinska komisija in
s primernimi na-
plog tega bodo na
predli tudi več preda-
govini KPJ, prav
podo predavali tudi v
organizacijah.

V.L.

ZA TRGOVCE

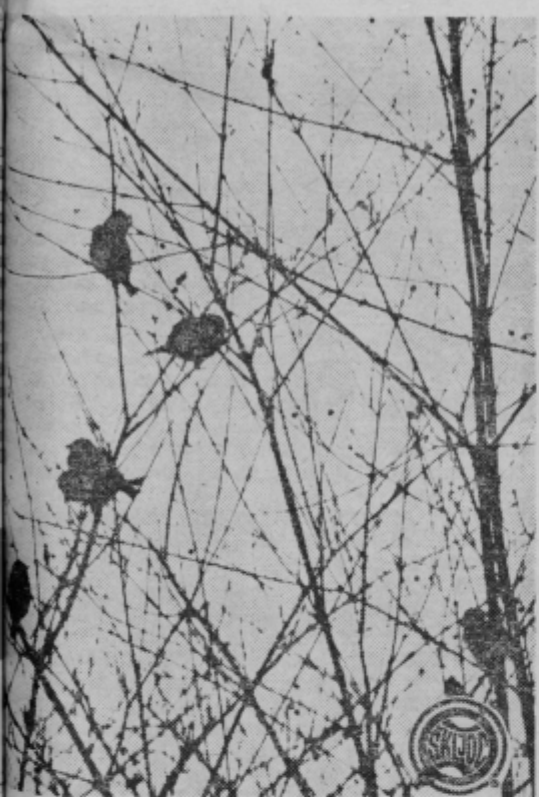
...kratim so pri delav-
merzi v Slov. Konjicah
metni tečaj nemščine
ve, ki ga obiskuje 35
ev. Velika večina
je iz trgovskega pod-
vinski dom, zlasti
pecerijskih, pa tudi
poslovalnic. O nujno-
danja tujega jezika
red razpravljali in skle-
upravni organ tega
ga podjetja.

SENTJUR

NEVAL V PRO- VINSKI VASI

...ar je bilo težko nare-
Sentjurju, je bilo mo-
vinski vasi. Tu je
klub pripravil

pa se res je ...

...železniški in avtobusni vozi redi so
v veljavo tedaj, ko je železna
povezala kraje in ko so po tak-
al drugačni cesti zapeljali avto-
in prepeljali potnike in blago.
Ko potnik kupi vozni listek in se
odločitvi, ki jo je sprejel z voz-
redom, namenil prepeljati v ta ali
kraj, recimo z avtobusom, je
pravzaprav stopil s podjetjem, ki vrši
prevozne usluge, v določen po-
stven odnos. Nastala je obojestr-
na obveznost!

Tako naj bi bilo! Zal pa v življenju
krat ni tako. In tako tudi ni bilo
pretek, 11. februarja.

Po voznem redu bi moral izletni-

...pustni sprevod s petimi vozo-
vi in dvema jezdecema, ki sta
spremljala sprevod na vsa-
kem koncu. V sprevodu je
bilo mogoče videti tudi kmeč-
ko ohcet, ki so jo spremljali
muzikantje. Sprevod je kre-
nil proti Sentjurju, od tem
pa nazaj v Prožinsko vas, v
Store in na Lipo.

PREUREJAJO TRGOVINE

Kmetijski kombinat Sentjur
bo letos moderniziral svoje
trgovine v Sentjurju, Slivnici,
na Planini in Ponikvi. Razen
gradbenih obnovitev, bodo
kupili tudi novo opremo. Ob-
novitvena dela bodo skupaj
veljala 300 tisoč dinarjev.

PORUŠEN STRELSKI DOM

Streliško društvo v Sentjur-
ju je s težavo zbralo potreben
denar za gradnjo streliškega
doma, ki so ga lani končno
le spravili pod streho. Zaradi
pomanjkanja denarja pa je
bila gradnja pomanjkljiva in
letos se je streha pod težo
novozapadlega snega zrušila.
M. S.

42 MILIJONOV ZA ELEKTRIFIKACIJO

Na območju krajevne skup-
nosti Loka pri Zusmu bodo
letos elektrificirali naselja
Hrastje in del Dobrine. Stro-
ški bodo znašali okrog 42 mi-
lijonov starih dinarjev, od
katerih jih bodo koristniki
zbrali 18, občina pa jih bo
prispevala okrog 6 in pol.
M. S.

NOVO IGRIŠČE

V Sentjurju bodo pri kopa-
lišču zgradili univerzalno
asfaltno igrišče za košarko,
odbojko, mali nogomet in ro-
komet. 20 tisoč dinarjev bo
prispevalo trgovsko podjetje

...»MERA«, prav tolikšen zde-
sek pa lesna industrija »Bo-
hor« in TVD Partizan Sentjur.
V bližini je tudi smučarska
vlečnica, zgrajena pa namera-
vajo še kotalkališče, ki bi ga
pozimi spremenili v drsalni-
šče.
P.

Ing. BOGDAN KNEZ - NAJBOLJŠI ŠAHIST

V Sentjurju so končali pr-
venstvo novo ustanovljenega
šahovskega kluba. Prva tri
mesta so zasedli Bogdan
Knez, Aci Svetina in Ivo Ja-
nežič starejši. Najboljši je bil
sicer študent Darko Sešerko,
ki pa ni član šentjurskega
šahovskega kluba. V prihod-
njih dneh bo na sporedu
klubski brzopotezni turnir.
P.

GLASBENA ŠOLA

Več kot pol leta že imajo
Sentjurčani svojo glasbeno
šolo, ki jo je s pomočjo celj-
ske glasbene šole organizirala
Delavska univerza. Letos
poučujejo samo klavir in har-
moniko ter glasbeno teorijo,
v prihodnjem letu pa name-
ravajo še pihala in kitaro.
Pouk imajo dvakrat tedensko,
šola pa obiskuje 42 otrok.
Mesečna šolnina je 30 din.

HRASTNIK

ŠOLA ZA KMETOVALCE

Kmetijska zadruga Dol pri
Hrastniku se je tudi letos od-
ločila organizirati šolo za
kmetovalce. Trajala bo do-
brih 40 ur, predavali bodo
izkušeni kmetijski strokov-
njaki. V šolo se je vpisalo
več kot 30 kmetov, med nji-
mi tudi precej mladih ljudi.

V ZNAMENJU OSVA- JANJA VESOLJA

V Hrastniku se tudi letos
niso izveverili tradiciji in so
kot vselej doslej pusta polo-
žili na slovesno okrašen mri-
ški oder v bivši vinski kleti
pri Birtiču. Mnogi so objo-
kovali njegovo prerano smrt
in se tolažili z mislijo, da pu-
sta pravzaprav ne bodo pokop-
pali, temveč ga spustili v ve-
solje. »Start v vesolje« je bil
nadvse uspešen in vrli Hrasti-
ničani so uživali bolj kot ar-
mada tehnikov v Cape Kenne-
dyju, ko je mimo njih švig-
nil v zrak Apollo 10.

PRIPRAVNIKOM V POMOČ

Delavska univerza se je od-
ločila razpisati seminar za
mentorje v delovnih organiza-
cijah, ki bodo skrbeli za vse-
stransko usposabljanje pri-
pravnikov za njihovo kasnej-
še samostojno opravljanje
poklicev. Na seminarju bodo

...spregovorili o vsem vpraša-
njih, ki zadevajo prakso pri-
pravnikov v podjetju in po-
moč mentorjev.

ROGASKA SLATINA

LOP PO PUSTU

Okrog pusta je bilo v rog.
Slatini kar veselo. Solarji so
pripravili tradicionalni pohod
mask skozi kraj. Bilo jih je
več kot 200. Taborniki so
zbrali svoje maske na skup-
no rajanje in ocenjevanje.
Vse maske so dobile pustne
krofe, izročili pa so tudi ne-
kaj posebnih nagrad.

Kmalu za šolsko maskara-
do so se pojavili odrasli Ro-
gačani. Prišli so s štirimi
kamioni in si krepko privo-
ščili nogometaše, izgradnjo
ceste Rogatec-Lupinjak, tr-
govce, vodovod in podobno.
Dva dni kasneje so se Ro-
gačani spet pojavili, to pot v
spremstvu svoje »prometne
milice«, ki je urejala promet
in dajala apihatia v tiste zna-
menite balone! Pusta so se
žgali v Slatini kar pred Pošto.

DR. JOŽE FLAJS 70 - LETNIK

Minuli teden je v Celju
proslavil svoj življenjski ju-
bilej, 70-letnico, znani celjski
zdravnik — internist prim.
dr. Jože Flajs. Njegovo zdrav-
niško udejstvovanje je tako
tesno povezano s Celjem, da
to bolj ne more biti.

V začetku leta 1927. ko je
končal zdravniški staž v za-
kladni bolnišnici v Zagrebu,
je prišel v službo v celjsko
bolnišnico. Tu je postal spe-
cialist za interne bolezni in
tudi primarij. Takoj po kon-
čani zadnji vojni je spet pri-
šel v domače Celje in postal
v bolnišnici predstojnik in-
ternega oddelka, ki ga je
uspešno vodil do svoje upo-
kojitve 1962. Prim. dr. Jože
Flajs je bil v obdobju 1955
do 1959. tudi ravnatelj celj-
ske bolnišnice. Ker ga s celj-
sko bolnišnico vežejo tolike
niti, ker se čuti še dovolj
zdravega in ker še nenehno
čuti svojo poklicno dolžnost,
da pomaga ljudem, se je sre-
di 1967. leta reaktiviral in se-
daj vodi interni odsek v No-
vem Celju.

Gre za delo, ki zahteva iz-
kušenega, vestnega in plemen-
itega zdravnika. Primarij
dr. Jože Flajs je to vseskozi
bil. Takšnega tudi pozna na
tisoče ljudi, ki so ga za časa
njegovega službovanja v celj-
ski bolnišnici oz. kot zaseb-
nega zdravnika imeli prilož-
nost srečati.

Č P „DELO“ CELJE
telefoni:

C TEDNIK - Radio Celje
23-69 in 31-05

Podružnica „Delo“

28-00

MALA ANKETA

SODELOVANJE Z VOLIVCI

Ni lahko biti odbornik občinske skupščine. Ne samo
zaradi pogostih sej in obilice materialov, ki jih mora
predelati, temveč predvsem zaradi občutka dolžnosti proti
tistim, ki so ti to pomembno vlogo zaupali. Torej nas-
pram volilec. Koliko pikrih, več ali manj utemeljenih, je
bilo že izrečenih na račun raznih odbornikov, ki so se
le enkrat v svoji mandatni dobi pokazali med volivci tako,
da so z njimi predelali določene predloge. Se težje pa je
mladim odbornikom, saj ljudje na terenu manj zaupajo
fantu ali dekletu, češ, kako naj tako mlad človek zastopa
interese v skupščini. Zato smo obiskali pet mladih ljudi,
ki so bili predlagani kot kandidati za odbornike občinske
skupščine v Celju ter jim zastavili vprašanje: Kakšno je
po vašem mišljenju delo odbornika občinske skupščine,
kakšne so njegove naloge, obveznosti in dolžnosti?

ZVONE HUDELJ: »Odbornik
mora biti seznanjen z vsem,
kar se v občini in sredini,
kjer živi in dela, dogaja.
Le tako lahko uspešno dela.
Naloga mladega odbornika
je v tem, da dela v interesu
mladih za mlade. Izredno
pomemben pa je stik z ob-
čani, z volilci pri prenašanju
njihovih želja in zahtev na
občinsko skupščino ter inter-
pretacija skupščinske prob-
lematike tem volilec.«

BOGOMIL WIEGELE: »Ko-
likor doslej poznam delo
odbornikov, menim, da je šib-
ka točka v povezavi občins-
ske skupščine — neposredni
proizvajalci. Gre za boljše se-
znanjanje z najširšo proble-
matiko v občini. Kot mlad
človek, mislim, da bi mo-
rala občinska skupščina več
prispevati k reševanju neza-
poslenosti mladih, še poseb-
no strokovnih kadrov. Za
odbornika iz več delovnih or-
ganizacij pa je važno, da
pozna vse in ne samo tisto,
v kateri je zaposlen.«

MILAN BRATEC: »Odgo-
vornost mladega odbornika
je zelo velika, tako zaradi
tega, ker je med mladimi še
dosti nerešenih problemov
kot zato, ker je mlad in gle-
dajo nanj z drugačnega zorn-
ega kota kot ostale. Udelež-
ba na zborih volilcev je maj-
hna, mislim, da bi morali sa-
mi odborniki s popestritvijo
dnevni redov in obravnav-
nih tem, ki so najbližje lju-
dem, doseči boljše udeležbo.«

LADISLAV KALUZA: »Od-
bornik mora dobro poznati
občinsko problematiko in za-
vzeti določena stališča, ki so
potem vodilo njegovemu de-
lu in razpravi. Če si mlad, pa
moraš še posebej gledati na
interese mladih. Odborniška
funkcija mora biti opravilje-
na izredno vestno, če je že
nekdo sprejel tako pomemb-
no nalogo. Zato pa mora da-
jati odgovornost volilec v
skupščini, katere član je.«

DRAGO MEDVED: »Mlad
odbornik mora točno poznati
probleme skupnosti v kateri
živi, saj le na osnovi tega
lahko pravilno dela. Ne po-
magajo le seje in kopice ma-
terialov, gre za osebno an-
gažiranost pri delu, gre za to,
da človek da sebe za o-
pravljanje te važne naloge.
Težko je odbornik in, ki ima-
jo v enoti več delovnih or-
ganizacij. Menim, da bi morali
z vsemi vzdrževati enak stik.«

Kot kaže, so mladi enotnega mnenja. Opravičiti za-
upanje pri tistih, ki so jih predlagali ali izvolili in po
svojih močeh narediti največ, kar se da.

I. B. — M. S.

21. marec
20. april

Vaš finančni položaj je dober, vendar je na vidiku večji izdatek. Bodite previdni pri čustvenih odločitvah.

21. april
20. maj

Kar nameravate zdaj storiti, se bo splačalo. Srečo boste imeli pri poslu, ki ste ga hoteli že odložiti. Obisk.

21. maj
21. junij

Mala razočaranja ne bodo porušila vaših idealov. Lahko si privoščite izlet, a ne zaupajte preveč prijateljstvu.

22. junij
22. julij

Dobro počutje in zadovoljstvo bo še trajalo. Imate veliko načrtov, ki se izpolnijo. Zdravje odlično.

23. julij
23. avgust

Nekaj boste izgubili. V soboto mnogo hrupa za nič. Pošte, ki jo čakate, ne bo. Napredek v službi in več denarja.

24. avgust
23. sept.

V tem tednu se ne boste prepirali in jezili. Okolje vam bo v vsem naklonjeno. V nedeljo povečan pulz.

24. sept.
23. okt.

Zivljenje bo postalo barvitejšo. Prijetna vest vas bo zelo zaposlila. Skenete novo poznanstvo in mislite na potovanje.

24. okt.
22. nov.

Telesno in duševno se preveč napenjate. Zato bodo tudi uspehi večji. Pazite, da ne naredite napake.

23. nov.
21. dec.

Doživetja v družinskem krogu vas osrečujejo. Nekoliko boste ljubosumni. Ob koncu tedna možnost manjšega nesporazuma.

22. dec.
20. jan.

Ljubezen vam bo povzročila težave. Vaša delovna vnema bo popustila, a le za kratko. Tudi v družbi boste.

21. jan.
18. febr.

V zasebnem življenju vas muči nerazumevanje; možna sprememba okolja. Nikar se ne prenačite. Denar.

19. febr.
20. marec

Svoje dolžnosti boste opravili in ne bo vas bolela glava. Sosedje vam bodo zavladali. Naredo vas razočara.

TEMA ZA STARŠE – TEMA ZA STARŠE – TEMA ZA STARŠE – TEMA ZA STARŠE – TEMA ZA

Opazujmo svoje otroke

Ko se otrok rodi, mnogi starši s strahom pričakujejo, kako se bo razvijal. Tam, kjer že imajo katkega otroka in so že imeli priložnost spoznati otrokove »prve korake« v življenje, se bodo orientirali po njih. V primeru pa, da je stopil v življenje prvi otrok, iščejo drugih poti. Nekateri starši se poglabljajo v literaturo, posvetujejo se tudi z zdravniki in drugimi roditelji, hodijo v posvetovalnice in podobno. Mnogi, posebno mamice, si dajejo okrog otroka toliko opravil, da podnevi in ponoči bedijo nad otrokom, da od skrbi ne morejo spati, medtem ko se

otrok popolnoma normalno razvija. Drugi spet ne razmišljajo o otroku. Sicer ga opazujejo, morda tudi kaj posebnega opazijo, vendar si ne belijo glave. Tretji so do ocela brezbrilni in o svojih otrocih sploh ne razmišljajo, četudi prihajajo le-ti kar po vrsti psihično prizadeti na svet.

Če smo poudarili načelo, da je treba telesno ali duševno prizadetega otroka čim prej zajeti v vzgojni proces, je potrebno med tema dvema kategorijama opozoriti na neko razliko. Telesno okvaro, na primer okvaro vida, sluha, govora ali telesno invalidnost, opazi pogosto lahko že nestrokovnjak, zato je takega otroka lažje zajeti v vzgojanje, medtem ko je takšno ugotavljanje pri duševni nerazvitosti precej težavno. Sicer pa govorimo o teh osnovnih stopnjah nerazvitosti: o zelo težki stopnji, ko ostane človek tudi po več letih na stopnji dojenčka, o srednji stopnji nerazvitosti, ko ostane človek na stopnji petlet-

nega otroka, a se v predšolski dobi tudi do petega leta starosti ne razvija povsem normalno, oziroma so malenkostni odkloni opazni le zelo previdnim očem, pa otrok v prvem razredu osnovne šole ne more slediti učni snovi in zaostaja. Ko se lotimo kategorizacije takih otrok, smo navadno zelo previdni, da ne bi otroku povzročili škode.

Zanimivo je, da dobra učiteljica v »mali šoli« že v kratkem času opazi takšne posebnosti in odklone, kar jo vzpodbudi, da o takem otroku globlje razmislija, ga preučuje in posreduje svoje ugotovitve centru za socialno delo ali oddelku za socialno varstvo pri občinski skupščini, ki potem sproži kategorizacijski postopek. V preteklem šolskem letu je bilo zajeto v male šole veliko otrok. Pohvaliti je treba učiteljice, ki so delale s temi malčki, kajti zelo zgledno so opravile svojo dolžnost opazovanja in strokovno poglobljeno opozorile na izjemne

otroke, ki se v malih šolah niso znali prav orientirati, ki se niso vključili v igre in delo, ki so se zelo oddaljili od povprečja večine in jih je bilo treba individualno obravnavati.

Izbora duševno nerazvitih otrok predšolske dobe za kategorizacijo je v mnogih primerih težaven zaradi domačega okolja. Imamo družine, v katerih posvečajo starši in drugi svoji vzgoji svojih malčkov veliko pozornost. Če otrok kljub skrbni negi in vzgojni pozornosti ni napredoval, tako, kot bi moral, gre običajno za primarno prizadetost kot posledico okvare sive možganske skorje. Starši drugega tipa družine se priložnostno za vzgojo sicer zanimajo, toda zanimanje je mlačno, nestanovitno in zato je tudi tu iskati vzroke za psihofizično prizadetost. Otroci so v določenem pogledu vzgojno zanemarjeni in duševno zaostali. Vzgojanje takšnih otrok je težje kot prvih, ker ga ne podpira ali pospešuje sode-

lovanje staršev. V tretjem tipu družine pa so brezbrilni starši, ki jim je vseeno, kako se razvija ali napreduje njihov otrok, pa naj bo prizadet ali ne. Otroci je vzgojno zelo zanemarjeni in duševno zaostali in kažejo njegove duševne manifestacije podobno psihofizične prizadetosti, ki verjetno niti ni pogojena z okvaro sive možganske skorje. Označujemo jo zato tudi kot »psevdo debilnost«. Če pa gre v takšnih primerih za pravo debilnost (beseda izhaja iz lat. besede »debilis«, kar pomeni »slabotena«), je vzgojanje v posebni osnovni šoli še celo otežkočeno, otrok sam pa nosi po krivdi brezbrilnosti doma dvojna bremena in je tudi zaradi tega še posebno težak vzgojni primer.

Kot torej vidimo, je marsikaj odvisno od staršev. Zato je prav, da se vzgoji svojih otrok in njihovemu opazovanju zelo aktivno posvečamo.

Prof. ALBIN PODJAVORSEK

SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO

Mlada bosta jedla doma

NEKAJ NASVETOV ZA MLADE ZAKONCE, KI JIH BREZ ŠKODE PREBEREJO TUDI »PREKALJENI« ZAKONCI

Denimo, da še vedno velja pravilo, da je predpustni čas najbolj prikladen za sklepanje zakonske zveze! In če je tako, je prav, da tej okoliščini posvetimo nekaj več pozornosti. Zamislili smo si mlad par, ki se je odločil – da bo jedel doma! Kar pogumna odločitev, če se spomnimo rekla, da gre ljubezen skozi želodec. Toda upajmo, da se želodec vsaj v prvih mesecih zakona podredi močnejšim čustvom kot so gurmanska nagnjenja! Kljub vsemu pa je razumljivo, da bi se mlada žena rada izkazala. Kaj bo vzela v roke v prvih tednih svoje kuharske prakse? Kako ji pri tem pomaga trgovina in kaj je zanjo pripravila industrija?

Če med poročnimi darili ni ekonom lonca, si ga bo pač treba kupiti. Zakaj tak lonec je, ne da bi preteravali, nepogrešljiv prijatelj v sleherni kuhinji, kjer kosijo doma. In to ne samo zaradi velikega prihranka časa – jed se v loncu skuha v četrtini časa, ki je potreben za običajno kuhanje – temveč tudi zaradi tega, ker se v živilih, ki jih kuhamo v sopari, bolj hranijo koristne snovi – vitamini, rudninske in dišavne snovi, olja in kisline. Poleg tega pa lahko v ekonomu kuhamo tudi več vrste hkrati, kar je spet velika prednost.

V celjskih trgovinah prodajajo sedem in pet litrske lonce. Prostornina je videti nekoliko velika, toda izračunali so, da se manjših loncev tudi ne splača izdelovati. Cena sedemlitrskega lonca je 169 novih dinarjev, cena 5-litrškega pa 154 novih dinarjev.

KAJ PA OSTALA POSODA?

V preurejeni trgovini Mercur v Grubišičevi ulici se police kar šibijo pod izbrano kuhinjsko posodo. Res je, da morda človek ne more dobiti prav takšne in tolikšne kozice, kot se je odločil, toda izbira je kljub temu lepa in primerna za tiste, ki bodo za kuhinjsko posodo radi odšteli več denarja, kot za one, ki se jim ti izdatki ne zdijo nujni.

Mladi par verjetno ne bo kupoval petlitrskih kozic in desetlitrskih loncev, zato pa bo verjetno kupil najboljše in najbolj lepo. To smo tu-

di imeli v mislih, ko smo vprašali prodajalko, katera posoda je najbolj ekonomična in kaj najbolj priporoča. Takole je odgovorila:

»Sodobna, tehnično oblikovana in izpopolnjena posoda je sicer dražja, toda tudi najboljše. Sem gotovo sodi selektro posoda z brušenim

neje pogledali to posodo. Imajo domačo – EMO Celje – in uvoženo posodo. Razlika v ceni je precejšnja, v kvaliteti pa je skoraj ni. Res, da je dno uvožene posode bolj gladko in ga je tako lažje čistiti, toda če stane domača nekaj več kot litrska kozica 26,75 dinarjev, uvožena pa 50,45, je verjetno razumljivo, da se bomo odločili za domačo, pa čeprav je oblika uvožene nekoliko prikladnejša.

Tudi »Eterna« – težka – posoda je spet v prodaji. Boljša je od navadne emailirane posode, obstojnejša, manj občutljiva. Litrska kozica stane 15,80 dinarjev.

Aluminijasta posoda ima svoje prednosti in pomanj-

saj je le težko obdržati visok sijaj, ki je na oko tako privlačen.

Ogledali smo si še lepe kuhinjske garniture – zajemalk, lopatic, vilic in drugih dodatkov – števne škatle, pripomočke – kot so naprava za stiskanje krompirja in – bili smo zadovoljni.

Pa še majhen izračun: z dvema kozicama, loncem za kuhanje mleka, ponvico, dve navadna litrska lonca, brez kakršnega posebnega strojčka in v upanju, da je tudi v poročnih darilih kaj praktičnega bi mladi par za silo shajal. Za vse to pa bi moral odšteti kakih 130 novih dinarjev.

LEP VIDEZ JE POL USPEHA

Verjetno ni treba posebej poudarjati, da je lepo servirana jed veliko slastnejša, pa četudi to v resnici ni. In ker dvomimo, da bi si mlade žene vzele čas za vezenje, smo poskusili ugotoviti, kako je s prti, servietami in drugimi takimi dodatki v celjskih trgovinah. Tu pa je izbira bolj skromna. Z velikim upanjem smo se odpravili v Dekor, kjer pa so nam pokazali samo dve »set-garnituri« – laneno in sintetično. Lanena je bila potiskana z rožami, stala pa je 27 dinarjev, sintetična pa zares lepa in tudi precej dražja – 46 dinarjev. S prti ni problemov, pa tudi obročkov za serviete, podstavkov za kozarce, ličnih skodelic in še kar lepih krožnikov imajo v Tkanini in Kristaliji dovolj. Škoda je le, da lahko posamično kupimo samo klasične oblike, medtem ko so sodobne, praktičnejše garniture vse v kompletih.

IN NA KONCU ŠE NEKAJ JEDILNIKOV

Ker smo rekli, naj si mladi par le kupi ekonom lonec, pa čeprav gre za precejšen izda-

tek, pogledajmo še, kaj lahko v njem skuhamo.

Na primer: francoska juha, goveji zrezki v pikantni omaki, slan krompir.

Zrezke osolimo, potolčemo, popopravimo. Opečemo jih v vroči maščobi, da zarumenijo. Položimo jih na krožnik in medtem v ponev, kjer smo jih popekli, dodamo še malo maščobe in žlico moke, iz česar naredimo svetlo prežganje, ga zalijemo s četrt litra vode, dodamo zelenjavno začimbo Vegeto ali EVO – in paradiznikov mezo. Zrezke zložimo v vložek lonca ekonom in jih prelujemo s pripravljeno omako. Vložek postavimo v lonec, v katerega smo prej vili pol kozarca vode.

Korenčkovo juho pripravimo iz zrezanega korenčka. V ponvi razpustimo maščobo, prepražimo na njej drobtine in jih zalijemo s hladno vodo. Narezan korenček damo v vodo, ki smo jo natočili v vložek za kuhanje juh, dodamo prežganje iz dobtin in solimo.

Olupljeni krompir, narezan na podoigovate krhle, pa posolimo in nadevamo v naluknjan vložek. Postavimo ga v lonec na posodo z zelenjavo.

Kosilo bo gotovo v 15 minutah. Nato dodamo omaki še malo črnega vina in nekaj kapljic limoninega soka, krompir zabelimo s surovim maslom, juhi pa dodamo kislo smetano in opečene kruhove rezine.

Tako lahko skuhamo skupaj tudi gobovo juho, sladko zelje in krompirjev pire, juho iz drobovine, dušenega piščanca in podobno. Možnosti in kombinacij je veliko, včasih je treba samo malce iznajdljivosti in poguma. Večina jedi je v ekonomu kuhana v 15 do 20 minutah.

Nič zato, če bo v začetku juha preveč slana in zrezek premalo! Vaja dela mojstra, in tudi kuhati se je treba navaditi. Prvi poskusi pa bodo verjetno ostali nepozabni in nas bodo razveselili še tedaj, ko nam ob štedilniku ne bo več treba stati s kuharsko knjigo v roki!

NAROČILNICA

Naslov izpolnite
s tiskanimi črkami

Podpisani _____ št. _____
kraj _____ ulica _____
pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«
Začnite mi ga pošiljati dne _____ 196____
Obvezujem se, da bom v redu plačeval naročnino.
V _____ dne _____ 196____
podpis naročnika _____

Na vsak način izrežite zgornjo naročilnico,
izrežite jo kljub vsemu...

● Če ste že naročeni na NOVI TEDNIK, dajte naročilnico svojemu sosеду, da boste lahko v miru brali svoj izvod.

● Če ste TEDNIK kupovali v trafiki, naročite ga na dom, kajti tako se boste obvarovali za primer, ko ga zmanjka...

● Če imate znance, sorodnike in prijatelje v tujini naročite jim NOVI TEDNIK, pa vam ne bo treba tako široko pisati novic v pisnih...

IZREŽITE GORNJO NAROČILNICO ZARADI
ENEGA IZMED TREH NAVEDENIH »ČE JE V«:

JAKA PENZELJ IN DINAR

(Resnična žaloigra našega
upokojenega soseda)

Tistega dne, ko se je upokojenec Jaka Penzelj odpravil na jutranji sprehod po mestnem parku, se je mesec že krepko nagibal h kraju. Le nekaj dni je še manjkalo, da bo pismonoša zopet potrkal na vrata in se bo Jaka Penzelj lahko zopet odpravil na zaslužni liter terana.

Toda sedaj na kaj takega še pomisliti ni mogel. Ostalo mu je namreč še ravno za malenkostno življenje do konca meseca, ravno toliko, da ne bi kdo rekel, da je napovedal naši družbi gladovno stavko. Pa še to malenkost je raje puščal doma, da ga ne bi kaj zmotilo in bi jo po potrebnem napravil.

Hodil je tako Jaka Penzelj med klopami, ki v teh zgodnjih jutranjih urah še niso izkazovale stanovanjske stiske naših zaljubljenec, razmišljal o veseli mladosti in žalostni sedanjosti, ki mu nudi tako lepo starostno življenje in o ljubki pokojnici, ki bi zadoščala ravno za teden dni poštenega življenja Jake Penzelj, če ne bi bilo treba plačati še stanovanja. Medtem je nekajkrat pomislil, da ne bi bilo slabo, če bi si poiskal kakšno honorarno zaposlitev, toda ko se je spomnil, da bi s tem odžiral kruh našim mladim, je takoj pregnal to pregrešno misel. Ne, Jaka Penzelj ni bil tak! Vsakemu svoje: starim penzijo, mladim pa delo.

Tako je razmišljal upokojenec Jaka, ko se je v jutranjem soncu v parku nekaj zasvetilo. Pogledal je,

kaj bi to bilo. Ze je mislil, da je le kos stekla, ko mu radovednost le ni dala miru, da se ne bi priklonil malo niže in pobliže pogledal svetlikajočo se stvar. Presenečen je obstal. Na tleh je ležal dinar.

Jaka Penzelj je imel vedno spoštovanje do denarja, pa naj je bil to starojugoslovanski ali sedanji. In v teh starih pokojninskih letih je še bolj spoznal, kaj pomeni lepo pobarvan kos papirja in tudi kaj svetel kovanec.

— Lep je, je modroval. Dinar! Kaj vse bi si lahko ku-

pil zanj? No, veliko ravno ne. Toda tudi štiri žemljice bi se sedajle prilegle. Ali pa dva deci mošta. Pri Katrici imajo dobrega. 6 dinarjev liter. No, 20 para bi bilo premalo, toda ni hudir,

HUMORESKA

da mi jih kdo ne posodi. Saj smo ljudje, pri moj dunaj! Toda žemljica in toplo mleko bi se bolj prilegla na prazen želodec. Ze dva dni se nisem najedel. Lakota je huda reč... toda žeja je še hujša.

Tako je razmišljal Jaka Penzelj in se na koncu odločil, da bo kupil tisto, do česar bo hitreje prišel. On je že vedel, da je do Katrice kratka pot.

Veselo je vstopil v gostilno.

— Dva deci mošta, prosim!

— Pa imaš denar, ga je pobarala birta, ki je vedela, ka-

ko je z upokojenci konec

meseca. — Dinar imam, tistih dvanajset para pa prinesem čez nekaj dni. Saj smo ljudje!

— Ze dobro, je dejala ta in natočila Jaki kozar mošta. Ta pa je segel v žep in položil na mizo kovanec.

— O, iz tega pa ne bo nič. To je pa stari kovanec. Ta ne velja nič več in tudi vrednosti ni bil nikoli nič prida. Nič ne bova pil!

Jaki je bilo težko pri sebi. Kako da se ni mogel spomniti, da je kovanec lahko tudi star. Seveda, kako bi sicer kar tako ležal na tleh. Ja, ja, h okulistu bi bilo treba. Vid peša. Tako blizu je že bil kozarec mošta, sedel pa nič.

No, pa tudi birta ni bila kar tako.

— Na, kar pij, boš pa pravega plačal. Saj se poznava. Jaki Penzeljnu pa je bilo vseeno nerodno, ko je pil la posojen mošt. To ni bila njegova navada.

PRVENSTVO ZALCA V SKOKIH

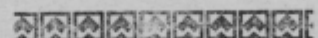
Mladinski aktiv v Preboldu je na 25. metrski skakalnici pripravil občinsko mladinsko prvenstvo v smučarskih skokih. Kljub slabemu vremenu so bili doseženi dobri rezultati. Zmagal je Uplaznik pred Druškovičem, Dolarjem, Rajhom, Podbregarjem itd. Najdaljša skoka je dosegel zmagovalac Uplaznik (20 in 19,5 m).

L. KORBER

merx KAVA

praznično
razpoloženje

MLADIM KOMUNISTOM

Delavska univerza je skupaj z Občinsko konferenco ZKS in Občinsko konferenco ZMS pripravila seminar za mlade komuniste. Največ so razpravljali o vlogi in ciljih ZK, marksističnem pogledu na svet in o reorganizaciji ZK v Sentjurju. Predavanja je obiskovalo 15 mladih komunistov, ki so ob zaključku seminarja odšli na strokovno ekskurzijo v Ljubljano.

TRG. PODJETJE

moda

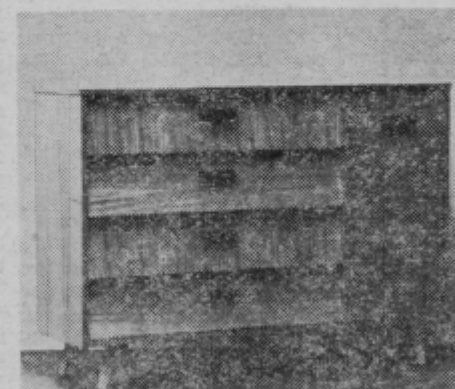
— CELJE

DA SE BOSTE ZA OBNOVITEV VAŠE SPOMLADANSKE GARDEROBE LAŽJE ODLOČILI — VAS VABIMO

PRIJETNO BOSTE PRESENEČENI

MANUFAKTURA — Cankarjeva 1
CELJE

ZA VAŠ DOM...

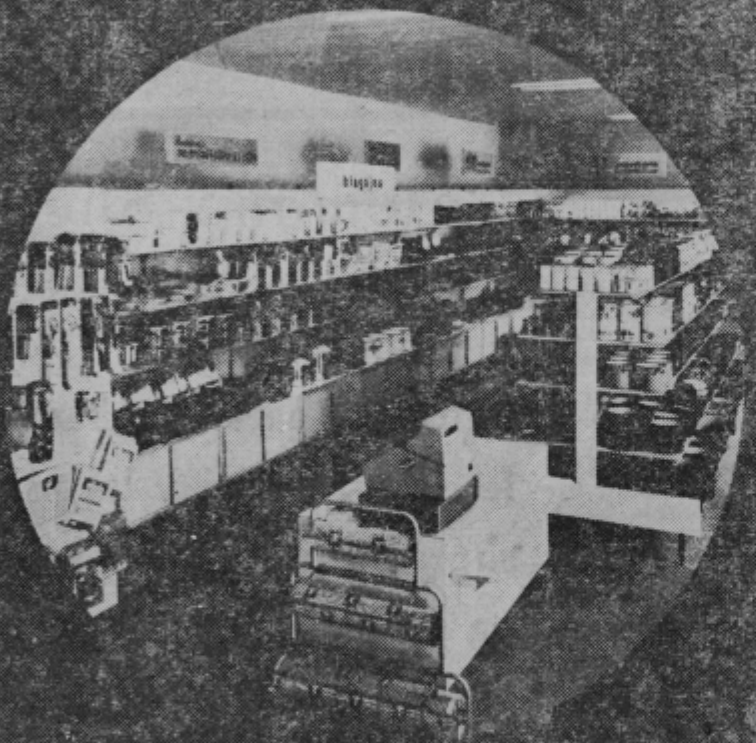
IZDELUJEMO RAZNE
FUNKCIONALNE OMARICE,
KUHINJSKE MIZE IN STOLE

Naše izdelke lahko kupite v vseh prodajalnah pohištva.

LIK — SAVINJA — CELJE

Obiščite nas

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

Zadružno sodelovanje in upravljanje

Kmetje, odborniki občinske skupščine Ptuj, so med drugim predlagali, naj bi podpirali kmete, da bi lahko sodelovali s kmetijskim kombinatom Ptuj ali z meso-kombinatom Perutnina — ali naj se v oddaljenih krajih obnovijo kmetijske zadruge ter se jim vrne njihovo premoženje, ki so ga ustvarili bivši zadružniki. S sedanjo kooperacijo kmetje niso zado-

voljni, ker je omejena na pre-
ozek krog.

Pri kmetijsko industrijskem kombinatu Pomurka v Murski Soboti pa že spreminjajo oblike sodelovanja s kmeti, čeprav so jih uvedli šele lani in so jih nekaj časa razglašali za najnaprednejše. Kmetje niso bili zadovoljni, čeprav so imeli nekaj zastopnikov v samoupravnih organih kombinata. Pravijo, da si niso mogli zagotoviti ustreznih odkupnih cen in prodaje vseh pridelkov ter še nekaterih stvari v proizvodnji.

TELEGRAMI

LONDON — Ameriški predsednik Richard Nixon potuje po zahodni Evropi in izjavlja, da se je prišel posvetovati s svojimi zavezniki, preden se bo začel pogajati z Rusi. Obisk bo končal drugega marca v Rimu.

BONN — Morda si bo zahodno-nemška vlada premislila in v zadnjem hipu odpovedala zborovanje poslancev v Berlinu, na katerem bi morali izvoliti novega predsednika republike. Sovjetski veleposlanik je obljubil zahodnonemškemu kanclerju, da bodo prebivalci zahodne Berlina dobili dovolilnice za obisk sorodnikov v vzhodnem delu mesta, če zahodnonemški poslanci ne bodo zasedali v zahodnem Berlinu.

TEL AVIV — Nekaj dni po atentatu na izraelsko potniško letalo v Zürichu, ki so ga izvedli člani arabskih komandosov, so izraelska letala bombardirala in s strojnimi obstreljevali dva kraja blizu Damaska v Siriji in s strojnimi obstreljevali dva kraja blizu Damaska v Siriji, kjer se urijo pripadniki arabskih gverilcev.

BIAFRA — Iz odcepljene Biafre v Nigeriji, kjer ljudje še vedno množično umirajo od lakote, prihajajo poročila o številnih žrtvah, ki jih povzroča bombardiranje zveznih letal.

NEW YORK — Zahodnonemški zunanji minister Willy Brandt je izjavil, da se bo zvezna republika skupaj z ZDA borila za večjo enotnost v Evropi in da bo pri tem pomagala odstranjevati nasprotja, kakršna zdaj vladajo med Francijo in Veliko Britanijo.

VARSAVA — Snežni zameti, visoki do tri metre, so zaprli nad sto cest in ovirajo železniški promet na Poljskem. Nekaj vasi na območju Lodza je odrezanih.

NEW YORK — Bivši britanski minister za zunanje zadeve George Brown je podvomil o uspehu sedanje turnee predsednika Nixona v Evropi in dejal, da so Američani pokroviteljski do svojih zaveznikov.

Pri vseh razpravah o zadružnem sodelovanju se pojavljajo na prvem mestu odkupne cene in organizacija odkupa pridelkov, živine in drugega, kar kmetje pripravijo za trg. V takih razpravah pa je še vedno preveč zamešanih pojmov in nasprotujočih si želja. Treba se bo odločiti: ali s pogodbami zajamčene cene in odkup ali samoupravljanje kmetov v kmetijski organizaciji? Mešanje obojega povzroča zmedo in ribarjenje v kalni vodi.

Če nek kolektiv jamči kmetom, za kar so se dogovorili in podpisali pogodbe, potem njihovi zastopniki niso potrebni v samoupravnem organu takega kolektiva. Kmetje potrebujejo le organ, ki se bo dogovarjal v njihovem imenu s kolektivom, da zagotovi vsem ustrežnejše pogoje sodelovanja. V sedanjem zadružnem sistemu je formalno to sicer povezano, pri delu pa ni moči prikriti, da obstajata dva tabora, ki zastopata vsak svoje koristi. Pri krajsani so navadno kmetje. Zato zahtevajo več samoupravnih pravic, da bi o nekaterih stvareh lahko odločili drugače, kot je zdaj. Če bodo take pravice dobili, pa bodo morali prevzeti tudi odgovornost za gospodarjenje v svoji kmetijski organizaciji, kakršno imajo kolektivni gospodarski organizaciji. Brez enega ni drugega. Torej bi

LONDON — Ameriški predsednik Nixon je v torek obiskal tudi angleško kraljevsko hišo, palačo Buckingham. Na sliki ga vidimo kako se pogovarja s kraljico Elizabeto, princeso Ano (zadaj) in princem Charlesom. Belgijski in angleški študentje niso tako mirno prenesli njegovega obiska ... (Telefoto: UPI)

sami sebi morali jamčiti cene in odkup, če bi še vedno zahtevali to, kar zahtevajo zdaj.

Kmetom pa se ni treba ustrašiti tega. Stvari bi se sicer nekoliko spremenile; pogodbe z zajamčenimi cenami in odkupom ne bi imele take vrednosti kot zdaj — seveda, kadar jih izpolnjujejo — zato pa bi zadružniki sodelovali preko svojega zadružnega sveta, kako trgovati, da bi prodali kar največ na trg namenjenega blaga in po najustreznejši ceni. Vplivali bi lahko na stroške, odločali o marži, delitvi sredstev, zbiranju denarja za skupne potrebe in njegovi porabi. Oni bi odločali, katera dejavnost in kakšna trgovina se splačata. Odvisni bi bili le od razmer na trgu. Z lastno podjetnostjo bi lahko uspeli z marsičim, česar se sedanjim kolektivom, ki skrbijo za zadružno kooperacijo, ne zdi vredno lotiti. Sicer pa za kmete, ki so bili včasih dobri in podjetni zadružniki, to ne bi bilo nič novega.

JOZE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Najnovejši spor med Londonom in Parizom ima mnogo primesi smešnega, a tudi zamerljivosti in nagajivosti. Včasih se odnosi med državami ne razlikujejo dosti od otroških svaj, le da pri prvih ne gre za frnikole, ampak za dosti več. To pot gre za britansko nesramnost — kakor pravijo v Parizu. London je namreč sklical sestanek zahodnoevropske unije, da bi na njem proučili nevarno položaj na Srednjem vzhodu, ne da bi Pariz ta sestanek odobril.

Britanci s prstom kažejo na tretjo točko osmega člena pogodbe, ki pravi, da lahko katerakoli članica unije nemudoma skliče sestanek svetne unije.

Pariz: Vse odločitve morajo biti soglasne, sicer pa London ne bi smel sklicati sestanka, ker Francija ni privolila vanj (tukaj so Francozi na negotovih tleh).

Zahodnoevropska unija je organizacija, ki združuje vseh šest članice evropske gospodarske skupnosti (EGS) in Veliko Britanijo. Ustanovili so jo 23. oktobra 1954 kot nekakšno obrambno skupnost Zahodne Evrope. Ker pa je NATO tudi obrambna skupnost, le da ji pripadajo še ZDA, Kanada, Norveška, Turčija, Grčija, Portugalska in Danska, je z leti zahodnoevropska unija mnogo svojih pristojnosti prenesla na Atlantski pakt.

Velika Britanija, ki je pred dobrimi desetimi leti »zamedila vlake in ni podpisala rimskih pogodb, s katerimi je bila ustanovljena EGS, je pozneje skušala to napako popraviti. Prvič je resno poskusila zlestiti v EGS v začetku 1963, a je dobila odločen odgovor od francoskega predsednika de Gaulle. Ta je čez nekaj let spet zavrnil britansko zahtevo po sprejemu v Skupni trg.

Britanci so postajali obupani. Ne samo da je položaj zanje precej poniževalen, ampak tudi gospodarsko boleč. Radi bi čimprej dobili trg za svoje izdelke. Pridobili so vse druge članice EGS na svojo stran — razen Francije, toda de Gaulle je ostal neomajen. Zdaj so poskusili pritisniti na Pariz skozi zahodnoevropsko unijo.

Toda prava bomba je počila pred nekaj dnevi — tik pred prihodom ameriškega predsednika Nixona v Evropo. V Londonu so povedali, da je predsednik de Gaulle pred kratkim v razgovoru s britanskim veleposlanikom Soamesom predlagal, da bi razširil Skupni trg tako, da bi vanj lahko prišle tudi Britanija in druge države, da bi ustanovili direktorij štirih dr-

žav na čelu te razširjene skupnosti (Francije, Velike Britanije, ZR Nemčije in Italije) in da bi postopno likvidirali NATO.

To je bil vrhunec. Razburjenje v Parizu se še ni poleгло. Toda marsikaj kaže na to, da je stari lisjak de Gaulle nekaj takega res dejal britanskemu veleposlaniku. Ali je mislil resno ali ne? Toda na to vprašanje ni mogoče v

Pariz se jezi

diplomaciji nikoli zanesljivo odgovoriti.

Številna znamenja opozarjajo na to, da se morda bliža konec desetletne vladavine pakistanskega predsednika Ajuba Kana. Zadnje tri mesece — od študentskih demonstracij — pretresajo na veliko deželo, ki je razdeljena na dva dela — Zahodni in Vzhodni Pakistan — krvavi neredi. V teh neredih je bilo letos ubitih kakih sto oseb.

Po vojni z Indijo na jesen 1963 je Ajub Kan uvedel po vsej deželi izjemno stanje, ki še traja. Opozicija zahteva izpustitev vseh političnih zapornikov, ukinitve izjemnega stanja in večja pooblastila za pokrajinske skupščine. Pritisk je postal tako močan, da je moral Ajub Kan popustiti. Moral se bo pogajati z opozicijo in najbrž tudi s svojim najbolj zagrizanim sovražnikom, bivšim zunanjim ministrom Butom, ki ga je v zadnjih dneh izpustil iz zapor in poslal domov v hišni zapor.

V zadnjih desetih letih je Ajub Kan ustvaril v deželi precejšnjo trdnost in tudi gospodarski napredek je bil večji, kakor kdaj koli prej. Ustvaril je tudi sistem »bazicne demokracije«, v skladu s katero 120.000 članov mestnih in vaških svetov voli predsednika in parlament. S tem je zagotovil sebi in svoji vladi zanesljivo večino. Zdaj se je vse to zamajalo.

V Pakistanu je še ogromno revščine in tako v vladnih krogih kakor v opozicijskih krogih se je razpasla korupcija. Socialne neenakosti bodo v oči, toda te so na obeh straneh. Dvomljivo je, ali bo opozicija znala bolje vladati in predvsem gospodariti, če bo prišla na oblast. Toda kadar dozorijo časi za spremembo, mislijo ljudje, da se vselej obrne na bolje in ne na slabše.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ RAZPIS SKUPŠČINSKIH VO-
LOTEV — Poslance družbenopolitičnega zbora zvezne skupščine, poslance republiškega zbora skupščine SR Slovenije in odbornike občinskih zborov bomo volili 13. aprila letos. Poslance gospodarskega, prosvetno-kulturnega in socialno zdravstvenega zbora zvezne in republiške skupščine bomo volili 23. aprila, odbornike zborov delovnih skupnosti občinskih skupščin pa 9. aprila. Občinske skupščine pa lahko določijo, da volijo kmetje v gospodarsko skupino zbora delovnih skupnosti občinske skupščine prav tako 13. aprila.

Poslance zbora narodov zvezne skupščine bodo izvolile republiške skupščine pokrajinske skupščine, potem ko bodo že same izvoljene.

■ POVEČANJE POKOJNIN — Za letošnje povečanje starih pokojnin je v Sloveniji na razpolago kakih 50 milijonov din. S tem denarjem je možno povečati stare pokojnine za kakih 10 %. Takega povečanja naj bi bili deležni upoko-jenci, ki so se upokojili do 1964. Tudi tisti, ki so bili pokojnina odlo-žena na osnovi kategorizacije delovnega mesta in ne na osnovi osebnega dohodka. To so vsi upo-kojenci do 1961. leta in večina ti-
stih, ki so se upokojili do 1964.

Tudi za oddih in okrevanje naj za letošnji nadomestilo kot lani.

■ PREDSEDNIK TITO V »BOR-
BE» — Predsednik republike Tito Jovančo se je udeležil slo-
venski ob dnevu »Borbe«. Z na-
stavljenimi govorniki je bil de-
javno pogovarjal o notranjepolitičnih
problemih. Med drugim je ome-
nil, da se je v zadnjem času po-
javljala s predstavniki republiš-
kega vodstva. Hotel se je približe

seznaniti z novimi vodstvi, hkrati pa slišati njihova mnenja o vprašanjih, ki so zdaj v ospredju v zvezi z bližnjim IX. kongresom ZKJ. Pogovarjali so se tudi o ka-drovskih vprašanjih, vse do vrha.

■ POSAVINO POPLAVLJAJA
VODE — Bosansko Posavino so ogrozile narasle vode. Iz poplavlje-nih vasi so morali izseliti več kot dva tisoč ljudi.

■ ZBOR ZADRUŽNIKOV — V ponedeljek je bil v Ljubljani prvi zbor zadružnikov in kooperantov

Volitve bodo 13. in 23. aprila

iz Slovenije. Na zboru so pouda-rili, da so kmetom potrebne take organizacije, v katerih se lahko svobodno združujejo in ni treba, da kdo drug skrbi zanje. Dobro urejena organizacija naj pomaga odpravljati tudi sedanjo zmedo ali nered na trgu, ko kmetje ne mo-rejo prodati svojih izdelkov ali pa jih morajo prodati globoko pod ceno.

■ PLAZ OGROŽA VAS — V va-si Podraga, v vzhodnem delu Vi-pavske doline, je zemeljski plaz porušil eno hišo, številne druge pa ogrozil. Plaz, v katerem je 1 mil-i-jon kubičnih metrov zemlje in bla-ta ter obsega 4 ha površine, je na-stal zato, ker je hudournik spodje-del hrib.

■ SODELOVANJE AVTOMO-
BILSKIH TOVARN — Predstavniki treh naših tovarn osebnih avtomo-

bilov so sklenili sporazum o usta-novitvi skupnega poslovnega zdru-ženja. To so tovarne »Crvena za-stava« v Kragujevcu, »Pretis-NSU« v Vogošću pri Sarajevu ter To-mos v Kopru. Po programu bodo uredili enotno prodajo ter servis-no službo po vsej državi za vse vr-ste osebnih avtomobilov, ki jih iz-delujejo ta podjetja. Avtomobilske trgovine bodo nudile kupcem 16 vrst raznih osebnih avtomobilov ter tovarn. Omenjene tovarne se prej dolgo let niso mogle sporazu-meti za sodelovanje.

■ LADJI — VELIKANKI IZ PU-
LE — Puljska ladjedelnica »Ulja-nik« je podpisala z nekim norveškim lastnikom ladij pogodbo, po kateri bo zgradila zanj dve ladji velikanki za posebne prevozne na-mene. Vsaka bo imela nosilnost več kot 200.000 brutto registrskih ton. Za vsako ladjo bodo porabili 30.000 ton izdelkov črne metalurgije.

■ DOMACI BARVNI TELEVI-
ZORJI — Tovarna »Gorenje« v Ve-lenju bo v kratkem začela izdelo-vati televizijske sprejemnike za čr-no-belo in barvno televizijo.

■ INVESTICIJE NARASČAJO — V Sloveniji so investicije lani na-rasle za kakih 22 % glede na leto 1967, v vsej državi pa za 26 %. To je prispevalo k lanskemu oživilanju industrijske proizvodnje in gradbe-ne dejavnosti.

■ KAJ UVAŽAMO? Jugoslovani so lani uvozili 23.268 avtomobilov ali 17 % manj kot leta 1967. Prav tako so uvozili manj tovornjakov, traktorjev, motociklov, mlatolnic in pralnih strojev. Povečal pa se je uvoz hladilnikov, štedilnikov, stro-jev za pranje posode in glasbenih avtomatov.

Cariniki so lani ugotovili več kot 12.000 carinskih prekrškov in zaple-nili blaga v vrednosti 19,3 milijona dinarjev.

MALI OGLASI

Vsaka beseda v malem oglasu stane 0,50 Ndin (za naročnike) in 0,60 Ndin (za vse druge). Ob posredovanju naslova v upravi lista zaračunamo še dodatnih 1,00 Ndin; za oglase pod šifro pa po 2,00 Ndin.

Male oglase sprejemamo načelno v upravi lista vsak teden do 10. ure v soboto. Izjemoma sprejemamo naročila za male oglase iz oddaljenih krajev, bolnišnic, zavodov in podobno tudi v pismih, če nakaže naročnik istočasno ustrezno vsoto denarja.

C. TEDNIK, OGLASNI
ODDELEK IN SPREJEM
RADIJSKIH OBJAV TER
CESTITK, Celje, Gregorčičeva 5, pritličje desno; telefon 31-05.

PRODAM

LESENO montažno garažo prodam. Guzelj, Zidanškova 13.

SOBO in kuhinjo prodam proti takojšnjemu plačilu. Informacije: Oblakova 3.

ZELEZEN kotel za živinsko hrano in kotel za kuhanje perila prodaja: Franc Omladič, Loznica 7, Zalec.

HISO, oziroma polovico hiše: kuhinja, 2 sobi, balkon, v podstrešju kuhinja in soba, stranišče — voda, lahko se preuredi v kopalnico, v lepem predelu mesta, čist zrak, prodam ali zamenjam tudi za Celje. Vseljivo po dogovoru. Naslov v upravi lista.

V ARJI VASI p. Petrovče pri Celju prodam visokopritlično hišo z garažo, sadnim vrtom, njivo in bradami. Pišite: Jože Pilih, 37 Rockliffe Bl. Toronto 9 — Canada.

TOVORNI avto 4500 — mercedes kiper prodam. Jože Arzenšek, Lipa 157 — Store.

NSU PRINZ 1000, s kompletno opremo in motorno kolo Lambretta prodam za 1.870.000 SD. Janez Klanšek, Zoisova 3 — tel. 39-13.

GOSTINCI! Popolnoma nov gostilniški inventar, še nerabljen, izpod lastne cene ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

LEP sortiran kolnati fižol, večjo količino in krompir ovetnik prodam po zmerni ceni. Franc Kampelšek, Šentjur, Proseniško 39.

GLOBOK in športni voziček prodam. Lipovšek, Celje, Vrunčeva 25 d.

STEDILNIK kabinet — Gorenje, na trdo gorivo prodam. Franc Čonč, Celje, Oblakova 6.

SREDNJE veliko posestvo vseh kultur s stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem v bližini Smarja pri Jelšah ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

KRAVJI komat, železen plug, (stranski) in ročni, manjši voziček z gumijastimi kolesi prodam. Rudi Košec, Glinsko 7 a, Skofja vas.

MOSKE rabljene obleke in razno pohištvo prodam. Naslov v upravi lista.

AVTO ŠKODA prodam. Oskar Storek, Tkalska 3 a Celje.

TOVORNI avto mercedes 3,6 tone, znamke OM 321 prodam takoj. Naslov v upravi lista.

RAZNO

INSTRUIRAM angleščino in nemščino. Naslov v upravi lista.

Po 12. členu Pravilnika za urejanje medsebojnih delovnih razmerij

RAZPISUJE

Kadrovska komisija Tovarne arom in eteričnih olj

»ETOL« — Celje

prosto delovno mesto:

VZDRŽEVALCA INDUSTRIJSKIH NAPRAV

Pogoji, ki jih mora delavec izpolniti za zasedbo delovnega mesta so:

— da ima končano poklicno šolo kovinske stroke (ključavničar, električar)

— da ima 3 leta prakse v industriji.

Preizkusno delo je 3 mesece.

OD po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov Tovarne ETOL, Celje. Rok za sprejemanje ponudb je 8 dni po objavi razpisa.

OPOZARJAVA vsakogar pred kakršnikoli posojilom denarja Alojziji Ovtar. Odrekava se vsakega povračila in plačila dolgov. Brat Ivan in oče Alojz Ovtar, Bukovje, Frankolovo.

ZAPOSLOITEV

GOSPODINJSKO pomočnico za varstvo dveh otrok iščemo. Hrana in stanovanje. Marija Videnšek, Globoče 14, Vojnik.

ZDRAVNIK iz Maribora išče čisto in pošteno gospodinjstvo pomočnico z znanjem kuhe. Cenjene ponudbe pošljite pismeno ali osebno na naslov: dr. Homan, Maribor, Cankarjeva 4.

STANOVANJE

MLADIM zakoncem oddam stanovanje. Plačilo vnaprej. Klanšek, Celje, Mariborska c. 12.

VELIKO opremljeno sobo, ogrevano s centralno kurjavo, v bližini bolnice, primerno tudi za manjšo obrt oddam. Ponudbe pod »Poseben vhod«.

ISCEM neopremljeno sobo za dve osebi v centru mesta. Plačam za 1 leto vnaprej. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO sobo s posebnim vhodom v Malgajevi ulici 18-II. oddam. Naslov v upravi lista.

Tovarna gospodinjstva opreme

„GORENJE“ VELENJE obvešča

vse interese, da sprejema vse nekvalificirane delavce le preko Komunalnega zavoda za zaposlovanje delavcev Velenje, zato v bodoče na prošnje za zaposlitev ne bomo posebej odgovarjali.

MLADA zakonca iščeta sobo v Celju. Plačata vnaprej. Rado Dragonovič, Celje, Mariborska c. 117.

MLADA zakonca iščeta manjšo stanovanje v Celju. Ponudbe pod »Zdravnika«.

LEPO veliko, opremljeno sobo s posebnim vhodom oddam. Naslov v upravi lista.

KUPIM

MLADO vozno kravo, dobro mlekarico kupim. Marija Levec, Začet 9.

KRAVO 5—6 mesecev brejo kupim. Jože Kodre, Male Braslovče 19, Braslovče.

AMI ali Dyano letnik 1968 kupim. Toni Hercfeler, Celje, Gregorčičeva 5.

ZAHVALA

Vsem, ki ste našo drago mamo

Heleno Jančič

spremili na njeni zadnji poti, vsem, ki ste darovali vence in cvetje, vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih dneh, posebno dobrim sosedom, čč. duhovščini, govornikom za ganljive besede in šentjurskim pevcem, prisrčna hvala.

Zalujoči otroci

SAJ NI RES

»A veš, da gre Miha stran?«

»To so race. Mi smo ga štampilirali, podpirali, skratka mu omogočili pot do uveljavitve, zdaj pa, da bi nas zapustil? Kje pa! To sploh ni mogoče,« je zmajeval in pripeloval Pepi.

»Verjetno ne misliš ta pravega Miha,« je prizadeto dodal Jaka.

»A potem je pa tisti, ki dela v pisarni in je dolg kot aprilski dež.«

»Ne, ne. Saj sem vedel, da ne veš. Zakaj me prehitavaš?«

»A potem je pa gotovo tisti, ki so ga poslali na štu-

dijsko potovanje v Afriko pa se je vrnil, je rekli adijo in ožarjen od afriškega sonca odšel v sosedno podjetje.«

»Ne, ne... Oni Miha, ki se bori za položajček. Kar tu v naši sredini bo ostal, samo malo višje bo zlezla določene ugodnosti bo imel.

»Te, da ga bo čez nekaj let vzela Ljubljana, ki pobira naše strokovnjake kot kuga. Mi jih pa podpiramo, štampiliramo, sofinanciramo, borimo za nove kadre, pošiljamo na ekscurzije, študijska potovanja in izposojnjanja, potem ti pa za slovo še hvala ne reče. Nam pa očitajo, da nimamo ustreznih kadrovske politike, ustreznih kadrov, skratka da sploh nismo ustrezni. Škoda, da te ti Miha niso toliko trezni, da bi vsaj nekaj časa ostal tam, kjer so jih podpirali, da so nekaj postali.«

Na hitro sta spila nekaj kozarcev grenke tekočine. Vmes enega tudi za naje Miha.

UGODEN NAKUP!

Kmetijski kombinat Zalec vam nudi

JABOLČNIK

po izredno ugodni ceni 0,50 din za liter, za količine nad 100 litrov

Prodaja vsak dan razen sobote v skladišču v VOJNIKU in na VRANSKEM od 8—14 ure

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste našega dragega ata

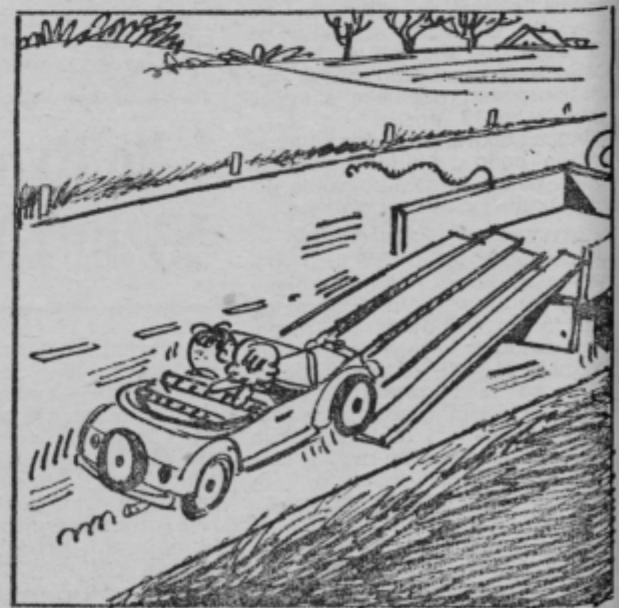
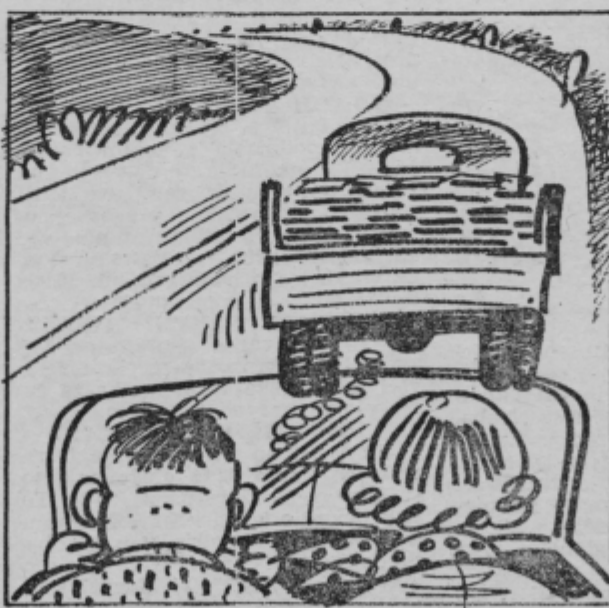
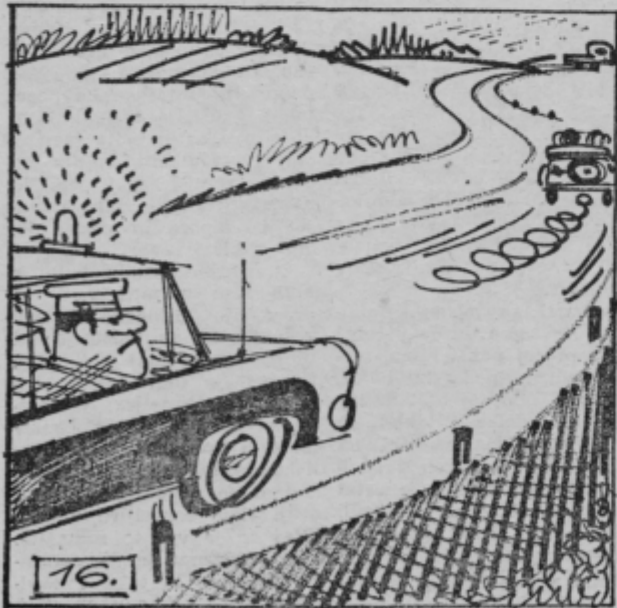
ANTONA STEBERNAKA

s tihim spoštovanjem spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko lepih vencev. Toplo zahvalo smo dolžni predstojniku zdravstvene postaje dr. Vladimirju Kranjcu, sindikalni podružnici TT Prebold in predstavniku za nagovor, sindikalni podružnici in upravi AVTOMOTOR CELJE, godbi na pihala ter pevcem. Lepa hvala g. župniku za opravljen obred in nagovor, enako tudi upokojencem za izkazano čast. Vsem, ki ste našega ata v življenju spoštovali in se tako številno poslovili od njega še enkrat naša topla zahvala.

Zalujoči:

žena in sinovi z družinami ter drugo sorodstvo

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

16. Da, mimo pošte se zapeljeta takole: Paradižnik je pritisnil na plin in v zanosu prehiteval avtobus. Ni opazil, kar sta opazila miličnika ob cesti, da je prekažil dvojno črto! Od tega trenutka dalje sta imela za seboj modro-beli »tisoč tristo« z utripajočo lučko... Paradižnik se ni dal! Spopadel se je v siloviti dirki z ob-

lastjo samo! Spočetka je dobro kazalo, kmalu pa se je pred njima pojavil ogromen tovornjak, naložen z deskami. Ni se ga dalo ne prehiteti ne preskočiti! — Le še skromen ovinek je ločil divjačino od lovcev. Tedaj pa je na tovornjaku — bilo je nekoliko klanca — popustila veriga, ki je vezala deske! Deske so pričele drseti z avta

in se povesile do ceste, prav pred Paradižnika. Napočil je čudovit trenutek! Miličnika za ovinkom, pred nosom pa — most naravnost na tovornjak! Paradižnik je poslednjič pritisnil na plin in po deskah zapeljal na tovornjak! V istem trenutku so deske padle s tovornjaka in Paradižnik je ročno zaloputnil zadnjo loputo...

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, vas. 17.05 Gremo v kino, 18.15 Vsako soboto »Top-pops 11a, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Alenko Pinterič, 20.00 Spoznavajmo svet in domovino.

PETEK, 28. FEBRUARIJA: Glasbena matineja, 8.55 Pionirski koncert, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Ciril Renc: Sodobna goveda, 12.40 Čez mejo, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Napotki za turiste, 15.25 Glasbeni intermezzi, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Človek in zdravje, 18.15 Zvočni poslušalci po zabavni glasbi, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjanjo Deržaj, 20.00 Naši turistični napotki za tiste goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Nada Riharšič: Koliko pridelamo krompirja v Sloveniji, kaj ga porabimo, 12.40 Pesmi jugoslovanskih narodov, 13.30 Priporočajo vam... 14.25 V vedrem vremenu, 15.40 Naš podlistek — C. Klekel: Vrana, 16.00 Vsak dan za

SOBOTA, 1. MARCA: 8.08 Glasbena matineja, 8.55 Radijska igra za nižjo stopnjo (ponovitev) — Bele postelje, 9.25 Čez travnike zelene, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Nada Riharšič: Koliko pridelamo krompirja v Sloveniji, kaj ga porabimo, 12.40 Pesmi jugoslovanskih narodov, 13.30 Priporočajo vam... 14.25 V vedrem vremenu, 15.40 Naš podlistek — C. Klekel: Vrana, 16.00 Vsak dan za

za vsako pogostitev

SPECIALITETE
KRAŠKI PRŠUT
BUDJOLA
PRŠUTARNA LOKEV - KRAS

PRODAJA:
EP MARKET

NEDELJA, 2. MARCA

10.00 KMETIJSKA ODDAJA V MADŽARSKINI (Beograd)
11.30 PO DOMACE S KOROSKIM AKADEMSKIM OKTETOM IN ANSAMBLIOM DORKA SKOBERNETA (Ljubljana)
12.00 KMETIJSKA ODDAJA (Bg)
14.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)
15.50 FILMSKA MATINEJA: Daktari (Ljubljana)
16.40 TV KAZIPOT (do 12.00) (Lj)
17.45 SAHOVSKI KOMENTAR BRASLAVA RABARJA (Zg)
18.30 London: SVETOVNO DRSLNO PRVENSTVO V COLORADO SPRINGSU — tekmovalci moških EVR — nadaljevanje in konec (Lj)
19.15 POLET VESOLJSKE LADJE APOLLO 9 — prenos Mondovizija
20.35 KOSARKA CRVENA ZVEZDA: ZELEZNICAR (Zg)
21.00 SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO B SKUPINE — tekma Jugoslavija: Italija (do 18.00) 19.15 (Ljubljana)
21.15 UKRADENI BALON — češki film (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 G. Mihlič: SAMCI — humoristična (Beograd)
21.20 VIDEOFON (Zagreb)
21.35 SPORTNI PREGLED JRT
22.00 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 3. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 RUSCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
12.30 TV V SOLI (Zagreb)
13.30 RUSCINA (Zagreb)
14.30 ANGLESCINA (Beograd)
15.30 SVETOVNO DRSLNO PRVENSTVO V COLORADO SPRINGSU — posnetek tekmovalca v plesu (do 17.30) (Ljubljana)
17.35 Andersen: CESARJEVA NOVA OBLACILA — švedska oddaja (Ljubljana)
18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.35 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)
19.30 TRANSPORT POKLESNENJA V IZJEMNIH POGOJIH (Ljubljana)
19.50 VRNITEV JAZZA (Beograd)
20.20 KALEJDOSKOP (Ljubljana)
20.45 CIKCAK (Ljubljana)
21.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
21.35 3-2-1 (Ljubljana)
22.00 SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO B SKUPINE — tekma Jugoslavija: Avstrija (Ljubljana)
22.30 GLASBENA ODDAJA (Lj)
23.00 POROCILA (Ljubljana)

NEDELJA, 2. MARCA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Smiljan Rozman: »Avtomata, 9.05 Srečanja v studiu 14. 10.05 Še pomnite, tovariši... 10.30 Pesmi borbe in dela, 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste goste, 11.50 Pogovor s poslušalci, 13.15 Z novimi ansambli domače zabavne glasbe, 15.30 V ritmu tanga, 14.05 Glasba ne pozna meja, 14.45 Humoreska tega tedna — Josip Jurčič: Kozlovska sodba v Višnji gori, 15.05 Nedeljsko športno popoldne, 17.05 Operni koncert, 17.30 Radijska igra — Titus Maecius Plautus: Miles Gloriosus ali Bahavi vojčak, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.15 Serebnadi večer.

PONEDELJEK, 3. MARCA: 8.08 Glasbena matineja, 8.55 Za mlade radovedne, 10.15 Pri vas doma — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v marcu, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzi, 16.00 Vsak dan za vas, 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 489«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Eldo Viler, 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, 22.15 Za ljubitelje jazzja.

TOREK, 4. MARCA: 8.08 Operna matineja, 9.25 »Morda vam bo všeč, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Stojan Vrabl: Pomen ugov-

NEDELJA, 2. MARCA: 8.08 Operna matineja, 9.25 »Morda vam bo všeč, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Stojan Vrabl: Pomen ugov-

tavljanja zdravstvenega stanja matičnih dreves, 12.40 Slovenske narodne pesmi, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih, 15.20 Glasbeni intermezzi, 15.45 Jezikovni pogovori, 16.00 Vsak dan za vas, 18.45 Družba in čas — Zdenko Roter: Socialistična družba in religija — III, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mancinijem, 20.00 Radijska igra — Alija Isaković: »Kajenje, 21.15 Deset pevcev — deset melodij.

SREDA, 5. MARCA: 8.08 Glasbena matineja, 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.30 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe, 10.15 Pri vas doma, vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milica Oblak: Selekcija črnega ribeza, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzi, 15.40 Naš podlistek — A. Cesarec: V Katakombah, 17.05 Mladina sebi in vam, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 »Ti in operas, 22.15 S festivalov jazzja.

ČETRTEK, 6. MARCA: 8.08 Operna matineja, 10.15 Pri vas doma — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Dolinar: Letošnji program pogodbenega pridelovanja pivovarskega jčmena, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Mladina polje, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Četrtek simfonični koncert, 18.15 Iz naših studiov, 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Metko Stok, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 12.40 Lirika revolucije, 22.15 Komorno-glasbeni večer.

TELEVIZIJSKI SPORED

TOREK, 4. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
12.30 TV V SOLI (Zagreb)
13.30 ANGLESCINA (Zagreb)
14.30 SVETOVNO DRSLNO PRVENSTVO V COLORADO SPRINGSU — posnetek (Lj)
17.45 RISANKA (Ljubljana)
18.00 KURIR GREGEC — lutkovna serija (Ljubljana)
18.30 VOKALNO INSTRUMENTALNI SOLISTI (Ljubljana)
18.50 CIKCAK (Ljubljana)
19.00 PO SLEDEH NAPREDKA (Ljubljana)
19.25 3-2-1 (Ljubljana)
19.30 SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO B SKUPINE — tekma ZRN: NDR (Lj)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 NADALJEVANJE HOKEJSKE TEKME ZRN: NDR (Lj)
21.35 TV FILM (Ljubljana)
22.25 POROCILA (Ljubljana)

SREDA, 5. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
17.15 MADŽARSKI TV SPORED (Beograd)
17.45 ODDAJA ZA OTROKE (Bg)
18.30 PISANI TRAK (Ljubljana)
18.45 SKRIVNOSTI NARAVE — serijski film (Ljubljana)
19.15 PO IZBIRI — glasbena oddaja (Zagreb)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 NITI NASEGA ZIVLJENJA — quiz (Ljubljana)
21.35 POSNETEK NOGOMETNE TEKME RAPID: MANCHESTER (Ljubljana)
22.20 POSNETEK HOKEJSKE TEKME B SKUPINE — tekma Jugoslavija: Poljska (Lj) POROCILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 6. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMŠČINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
12.30 TV V SOLI (Zagreb)
13.30 NEMŠČINA (Zagreb)
14.30 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)

17.45 PIONIRSKI TV DNEVNIK (Ljubljana)

18.15 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.45 HUMORESKA (Beograd)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO B SKUPINE — tekma Jugoslavija: Romuni (Ljubljana)
22.30 WOJCEK — serijski film (Ljubljana)
23.00 POROCILA (Ljubljana)

PETEK, 7. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 FRANOSČINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (do 17.00) (Beograd)
17.25 DAKTARI — serijski film (Ljubljana)
18.15 MLADINSKI KONCERT (Beograd)
18.45 PORTRIT DR MARJE BORŠNIKOVE (Ljubljana)
19.00 SVET NA ZASLONU (Lj)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 QUIZ 66 (Beograd)
22.00 BELA JUTRA — reportaža pred dnevom — žena (Ljubljana)
23.00 POROCILA (Ljubljana)

SOBOTA, 8. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
16.00 MLADINSKA IGRA (Lj)
17.00 SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO B SKUPINE — Srečanje Jugoslavija: Norveška (Ljubljana) (EVR)
19.15 NOVA ODOBNA JUGOSLAVIJE — oddaja iz cikla Sprehod skozi čas (Ljubljana)
19.40 PET MINUT ZA BOLJSI JEZIK (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)
21.15 REZERVIRANO ZA SMEH (Ljubljana)
21.40 TV FILM (Ljubljana)
22.30 TV KAZIPOT (Ljubljana)
22.50 ATLETIKA V DVORANI — posnetek prireditve v Beogradu (Ljubljana)
23.50 POROCILA (Ljubljana)

ODBOR ZA POHOD
»PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«
LJUBLJANA, KOMENSKEGA 7
Telefon: h. c. 310-044, sekretariat: 316-186

RAZPIS

POHODA »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«

za leto 1969

(Nadaljevanje s 3. strani)

V vsaki ekipi morajo nastopiti 3 tekmovalci. Pravico nastopa imajo tekmovalci, rojeni leta 1951 in prej. Obvezen zdravniški pregled!

7. »PARTIZANSKI MARŠ«
8000 m

V vsaki ekipi morajo nastopiti 3 tekmovalke. Pravico nastopa imajo tekmovalke, rojene leta 1952 in prej. Obvezen zdravniški pregled!

OMEJITVE

1. V »Partizanskem maršu« za moške ekipe ne morejo nastopiti atletske organizacije iz mest, ki niso sodelovala v »Teku prijateljstva«.

1. Atleti, ki so za preteklo sezono uvrščeni v disciplinah od 1500 m do 10.000 m do vključno 20. mesta v tablicah, ki so jih izdale republiške atletske zveze, ter smučarji-tekači, ki jih je Smučarska zveza Jugoslavije za preteklo leto uvrstila v I. kategorijo, lahko nastopijo v »Partizanskem maršu« samo za svojo atletsko oziroma smučarsko organizacijo.

3. Ekipa šol, šolskih športnih društev in drugih organizacij na šolah II. stopnje lahko nastopijo v »Stafetah zmage« samo v skupini šol II. stopnje.

ZDRAVSTVENA SKRB

Za vse tekmovalce oz. tekmovalke, ki nastopijo v kategorijah, za katere je obvezen zdravniški pregled, je potreben hkrati s prijavo dostaviti zdravniško potrdilo, iz katerega mora biti razvidno, da so tekmovalci oz. tekmovalke sposobni za tekmovalstvo v prijavljeni kategoriji. Zdravniška potrdila za tekmovalce oz. tekmovalke za obe »Stafeti zmage« in za obe »Partizanske marše« lahko izdajo vse vojne, obratne in šolske ambulantne ter ambulantne zdravstvenih domov.

Zdravniška potrdila za tekmovalce v »Teku prijateljstva« lahko izdajajo izključno športne ambulantne.

Zdravstveno osebje na progi, ki ga postavi organizator, ima pravico prepovedati nadaljevanje tekmovalstva vsakega udeleženca tekmovalstva, če sodi, da bi nadaljevanje tekmovalstva škodilo zdravju tekmovalca oz. tekmovalke.

PRIPRAVE TEKMOVALCEV IN UDELEŽENCEV

Odbor za pohod bo izdal navodila za pripravo tekmovalcev in udeležencev za posamezne kategorije. Organizacijam svetujemo, da čimprej sestavijo ekipo in določijo vodje ekip, ki naj prevzamejo tudi skrb za pripravo članov ekipe.

TEKMOVALNE PROGE IN URNIK PRIREDITVE

Proge za obe »Stafeti zmage« in za »Tek prijateljstva« potekajo po ulicah v središču mesta, proge za vse druge kategorije pa še po kolo-voznih cestah in poljskih ter gozdnih poteh.

Proge za vse kategorije bodo potekale po istih poteh kakor v letu 1968.

Na progah za obe »Stafeti zmage« in za »Tek prijateljstva«

vsa bodo pred tekmovalci vozili spremljevalci teka, vse druge proge pa bodo vidno označene.

Odbor si v primeru izredno slabega vremena pridržuje pravico do spremembe posameznih delov proge za obe »Partizanske marše« in za oba pohoda »Po poteh tovarštva in spominov« še tik pred samim tekmovalstvom s tem, da bo vse nastopajoče vidno opozoril na nastale spremembe.

Ura pričetka tekmovalstva za posamezne kategorije bo javno objavljena najkasneje dne 7. maja 1969.

PRIJAVE

Prijave, ki morajo vsebovati priimek, ime in letnico rojstva tekmovalca oz. tekmovalke, udeleženca oz. udeleženke, zdravniška potrdila, kjer so le-ta zahtevana, in navedbo tekmovalne kategorije oz. pohoda, se pošiljajo oz. osebno oddajajo na naslov: Odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«, Ljubljana, Komenskega 7.

Prijavitelji morajo v primeru, da prijavijo več ekip za »Stafeti zmage«, »Partizanske marše«, »Tek prijateljstva«, prijaviti vsako ekipo s posebno prijavo.

Odbor bo sprejemal prijave do 5. maja 1969 do 12. ure. Dokaz za pravočasno odpremo prijave po pošti je datum poštnega pečata 4. maj 1969.

Vsem organizacijam, ki bodo do zgoraj navedenega roka poslale prijave, bo dostavil odbor na njihov naslov navodila v zvezi s tekmovalstvom oz. udeležbo.

Odbor bo sprejemal naknadne prijave, ki jih bodo osebno predložili predstavniki prijavitelja, kakor sledi:

— za obe »Stafeti zmage« v petek, dne 9. maja od 15. do 18. ure,

— za »Tek prijateljstva« v petek, dne 9. maja od 15. do 18. ure;

— za oba pohoda »Po poteh tovarštva in spominov« pa v petek, dne 9. maja od 15. do 18. ure, v soboto dne 10. maja od 9. do 22. ure in v nedeljo, dne 11. maja od 6. do 9. ure.

Naknadne prijave bo sprejemal odbor v prijavni pisarni tekmovalne komisije v prostorih Kazine na Trgu revolucije 1.

NAGRADE

Zmagovalne ekipe v obeh »Stafetah zmage« ločeno za šole, telesnovzgojne in druge organizacije, zmagovalne ekipe v obeh »Partizanskih marših« in zmagovalna mestna reprezentanca v »Teku prijateljstva« prejmejo naslov: Zmagovalec pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane« za l. 1969. Zmagovalna mestna reprezentanca v »Teku prijateljstva« prejme kip »Legalca«, zmagovalne ekipe v vseh drugih tekmovalnih kategorijah pa zlatoto spominsko plaketo v trajno last. Drugo in tretjeplasirane ekipe v vseh tekmovalnih kategorijah pa prejmejo srebrno oz. bronasto spominsko plaketo.

Člani prvoplasiranih ekip v obeh »Stafetah zmage« ločeno za šole, telesnovzgojne in druge organizacije, člani pr-

voplasiranih ekip v obeh »Partizanskih marših« in prvoplasirani tekmovalci v »Teku prijateljstva« prejmejo zlato, člani drugoplasiranih ekip in drugoplasirani tekmovalci srebrne, člani tretjeplasiranih ekip in tretjeplasirani tekmovalci pa bronaste spominske plakete.

Vse ekipe v obeh »Stafetah zmage« prejmejo stafetno palico, s katero tečejo, v trajno last kot spominsko darilo.

Vsi udeleženci obeh »Partizanskih maršev« in »Teku prijateljstva« prejmejo spominsko diplomu.

Praktična darila prejmejo:

— V »Partizanskem maršu« za moške ekipe člani prvih petih ekip iz vrst atletskih organizacij, člani prvih petih ekip iz vrst atletskih organizacij, člani prvih petih ekip iz vrst drugih telesnovzgojnih organizacij, člani prvih petih ekip iz vrst enot JLA in Milice ter člani prvih desetih ekip iz vrst drugih organizacij.

— v »Partizanskem maršu« za ženske ekipe članice prvih desetih ekip;

— v »Teku prijateljstva« prvih petnajst tekmovalcev.

Odbor bo takoj po slovesnem zaključku prireditve izrebal dvanajst števil iz obeh manifestativnih pohodov »Po poteh tovarštva in spominov«. Vsi, ki bodo imeli izrebane številke, prejmejo praktična darila.

Vsi udeleženci prireditve prejmejo spominsko značko pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane« za leto 1969. Priznanja in nagrade lahko podelijo tudi posamezne družbene, politične, delovne in druge organizacije.

PRITOŽBE

Pritožbe vlagajo vodje ekip pisмено pritožbeni komisiji, ki bo sprejemala pritožbe v prostorih tekmovalne komisije na Trgu revolucije 1 dne 10. maja od 21. do 23. ure, dne 11. maja pa od 9. do 11.30.

OBJAVA REZULTATOV

Rezultati za obe »Stafeti zmage« in za »Tek prijateljstva« bodo na razpolago v soboto, dne 10. maja ob 22. uri, rezultati za obe »Partizanske marše« pa v nedeljo, 11. maja ob 11. uri. Vodje ekip lahko dvignejo rezultate v Informacijski pisarni, ki bo poslovala v prostorih Slovenske filharmonije na Trgu revolucije.

Slovesen zaključek celotne prireditve bo v nedeljo, dne 11. maja 1969. Ura in kraj bosta določena kasneje in objavljena v navodilih udeležencev tekmovalstva.

STROŠKI UDELEŽBE IN ORGANIZACIJE

Stroške udeležbe nosijo prijavitelji, stroške organizacije prireditve pa odbor.

Odbor lahko povabi na svoje stroške domače in tuje mestne reprezentance na »Tek prijateljstva«.

Organizacije, ki potrebujejo za svoje tekmovalce oz. tekmovalke, udeležence oz. udeleženke prenočišče, morajo svoje potrebe po prenočiščih z navedbo dneva javiti hkrati s prijavo.

PRAVILA

Za tekmovalstvo v »Teku prijateljstva« in v »Stafetah zmage« veljajo tekmovalna pravila Mednarodne atletske zveze (IAAF), za tekmovalstvo v vseh drugih kategorijah pa tekmovalna pravila pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane«.

INFORMACIJE IN TOLMAČENJA RAZPISA

Vsa pojasnila v zvezi z razpisom in organizacijo prireditve daje tekmovalna komisija odbora za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«, Ljubljana, Komenskega 7/III, soba 80, tel. 310-044.

PREDNO VKLJUČITE TELEVIZOR

PREBERITE TV REVIVO

STOP

CELJANOM SO SE RAZTEGNILA USTA

Predsednik imperija Klundij

Po nekaj letih, so Celjani lahko spet videli povorke Pusta. Ne gre za to, koliko udeležencev je bilo v povorki, niti s koliko prizadevnostjo so sebe in svoja vozila uredili. Važno je, da so TRNOVELJČANI pokazali Celjanom, kaj jim primanjkuje. Mnogi ljudje, ki je popolnoma napolnila Trg V. kongresa in ulice, kjer se je povorka pomikala, je dovolj zgovoren dokaz, da ljudi ne zadovolje zgolj poročila tistih, ki so dolžni skrbeti za turizem, razvedrilo in prireditve s tem v zvezi.

Besedo ima:

TONI HERCFELER

Vsak človek ima kopico znancev in prijateljev, ki so raztreseni vseprek po domovini. Verjemite, tudi jaz jih imam. Ti znanzi mi včasih kaj pišejo. Minuli teden sem na primer dobil kar 7 pisem v treh dneh. Tako mi je na primer znanec iz Velenja pisal, da me je pred dnevi iskal v Celju, ker je želel zvečer v celjski bar. Ni me bilo doma in je zato sam odrinil v celjski bar. »Ne morem razumeti,« mi piše, »da imaste ulice in ceste lepše očistene, kot pa je okolica Celeje. Nekaj lopat bi morali tistim dati v roke, da bi počistili okrog hotela. Saj človek nima skoraj kam postaviti avtomobila. Verjetno čakajo kar na odjugo.«

Stefa, mojega znanca iz Rimskih Toplic zanima, kako bodo uredili cesto od Celja do Rimskih, da se ne bo vsak ta drugi avto prekal na dvoje. Zgleda, da se tod malo ljubljancanov vozi, sicer bi bila ta republiška cesta precej drugačna.

»Ne vem, ali si kaj slisal,« mi piše znanec iz Podčetrčka, »kako se inozemci zanimajo za atomske toplice. Nekateri bi dali kar cele milijarde, da bi uredili tu evropsko letovišče. Presneto se mi zdi hecno, kako skrbijo za ta Podčetrtek oz. Hari-no mlako. Če bo torej dobra letina, utegnejo tiste milijarde letos zrele pasti z neba. Sicer pa, Hercfeler, skušaj kaj zvedeti, če si morda vsega tega ni kdo izmislil. Veš, tu sploh nekateri precej fantazirajo in se zato bojim, da bo predsednika občine tudi letos sram povedati kakšnemu tukajšnjemu gostu predsednik česa da je.«

Znanec iz Konjic me sprašuje v pismu, če mu lahko o priliki pišem, koliko Celjanov je prijavilo dohodek za obdavčitev in koliko je novopečenih milijonarjev. Pa sem mu kar po telefonu povedal, da še nič ne vem, ker občina še teh stvari ni dala v javnost. Navsezadnje tudi mene zanima, koliko milijonarjev ima Celje. Menda ni obubožalo?

Tovariš Herman Celjski

Nj. vis. Franc J. L.

Posebno poročilo, za alstn, meine liebe celotni ferein naše patrie na obeh bregovih Savinje. Velja pa vsem tistim, ki v torek niso uspeli dobiti sedeža v avtobusu od Sempetra do Frankolovega.

Tako, kot je bilo nekdanj Gaberje Gaberje ali Teharje Teharje, postajajo Trnovlje, to je naselje, ki leži en pračnj lučaj severovzhodno od Celja — celjsko kulturno središče.

Da so Celjani gostoljubni ljudje, ni treba posebej razpravljati ali omenjati primera s Čehi. Ne glede na to, da so prav v teh dneh v največjem razmahu priprave na volitve z vsemi kandidacijskimi in drugimi zbori, ki jih pozivljajo selitve predlaganih kandidatov z enega neuspelega na drugi kandidacijski zbor, so našli čas, da se poklonijo NJEMU, ki vsako leto pride kot ODRESENIK, čeprav ga nevaležno najpogosteje splavijo po Savinji.

Nekdo, ki se življenjsko ukvarja s statistiko, je osupnil nad številom vernikov, ki so se zbrali k Petemu kongresu in raztegnili od Trnovelj, Polul do Večne poti. Zal oni, ki so gledali skozi okna na Dolgem polju niso nič videli. Tudi Otok je ostal kot naplavina, ker ga je reka norosti obšla. Taisti statistik je preštel vse in uradno sporočil, da se je vsemu poklonilo 16.324 duš, kar je štirikrat več, kot je bilo udeležencev na zborih volivcev, 47 krat več, kot jih je bilo na vseh preostalih kulturnih prireditvah, toliko, da bi 333,14 krat lah-

ko napolnili celjski bar, če bi jih sedem vrgli ven... Teh sedem bi se domov odpeljalo z vlakom, za kar bi imela železnica za sedemkrat manj izgube.

Celjanom so se usta raztegnila. Prvič, ko so zvedeli, da bo PUSTNI KARNEVAL. Karneval je lahko, kot smo videli vse, drugič pa zato, ker je prišel rimski imperator in cesar F. J. I. ter nam skupaj s Hermanom celjskim solili pamet, ne da bi jih zato poklicali na komite ali zaprli! Vsak zase in po svoje so žveglarili o napakah, plinu in kanalizaciji ter prosili za APLAVZ. Ploskanje se že poredkeje stiši.

Bravo, viva in ole Trnoveljčani! Z organizacijo te prireditve ste potrdili mnenje in ugotovitve strokovnjakov, da Celjani niso željni KULTURE, ne PRIREDITEV in ne slabi organizatorji. Marsikatera organizacija bo vnesla v svoje poročilo in prospekt to najbolje obiskano maskarado, čeprav ni bilo njenih vodilnih članov med prireditelji. Senilnost treh teddnjih celjskih veljakov je bila očitna ob nastopu SOCIALNEGA ZAVAROVANJA, ki je najbolj navdušilo prav zato, ker smo izglasovali nekoliko večjo prispevno stopnjo. Prvič je narod sproščeno odbraval pojav te institucije. Cinkarniški plin pa naj cesarja F. J. I. ne moti, ker se je vsedel nazaj na Cinkarno.

Tekst in slike: J. Sever
J. Pernal

Martin Krpan in Krjavci sta ostala brez nagrad (gumotnih), toda gledalci so ju nagradili z odobravanjem smehom.

MLADINA IN DOLGOČASJE

Ne gre zato, da je čas zimskih počitnic mimo, niti za to, da bi s prstom pokazal prav na to skupino mladih.

Z borcem štirina/ste, Tonetom Javerškom sva že dobro uro gazila sneg po Bohorju. Drug za drugim, med korake sva pletila spomine in besedovala, med drugim tudi o tem, kako v resnici mladi malo poznamo tiste dni, ko je bil dan daljši od leta in leto od življenja.

Cez nekaj časa sva začela tudi vsebino televizijske oddaje, v kateri bi naj mladi pokazali koliko vedo o narodnoosvobodilnem boju. Beseda je nanesla tudi na predstavnike celjske gimnazije.

Medtem sva se približala planinski koči. Pred vhodnimi vrati je bilo razstavljeno obilo smučí, v jedilnici pa lastnikov. Sami mladi ljudje, srednješolci. Za dvema mizama so metali karte, za eno pa si pripovedovali zabeljene šale. Pri mizah s kartami so bili zelo glasni. Opazoval sem te obraze in gledal v roke, ki so k sebi grabile priigrane vžgalice. Kupe vžgalice. Verjetno menjalne vrednosti.

Ko sva se malo odtešila, sva jo mahnila zopet v sneg, proti partizanski Plešivci in Veterniku. Čez tri, štiri ure sva se vrnila v kočó, da bi prišla malo do sape, ki sva jo potrebovala še do Planine. Medtem, so tudi srednješolci že pokosili, na mizi so bile znova karte. Človek bi menil, da se lepo zabavajo v dneh, ko si nabirajo moči

za preostali del šolskega leta. Dve doleteti sta sedeli na zapečku in bingljali z nogami, dva fanta sta ju podpirala s hrbti v hrbet.

Malo pred Federmavson je med pogovorom Tone nenadoma začel vprašanje zabave v koči. Tako, mimogrede, je načel pogovor o tem, kako so bili mladi zaradi dolgočasje sami sebi v napoto.

»Si slíšel tisto, ki je vprašala: KAKO SE ZE REČE DOLGOČASJU PO MAKEDONSKO?«
Slíšel sem. Opazil sem tudi to, kar on ni povedal. Namreč, med njimi je bilo tudi dekle, ki je nekoč telmovalo s svojim poznavanjem zgodovine o narodnoosvobodilnem boju. Ko sva hodila in gazila sneg, je bilo jasno, da do takrat ni nihče šel do partizanske bolnišnice, ki je v bližini koč. Med hojo od ene

do druge partizanske vdolave, od ene do druge hiše v Plešivci, so nama ljudje najprej poudarili in očitali to, da po vojni ni nikogar več k njim. Ne tistih, ki so prihajali z nočjo, mokri in prezeblji, ne onih, ki so prihajali po hrano.

Neumno zvení, toda mogoče bi vsem tistim mladim, ki so tako čuli dolgo v noč, ki so za dne ubijali čas s kartanjem, uspelo premagati dolgočas z majhnim sprehodom do osamele bolnišnice, do ljudi v Plešivci ali Veterniku. Mogoče pa je celo bolje, da tega niso storili, ker bi očitno prišlo do spoznanja, koliko imajo oni, kako žive in kaj imajo tisti tam dole, ki so tudi za njih žrtvovali več, kot pa piše v katerikoli knjigi.

Drži, to je preneumno.

NANI

NOVI TEDNIK — Uredništvo in uprava Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161. Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik BERNARD STRMCNIK, odgovorni urednik JURE KRASOVEC. NOVI TEDNIK izhaja od decembra 1968 kot naslednik CELJSKEGA TEDNIKA, ki je izhajal od 1955. leta. NOVI

8

TEDNIK izhaja vsak četrtek, izdaja CP »DELO« — enota informacije propagandna Celje. Tisk in kličje CP »DELO«. Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 60 par (60 SD), letna naročnina 30 novih din (3.000 SD), polletna 15 novih din (1.500 SD). Za tajno znaša naročnina 60 novih din (6.000 SD). Tekoči račun 507-1-1280 — TELEFONI: uredništvo 23-69, mali oglasi in naročnine ekonomska preopaga 31-65

posed posedu

FRANK HELLER

BLAGAJNA VELIKEGA VOJVODE

III. DEL

MED ZAROTNIKI IN RAZBOJNIKI

ROMAN POKLANJA BRALCEM NOVEGA
TEDNIKA IN SVOJIM STRANKAM
KREDITNA BANKA CELJE

»Da, vendar nekoliko pozneje,« je mirno rekel veliki vojvoda. »Če vas bo sodilo sodišče. Jaz nisem morilec, gospod Hernandez, kakor ste vi in vaši prijatelji. Samo zvezala vas bova. Nate, obvežite si nos!« Zaničljivo mu je vrgel robec in nadaljeval: »Zdaj pa mi še nekaj povejte, a svetujem vam, da govorite resnico! Kdaj pridejo vaši prijatelji?«

Senjor Hernandez se je prenehal jokati, ko je čul, da ga ne bosta kar na mestu obesila. Dokler je živel, je lahko še vedno upal! Previdno in preplašeno je pogledal velikega vojvodo in rekel:

»Ne vem natančno, pričakujem jih v eni uri.«

Velikemu vojvodi se je obraz zresnil. Takoj je vedel, da lopov laže, da pripravlja presenečenje. Bil je prepričan, da bodo njegovi pajdaši vsak čas prišli. »Luis Hernandez,« je rekel, »nameraval sem se v primeru, da bi vas sodišče obsodilo na smrt, poslužiti vladarske pravice in vas pomilostil, toda zdaj ste v desetih besedah izrekli dve laži, vaša usoda je torej zapečaten.«

Obrnil se je k Filipu, ki je prišel z dolgo vrvjo, in rekel:

»Gospod profesor, oprostite, nekaj vas moram prositi. Pomagajte mi nekoliko pri tem neprijetnem in umazanem delu: Zveživa izdajalca, ki je lažnivec in strahopetec, ki si ne upa govoriti resnice, čeprav je pravkar ušel smrti. Samo pogledjte ga! Danes se je predstavljal kot predsednik menorčanske republike, preden poteče nekaj dni, pa bo ležal nekje v kotu mahonskega pokopališča med tistimi, ki nimajo spomenika.«

Izgovarjal je te besede med zobmi, potem pa sta s Filipom zvezala predsednika menorčanske republike in pri delu pokazala precej spretosti. Ko sta bila z delom pri kraju, sta mu zamašila usta in ga presnela v sosedno sobo. Veliki vojvoda je nato zaklenil vrata in rekel:

»Mislim, da bodo njegovi pajdaši vsak čas tukaj. Bojim se, da nama bodo dali nekoliko več opraviti kakor predsednik. Ali boste še vedno ostali tu?«

Filip se je zasmejal.

»Hvala! Žal mi je le, da tvegate svoje življenje za tako malenkostno zadevo, kakor je tale moja.«

Filip se je prav po odisejsko zasmejal. Dobro je vedel, bolje kakor njegov sogovornik, da se lahko zadeva zanj razvije zelo neugodno. Petdeset tisoč funtov, te vsote se je spomnil. Niti slutil ni, kaj vse ga še čaka, preden si zagotovi to vsoto.

Veliki vojvoda ga je zanišljeno opazoval.

»Pogumen mož ste, profesor! Oprostite, ali ste Francoz ali Anglež?«

»Mati je bila Francozinja,« je odgovoril Filip. »Nisem pa ne Francoz ne Anglež, visočanstvo, sem Šved.«

»Pri svetem Urbanu, Sved! Pozdravljeni! Vi ste prvi predstavnik svojega naroda, ki ga imam čast spoznati, gotovo pa ne zadnji! Lex Bekker ne bo veljala za Švede.«

»Oprostite, visočanstvo,« je rekel smeje se Filip, »ali ne bi bilo bolje, da se pripraviva na sprejem ljubih gostov! Za take diplomatske vljudnosti bova imeli še dovolj časa. Ker sem brez orožja, gospod predsednik pa tako ne rabi več svojega samokresa, si bom dovolil, da ga vzamem jaz. Zdaj morava napraviti bojni načrt. Koliko gostov mislite, da pride?«

»Nimam pojma. Bilo bi tudi brez pomena, ko bi vprašala senjora Hernandezza, ker bi se nama prav gotovo zalagal. Tu v pogodbi je šest imen, med njimi tudi njegovo. Torej lahko pričakujeva pet gospodov, če pridejo vsi in ne pripeljejo še koga s seboj. Eden med njimi pa je zelo nevaren. Imenuje se Posada, bil je narednik moje telesne straže.«

»Ali mislite, visočanstvo, da bi jih počakala tukaj? Ali bi ne bilo bolje zunaj v preddverju?«

»Prav imate, tako je, sveti Urban! Zunaj v preddverju bo bolje, tam lahko preštejeva sovražnike, ko bodo prihajali, in si izbereva pravo prilžnost.«

Veliki vojvoda in Filip sta odšla v preddverje in iskala primerno bojno mesto. Po kratkem posvetovanju sta sklenila, da premestita svetilko, ki je osvetljevala zadnji konec preddverja, med velika vrata in vhod v predsednikovo sobo. Ko sta to naredila, sta se skrila v ozadju, ki je bilo zdaj temno. Tam sta čakala in prežala.

Minilo je nekaj minut, ne da bi se kaj zgodilo. Sprva sta molčala, potem pa se je veliki vojvoda sklonil k Filipu in ga vprašal:

»Vi ste torej Šved? Ali je gospa tudi Švedinja?«

»Ne, visočanstvo, Rusinja je!«

»In se ne bojite iti z menoj, da bi mi pomagali? Saj ste vendar slišali, kaj sem vam rekel v čolnu!«

Filip se je nasmešnil, česar pa veliki vojvoda v temi ni videl. Še preden pa je mogel odgovoriti, sta zaslišala zunaj glasove, na katere sta čakala.

Zaslišala sta korake, dve ali tri osebe so prihajale v pogovoru proti gradu. Sledil je klic, vojak je ustavil prihajajoče, spregovorili so med seboj nekaj besed.

Močan glas je v basu naročal: Dobro, ti straži tu spodaj, mi pa poskrbimo zgoraj vse potrebno! Stražar je rekel: Razumem. V tem hipu so se odprla vrata v preddverje.

Tri osebe so stopile čez prag, zaklenila vrata in urno stopale proti

sobi, ki sta jo nekoliko prej zapustila Filip in vojvoda. Filip je v temi napenjal oči, da bi videl, kakšni so trije moderni potomci Dantona, Marata in Robespierrea. Ko jih je videl, se je skoraj na glas zasmel, kajti večjih nasprotij v svojem življenju še ni videl. Prvi je bil močan, plečat mož z veliko črno brado; drugi je bil majhen, imel je udrte oči z blaznim pogledom, zavrit je bil v nekako redovniško kuto, ki je spominjala na nedeljsko obleko kakega švedskega pastora. Navadno segajo redovniške kute do tal, njegova pa mu je segala le do kolen, izpod nje pa sta bingljali umazani tanki nogi. Tretji došlec je bil človek, ki je bil pri nemirni luči še najbolj podoben kakemu hrošču: bil je grbav in ne večji kot kak dvanajestleten deček, glavo je imel jajčasto, noge pa tenke in dolge kakor pajek. Filip je še enkrat pregledal to čudno trojico in se nato ozrl k velikemu vojvodu, kakor da bi ga hotel vprašati: Kaj pa zdaj?

V tistem trenutku pa je vojvoda dvignil roko, v kateri je držal Bekkerjev samokres, in ustrelil, da je v preddverju odmevalo, kakor bi bil ustrelil s topom. Zarotniki so se stresli, kakor da jih je zadela strela. Obstali so in se obrnili — in zagledali moža, ki so ga nameravali ubiti za nagrado dvesto tisoč pezet. Poleg njega so zagledali Filipa. Collina. Oba sta stala z naperjenimi samokresi. Glas velikega vojvode je zadonel:

»Roke kvišku! Takoj, sicer bo po vas!«

V prvem trenutku se je zdelo, da se črnobradi in menih obotavljata, čeprav sta nekako čudno gledala na samokresa. Grbavec pa je ubogal s tako naglico, da ga je bilo veselje gledati. Ko pa je vojvoda približal prst petelinu in pomeril, sta tudi ondva dvignila roke. Kar pa se je svetilo v njihovih očeh, prav gotovo ni bila molitev za don Ramona. Veliki vojvoda se je obrnil k Filipu in rekel:

»Gospod profesor, bodite tako dobri in preglejte, te gospode, ali morda nosijo kako orožje s seboj! Začnite pri očetu Ignaciju, pri tistem v tako slikoviti kuti! Ali hočete, da jih pregledam jaz?«

»Nikakor ne, višočanstvo!«

Filip je stopil k čudnemu božjemu namestniku in začel z veliko spretnostjo prazniti njegove žepe. Njihova vsebina je bila precej pestra, seveda ni manjkala samokres, ki ga mora nositi vsak revolucionar. Filip je orožje vtaknil v svoj žep. Potem je našel zavitek bankovcev, v kuti pa celo zbirko različnih svetinj, ki mu jih je pa vrnil.

»Dobro,« je rekel veliki vojvoda, ko je videl, da je Filip izruval očetu Ignaciju strupene zobe. »Poglejmo zdaj narednika Posado!«

V njegovih žepih je našel Filip kar dva samokresa in nekaj cekinov. Ko je bil z delom pri kraju, se je obrnil h grbavcu, ki mu je

sledil s podplutimi očmi. Filip je našel v njegovem žepu že četrti samokres, poleg njega pa še precej veliko bodalo. Potem se je obrnil k velikemu vojvodi in rekel:

»Zdaj prinesem vrvi in povežem te gospode, da dobi gospod predsednik svojo zaželeno družbo.«

Odhitel je in se takoj vrnil s svitkom vrvi. V petih minutah je bil častiti oče Ignacio — iz spoštovanja do cerkve je namreč začel pri njem — zvezan in brez moči. Filip se je hotel pravkar lotiti črnobredga narednika, ko se je položaj nenadoma spremenil.

Grbasti gostilničar na skrajnem levem krilu je hitro ugotovil, da se oči in samokres velikega vojvode bolj zanimajo za narednika in duhovnika. Počasi in previdno se je odmikal od narednika, poleg katerega je stal. Vse večja in večja je postajala razdalja med njima, veliki vojvoda pa ni ničesar opazil. Ko pa je Filip podrl Ignacija in ga s spoštovanjem položil na tla, ga povezal in se približal naredniku, je mislil grbavi Amadeo, da je prišel pravi čas, da izkoristi priložnost. Hitro in neslišno je kot kobilica skočil nekaj korakov proti izhodu. V trenutku, ko je Ramon opazil njegov beg in nameril samokres, so se vrata odprla, Amadeo je bil zunaj in krogla Ramonovega samokresa je odletela v prazno.

Zdaj pa so si sledili dogodki z bliskovito naglico.

Črnobradi narednik je stal ves čas, ko je Filip preiskoval žepe in vezal očeta Ignacija pripravljen za napad kakor tiger. Penil se je od jeze, da ga ni motil niti naperjeni samokres. Amadeov beg mu je dal novega poguma. Kot divja mačka je planil v tistem trenutku, ko je Amadeo izginil skozi vrata, in se s škripajočimi zobmi in hripavim rjoventjem vrgel na don Ramona. Preden se je ta mogel po strelu za pobeglim gostilničarjem obrniti, so se ga že oklenile narednikove roke in oba sta se zavalila po kamnitem tlaku. Ramonu je padel samokres iz roke in začel se je divji boj z mišicami. Borile so se mišice enakovrednih sovražnikov. Če je bil veliki vojvoda močnejši kakor narednik, pa je to moč odtetala narednikova jeza. Vedel je, da se ne bori samo za svoje življenje, boril se je za svoje načrte in načrte prijateljev. Če zmaga veliki vojvoda, tedaj so izgubljeni. Če ostane vojska in meščanstvo brez voditeljev, bo revolucije takoj konec. Kakšna usoda pa čaka njene voditelje, ni bilo težko pogoditi. Če pa zmaga narednik, tedaj še ni vse izgubljeno.

Na prvi pogled je bilo res videti, da bo zmagal črnobradi narednik. Filip je kot okamenel opazoval borbo, a si ni upal poseči vmes s samokresom. Nasprotnika sta se s tako naglico premetavala po tlaku, da bi krogla lahko zadela prav tako zadnjega potomca dinastije Ramiro kakor njegovega nasprotnika. Tudi razsvetljava je bila tako slaba,

da ju ni mogel dobro razločiti. Oče Ignacio, ki je ležal pri Filipovih nogah, je spodbujal svojega zaveznika s hripavimi klíci, začel je moliti in peti neko pobožno pesem, ki je zelo nenavadno odmevala v praznem in slabo razsvetljenem prostoru. Tedaj pa je skočil Filip do dvojice, ki se je valjala po tleh, in hotel poseči v borbo. Veliki vojvoda pa ga je kratko pogledal in rekel:

»Pustite naju, gospod profesor, njega že pošljem sam k vragu!«

Položaj se je hitro menjal. Zdaj je bil Ramon na boljšem, zdaj spet narednik Posada, ki so mu stopile krvave oči iz očesnih votlin. Prav ko je hotel Filip kljub vojvodovim besedam poseči v boj, se je vojvoda skrčil in hitro spet stegnil ter se zagnal s tako silo, da je dobil narednika podse in ga pritisnil na tla. Toda spet se je narednik izvil kot kača in njegov črnobradi obraz se je dvignil proti Ramonovemu vratu. Odprl je usta, da bi ugriznil. Filip je prestrašeno zaklical, don Ramon je toliko odmaknil glavo, da so narednikovi zobje zgrešili cilj, zasadili pa so se v Ramonovo desno uho in ga skoraj pregrizli. V tistem trenutku je Ramon z zadnjo močjo zagrabil vrat svojega nasprotnika in trikrat udaril z njegovo glavo ob tla. Mišice divjega velikana so popustile, njegovo telo je nekajkrat zadrhtelo, nato pa je mirno obležal na mestu. Veliki vojvoda je vstal. Po licu mu je lila kri, prsi so se mu razburjeno dvigale v kratkih sunkih, sopal je naglo in globoko.

»Rekel sem vam, gospod profesor, da je to nevaren možakar. Prosim, dajte mi vrv, da ga poveževa!«

»Vaše uho, visočanstvo!«

»Za to imava še dovolj časa.«

Filip mu je hitro podal vrv, pri tem pa je mimo grede naperil samokres na očeta Ignacija, ki je takoj prenehal s svojo pobožno pesmijo. Orjaškega narednika sta povezala z dvojnimi vrvmi. Filip je sicer svetoval, da bi bilo bolje dati vrv naredniku kar okoli vratu in ga dvigniti na primerno višino od tal ter razstaviti na oknu.

Nato je Filip prinesel vode in pomagal izpirati globoko rano, ki so jo prizadeli narednikovi zobje Ramonovemu ušesu. Rano mu je tudi za silo povezal. Komaj sta bila opravila, je don Ramon preplašeno vzkliknil.

»Kaj je vendar, visočanstvo?«

»Moja služabnika! Moja zvesta služabnika! Kako sem mogel nanju pozabiti! Kaj so naredili ti lopovi z njima? Če so ju umorili, jih postrelimo na mestu brez zaslísevanja in sodbe. Moj zvesti Joaquin, moj dobri Avgust! Saj jima vendar niso storili kaj žalega!«

Stopil je k očeti Ignaciju, ki je mirno in molče ležal. Le zdaj pa zdaj je kaj zamrmral med zobmi.

»Kje sta Joaquin in Avgust? Kje sta? Odgovorite, vi čast svete cerkve!«

»Preklet na veke, preklet,« je molil pater in napol pel v latinskem jeziku. »Preklet v imenu očeta in sina...«

Veliki vojvoda je skomizgnil z rameni in odšel proti sobi, kjer je ležal predsednik Hernandez.

»Mislim, da se bo oče Ignacio pokoril za svoje grehe v umobolnici, gospod profesor. Morava pač vprašati gospoda predsednika.«

Filip je šele zdaj opazil, da šepa vojvoda nekoliko bolj kakor navadno.

»Ali ste si poškodovali nogo?«

»Nekoliko. Mislim, da sem si jo moral izpahnuti, ko se je naredek zavalil name. Ne skrbite, saj ni nič! Zdaj sem vsaj simetričen, ko šepam na obe nogi.«

Ko sta stopila v sobo, je Hernandez še vedno ležal na tleh in tam, kamor sta ga položila. Preplašeno ju je gledal. Zadnji dogodki so ga popolnoma zmedli in v prvem trenutku ni razumel Ramonovih vprašanj.

»Hernandez,« je rekel veliki vojvoda, »imate starega očeta, ki je pravo nasprotje vam, je pošten in marljiv človek. Zaradi njega bom premislil stvar še enkrat, toda samo s pogojem, da mi takoj poveste, kaj je z Joaquinom in Avgustom. Ali ste me razumeli?«

Trajalo je več ko minuto, preden je predsednik razumel to vprašanje. Potem se je začel jokati in s solznimi očmi je počasi jecjal:

»V malem lovskem paviljonu, visočanstvo, v lovskem paviljonu.«

»Prekleti lopovi, morilci!« je zdijval veliki vojvoda. »V malem lovskem paviljonu, ki je že trideset let zapuščen, da v njem gnezdiijo samo še podgane. Kaj sta vam naredila Joaquin in Avgust? Prekleti lopovi!«

Predsednik ni ne slišal ne razumel njegovih besed, debele solze so mu lile po licu. Veliki vojvoda ga je zaničljivo pogledal in odšel.

Ko sta bila zunaj, je vojvoda rekel:

»Gospod profesor, naredite mi veliko uslugo! Poiščite moja dobra služabnika in ju osvobodite! Težko mi je zdajle iti z vami. Po tej roko-borbi čutim neko čudno omotico in noga me boli bolj, kakor se mi je zdelo. Če hočete iti do paviljona, da ju osvobodite, vas počakam kar tu. Saj jih boste takoj našli.«

»Upam,« je rekel Filip. »Kje pa je ta lovski paviljon?«

»Pojdite naravnost po vrtu, po katerem sva prišla semkaj! Belo je pobarvan, da ga boste tudi v temi takoj opazili. Saj se boste znašli?«

»Prav, prav,« je rekel Filip in odšel. »Na svidenje!«

Ko je Filip prišel do vrat, skozi katera je nekoliko prej izginil Amadeo, je videl, kako se je veliki vojvoda usedel v preddverju izmučen na stol. Dva metra od njega je pel psalme častiti oče Ignacio. Še vedno je ležal na tleh, za njim pa je ležal nepremično ko prej črno-bradi narednik.

Filip ni mogel slutiti, kaj bo videl v preddverju, ko se bo vrnil.

V. POGlavJE

VELIKI VOJVODA NAJ VISI — VELIKI VOJVODA NAJ VISI!

Ko se je sesedel veliki vojvoda don Ramon na stol, mu ni bilo tako dobro, kakor je hotel pokazati Filipu. Boj z narednikom ga je silno utrudil, bolela ga je izpahnjena noga. Ko je bil zdaj sam, je šele občutil bolečine. Pregriznjeno uho ga je peklo ko ogenj. Skoraj je začel misliti, da je imel narednik zastrupljene zobe, tako ga je pekla ta rana.

Don Ramon je pogledal na oba ujetnika, ki sta še vedno ležala tako, kakor sta ju položila s Filipom. Blazni duhovnik je prenehal peti, obrnil je glavo proti vojvodi in ga neprenehoma opazoval s sovražnimi pogledi. Narednik je bil še vedno v nezavesti. Ramon se je počasi privlekel do ujetnikov in pogledal, ali niso vrvi kaj popustile. Potegnil je bliže stol, se usedel in si prižgal cigaro, ki jo je po naključju in skoraj nepoškodovano našel v svojem žepu.

V njegovi glavi so se vrstile nejasne slikega vsega, kar se je zgodilo v zadnjem času: potovanje z ministrom Estebanom Paqueno, brzojavka o borzni špekulaciji, ki sta jo dobila v zadnjem trenutku, prizadevanja, da izvesta kaj natančnejšega o tej špekulaciji, potem Marseille in novica o revoluciji prav takrat, ko sta hotela odpotovati v Pariz, kjer je Semjon Markovič ... Revolucija je torej izbruhnila prav en dan po njunem odhodu. To je gotovo upornikom prekrižalo načrte. Kakšne obraze so delali, ko so našli na dvoru samo Avgusta in Joaquina? Ali je ljudstvo vedelo, da njega ni bilo? Ali so to uporniki slutili? Treba je nekoliko premisliti položaj. Ali revolucionarji sploh vedo, da je odpotoval? Morda tega niti ne vedo in so mislili, da se skriva kje na Menorci, zato jih je njegov prihod nocoj toliko bolj prestrašil. Njegov nocojšnji prihod, skupaj s tem profesorjem! Švedski profesor s francoskim imenom in ženo Rusinjo! Spet je bil prepričan, da ve

profesor več, kakor se je izdal, da je profesor središče vseh skrivnosti. Nekaj časa je premišljeval o tem, potem so drvele njegove misli naprej. Gotovo je, da ga je profesor spoznal, to ni nič čudnega. Čudno pa je veliko zanimanje, ki ga je njegova žena kazala za velikega vojvodo. Za trenutek je don Ramon pretrgal misli. To je bil zelo nenavaden predmet razmišljanja. Po svoji naravi vojvoda ni bil človek, ki bi se za ženske močnejše zanimal. Toda v kratkem času, kar je poznal to mlado žensko, se je sam sebi čudil, kako hitro se je ugnezdila v njegovih mislih. Bila je tako preprosta, nedolžna, mikavna kot ptica, bila je tako lepa, toda bila je žena drugega, žena moža, ki se mu mora zahvaliti za vse uspehe nocojšnjega večera. Don Ramon se je stresel, cigara mu je ugasnila. Znova si jo je prižgal.

Nocojšnji uspeh? Zdaj je bil popolnoma prepričan, da so bili Bekker, Hernandez, Posada in častiti oče Ignacio prvi najbolj zagriženi zaročniki. Ti so zdaj na varnem, torej mu tudi drugi zaročniki ne bodo preveč nevarni. Na primer Amadeo! Mali, usmiljenja vredni črv je sicer pobegnil, toda to mu ne bo prav nič pomagalo. Drugih, ki so bili podpisani na pogodbi, na primer Vatelio, ni poznal, toda prav gotovo jih je pridobil in podkupil za zaroto Bekker kakor vse te, ki jih je polovil. Ubogi Joaquin, ubogi Avgust! Kje se vendar tako dolgo mudi profesor?

Don Ramon se je stresel. Skoraj bi bil zadremal na stolu. Tako ne gre! Toliko časa mora bedeti in stražiti, da se vrne profesor. Kako je že bilo? Če se dobro spominja, je imel Joaquin vedno v svoji sobi steklenico konjaka.

Časa konjaka! To je tisto, kar mu je zdajle potrebno, da spet pride njegova kri v pravi obtok, da omili bolečine v rokah in na glavi. Vstal je, vrgel ogorek cigare proč in počasi ter z omahujočimi koraki odšel po hodniku, po katerem sta bila poprej prišla s profesorjem. Tam je imel Joaquin majhno sobo za postrežbo, od tam je nosil jedila v obednico. Odprl je vrata in pogledal v sobico. Bilo je temno ko v rogu. Zdelo se mu je, da stoji na sredi miza, ob dveh stenah pa omari. Miza je bila prazna. Začel je v temi preiskovati omari. Zgoraj ni bilo nič. Stopil je naprej in tipal z roko. Pozabil je že, kakšna je ta sobica. Pokleknil je in začel preiskovati dolnje predale. Našel je celo vrsto steklenic, toda vse so bile prazne. Gotovo so jih zložili sem, odkar je vladal v palači Hernandez, ker Joaquin ne bi trpel takega nereda.

Končno je dobil v roke steklenico, v kateri je pljusknilo, ko jo je stresel. Nekoliko se je dvignil in poduhal. Če se ne vara, je naletel na pravo, to bo konjak.

Kleče se je plazil zadenjski iz sobice in hotel vstati, toda poprej je želel napraviti še požirek, da bi se nekoliko okrepil.

Toda v tistem trenutku je začutil, da ga je zadel zadaj na glavo močan udarec s trdim predmetom. Steklenica mu je padla iz roke, vse se je zavrtelo okoli njega, zakrillil je z rokami po zraku in padel na obraz.

Ko se je zavedel, je najprej občutil glavo. Šumelo in bučalo je v njej kakor v električnem kolovratu. Tisoč in tisoč belih in rdečih točk je plesalo pred njegovimi očmi, kakor bi gledal zvezdne utrinke. Zavedel pa se je tudi svojega položaja, bil je trdno privezan na stol. Vrvi so ga tiščale okoli vratu in okoli gležnjev, desna noga ga je bolela in pekla, kakor bi bil v precepu. Okoli njega je šumelo kakor na morski obali. Razločeval je več glasov. Še ves v omotici je počasi odprl veke in pogledal okoli.

Sedel je v preddverju, kjer je nekaj trenutkov poprej stražil očeta Ignacija in narednika Posado. Sedel je na tistem stolu, na katerem je prej skoraj zadremal. Okoli njega je stala gruča ljudi, ki ga je gledala, kričala, se mu smejala in klela. Ljudi, ki so se gnetli okoli njega, v prvem trenutku ni spoznal. Ko pa so se njegove oči nekoliko okrepile, ko se mu je vrnila zavest, da je razločil posamezne glasove, je videl, kdo divja okoli njega. Prvi, ki ga je prepoznal, je bil tisti možakar, ki ga je bil pred dvema urama dobro zvezal, mu zamašil usta in ga spravil v zapuščeno hišo v pristanišču. Bil je gospod Bekker iz Holandije.

Toda glas, ki se je najbolj slišal od vseh, ki so bičali okoli njegovih ušes, ni bil Bekkerjev, spoznal je glas umazanega Amadea. Z žarečimi očmi in skuštranimi lasmi je plesal mali grbavec pred vojvodo sem in tja. Ko so se Ramonove oči privadile svetlobi, je preštel svoje nasprotnike. Bilo jih je šest, toda razen Bekkerja je spoznal le še Posado, Hernandeza in očeta Ignacija.

»Jaz, tovariši, senjori, jaz, Amadeo, gostilničar sem bil! Da ni bilo mene, kaj bi bilo z vami? Kaj, recite, odgovorite! Do jutri zvečer bi vas vse postrelil, vse brez razlike, ali ste slišali, oče Ignacio, Evgenio, veliki Luis, in tudi vas, senjor Bekker! Ali veste, kje sem našel senjora Bekkerja? V svoji lopi, kamor spravljam stvari, ki jih potrebujem za čiščenje. Pomislite, ležal je zvezan v tisti stari lopi, bil je brez moči!«

»Kaj toliko govorite?« ga je kratko in zadirčno prekinil Bekker. »Pustite te neumnosti! Kdo vam je dal spet poguma in vas pregovoril, da poišče naše prijatelje?« (Bekker je pokazal na tiste, ki jih Ramon ni poznal.) »To je bil senjor Bekker, ki ste ga našli v tako nemočnem

in brezupnem položaju! Kdo vas je potem pripeljal sem? Kdo je opravił z njim?» (Pokazal je na Ramona).

Don Ramon je čutil, da se mu počasi vračajo moči, da mu spet polje kri po žilah, ko je slišal govoričenje in bahanje svojega velikega sovražnika. Toda bil je še vedno slab in le z veliko težavo je spregovoril:

»Če ste bili to vi, senjor Bekker, vam zagotavljam, da boste jutri zvečer viseli.«

»Viseli, viseli!« Te besede je zakričal Bekker in skočil k velikemu vojvodi, ko je videl, da se mu vrača zavest. »Viseli? O tem govorite? Da, da, nekdo bo visel, dragi moj, a to ste vi!«

Utihił je za trenutek, od same jeze ni mogel govoriti. S krvavo podplutimi očmi je gledal velikega vojvodo, njegove obrvi pa so se ježile.

»Vi,« je kričal, »vi prekleti vojvoda in vladar revščine! Vi boste viseli, viseli, kakor visi najobičajnejši hudodelec! Ali še veste, kaj ste mi pred kratkim naredili? Udarili ste me v obraz, zdaj vam vračam, in to takoj, še nocoj!«

Kakor brez uma je v divji jezi začel biti vojvodo po obrazu, po glavi, po ranjenem, krvavem ušesu. Vsi so umolknili in gledali ta prizor. Imeli so še kljub vsemu nekaj podedovanega spoštovanja pred krvjo v vojvodski palači. Le Amadeo se je hripavo smejal. Končno je pristopil Luis in potegnil Bekkerja proč.

»Senjor Bekker,« je dejal, »to pride pozneje na vrsto, zdaj moramo začeti z zasliševanjem.«

Bekker je prenehal tolči velikega vojvodo, ki se ni mogel braniti, a je čutil, da se mu vrača moč. Vedno bolj se je napenjal, da bi se osvobodil vezi, svoje sovražnike pa je gledal z divjim pogledom iz krvavih oči.

»Gospod Bekker,« je dejal, »že zdavnaj sem vedel, da ste velik strahopetec, zdaj ste to moje prepričanje potrdili. Preden jutri zaide sonce, boste plačali svojo strahopetnost s smrtjo.«

Njegov glas je bil tako strašen, njegov pogled tako divji, da so vsi utihnili in se gledali med seboj. Ali pričakuje veliki vojvoda pomoči? Od kod? Ali jim je nastavljena kakšna past, o kateri nimajo pojma? Ali se je vrnil s kakšno pomočjo s kopnega? Od kod je sploh prišel? Tisti med zarotniki, ki so nocoj že okusili njegovo pest, ki so videli v njegovi osebi angela maščevanja, so ga bili videli v spremstvu le enega človeka, in vendar sta v pol ure skoraj zadušila revolucijo na Menorci. Drugi zarotniki, ki so poslušali, kako se je vse zgodilo, so prestrašeni in živčni sprejemali to skoraj neverjetno povest. Tudi

besede velikega vojvode so nanje zelo porazno delovale. Odkod tolika predrznost, odkod ta nesramnost, ko sedi popolnoma zvezan med svojimi smrtnimi sovražniki? Kako naj si razlagajo to, če ne z dejstvom, da ima zaveznike, pomočnike, za katere oni ne vedo, kdo in odkod so? Amadeo in eden tistih, ki jih Ramon ni poznal, sta zašepetala nekaj besed, potem pa sta pohitela h glavnemu vhodu, zaprla, zaklenila in zapahnila velika, težka vrata.

Medtem pa so se zbrali na posvetovanje. Luis, čigar obraz je bil še vedno preplašen in je jasno govoril, da se predsednik pravzaprav ne zaveda tega, kar se okoli njega dogaja, Posada, ki je neprenehoma opazoval velikega vojvodo s tigrovimi pogledi, in Bekker, ki se je še vedno tresel od razburjenja. Oče Ignacio pa je bil nekako zamaknjen, še vedno je molil in mrmral psalme, včasih pa je divje in blazno zakrilil z rokami proti nebu. Po kratkem posvetovanju je prišel Luis Hernandez k vojvodi, drugi pa so mu sledili in se sklenili v polkrog.

Z resnim glasom je vpraša Luis: »Hočemo vedeti, kdo je bil tisti človek, ki vam je pomagal.«

Don Ramon ga je samo pogledal in hladno odgovoril:

»To boste zvedeli jutri še pred mrakom, ko vas bodo peljali na vislice.«

Luis je prebledel in vprašal nekoliko tiše:

»Vemo, da je dospel danes popoldne na jahti v naše пристanišče. Jaz sam sem bil na jahti, a žal sem pozabil preiskati ladjo, da bi se prepričal, koliko potnikov se je pripeljalo z njo in kdo so bili ti potniki.«

»Prekleti osel!« je zatulil Bekker.

»Ali ste bili tudi vi na ladji?« je nadaljeval Luis.

»Ali govorite z menoj?« je mirno vprašal veliki vojvoda.

»Da! Odgovarjajte na moja vprašanja!« Toda Luisov glas je bil zelo nezanesljiv in neodločen. Veliki vojvoda je videl, kako se trudi, da ne bi pred pajdaši izdal svoje slabosti.

»Potem me imenujte tako, kakor me morate imenovati, Luis! Za vas sem visočanstvo. Le tako lahko pričakujete moj odgovor, milost, pa seveda ne.«

Luis se je stresel po vsem telesu. V tem hipu pa ga je odrinil črnobradi narednik Posada.

»Ali ste bili na jahti ali ne?« je zatulil. »Odgovorite jasno, ne poslušajte se nobenih zvijač ali izvijanj!«

Veliki vojvoda ga je zaničljivo pogledal in mu ni hotel odgovoriti tako kakor prej Luisu, vendar se je spomnil nekaj pametnejšega.

Neumno bi bilo, da bi te ljudi, ki so že tako in tako razburjeni, po nepotrebnem še bolj razburjal in dražil. Prav nič še ni izgubljeno, profesor je še vedno svoboden! Profesor in oba služalnika. Če pridejo o pravem času, tedaj se bo položaj popolnoma spremenil, in to v zadnjem trenutku. Zato mora zdaj pridobiti kar največ časa, zavlačevati mora vso stvar. Prišla mu je dobra misel.

Mirno je pogledal zarotnike, ki so stali v polkrogu pred njim, in rekel:

»Da, bil sem na jahti. Toda tam je bilo še nekaj, česar pa vaš prijatelj Hernandez ni zapazil.«

»Kaj, govorite!« je zakričal narednik.

»Jahta je opremljena z najmodernejšimi brezžičnimi brzojavnimi aparati. Ali ste, gospodje, že kdaj slišali o brezžičnem brzojavu?«

Nekaj trenutkov so vsi molčali. Zarotniki so spogledovali. Deloma niso razumeli, kaj je pripovedoval don Ramon, deloma so se bali skritih groženj, ki so jih čutili v njegovih besedah.

Bekker je bil gotovo edini, ki je dobro vedel, kaj pomenijo njegove besede. Zato je postal precej neodločen, njegov obraz se je hitro spremenil, kar so drugi zarotniki zapazili z velikim strahom.

»Preden smo se izkrcali,« je mirno pripovedoval veliki vojvoda in poudarjal vsako besedo, »smo dobili zvezo z angleško oklopnico, ki križari v bližnjih vodah. Vse smo ji natančno sporočili. Že jutri zjutraj, gospodje, vas doleti izredna čast, da boste videli oklopnico pred pristaniščem. In potem, gospodje, moje iskrene čestitke!«

Spet je zavladala popolna tišina. Veliki vojvoda je s svojimi besedami dosegel svoj namen. Vsi so poznali morske velikane, kajti večkrat je plula mimo otoka kaka angleška ali francoska bojna ladja, kaka oklopnica. Vselej ob taki priliki so po otoku govorili in ugibali, kako daleč lahko streljajo take oklopnice, kako strašni so učinki granat, ki jih bruha iz svojih žrel topovi take velikosti. Če govori velik vojvoda resnico, tedaj je prav mogoče, da je kazen blizu. Njegov nastop, njegove odločne besede pa so dokazovale, da govori vojvoda resnico. Luis je prebledel ko mrlič, drugi pa so molčali in se spogledovali, potem pa spet gledali velikega vojvodo. Njegov obraz, ki je bil krvav in zatekel zaradi udarcev, ki mu jih je zadal Bekker, je bil strašen. Nato so vsi zarotniki pogledali gospoda Bekkerja, ki je uprizoril to revolucijo, katera se zdaj bliža svojemu klavrnemu in obenem groznemu koncu.

Minilo je morda nekaj minut, preden se je Bekker zavedel položaja in si predočil vse posledice, ki čakajo voditelja ponesrečene revolucije. Začulo se je mrmranje. Mrmrali so Amadeo in tisti trije možakarji, ki jih don Ramon ni poznal. Vojvoda je spoznal tudi Luisov glas,

a ta je bil preplašen in njegove besede so bili samo vzdih. Končno pa se je oglasil debeli in gromki glas narednika Posade:

»Pobijte ga! On je vsega kriv! Vrag naj vzame skopuha in strahopetca! Kaj pa imamo od vse te revolucije? Kdo je mislil na to?« Nekaj trenutkov je kazalo, da bo Don Ramon hitreje zmagal v svoji igri, kakor je sploh sam pričakoval. Čul je že tudi posamezne glasove: Milost, milost, visočanstvo.

Tedaj pa je zakričal Bekker in prevpil vse glasove:

»Tovariši! Ne bodite strahopetni! Brez strahu! Kaj boste beračili za milost pri tem človeku? Jaz nastopam proti takemu človeku takole!« Dvignil je roko, da bi udaril don Ramona v obraz, toda ko je videl obraze svojih pajdašev, mu je roka omahnila. Skoraj potihoma je zaključil stavek: »Ko bi hotel«. Nadaljeval je: »Ali vas ni sram, da vas je ugnal s pravljico o brezžičnem brzojavu? Laže, nesramno laže! Samo prestrašiti nas hoče, to je vse. Ko bi pa tudi bilo vse res, kar govori, ko bi jutri res prišla angleška oklopnica, ali mislite, da bi se nam godilo kaj bolje, če ga zdaj prosimo milosti? Ali ni obljubil, da nas do večera vse pobesi? Če hočemo to preprečiti, prijatelji, je samo ena pot, samo eno sredstvo: Obesimo takoj mi njega! Mrtvi molče. Obesimo ga, potem pa potopimo ladjo, s katero je prišel na otok! Potem pa naj le pride angleška mornarica in naj nam dokaže krivdo! Obesimo ga, kar takoj tukaj, potem pa v pristanišče!«

Bekker je umolknil, vojvoda pa ga je poslušal in gledal z zaničujočim in ravnodušnim pogledom. Ko je opazoval svoje sovražnike, se je s precej čudnim občutkom prepričal, da so imele Bekkerjeve besede pri zarotnikih precej velik, če že ne popoln uspeh. Res je obljubil zarotnikom, da jih vse pobesi, če ostane živ. Če res pride oklopnica, tedaj so lahko prepričani, da bo držal svojo besedo. Bekker je imel prav: Morajo ga obesiti, takoj, jahto pa potopiti! Potem pa naj pride oklopnica!

Iz mrmranja in trepetanja se je polagoma razvilo kričanje, ki je bilo vedno močnejše. Zarotniki so ga dvignili s stola in iskali primerno mesto, kamor bi ga lahko obesili. Črnobradi narednik je slekel jopič, gotovo je hotel prevzeti vlogo krvnika, to je bilo lahko brati na njegovem obrazu. Potem se je obrnil k očetu Ignaciju, ki je stal v kotu in mrmral svoje molitve, in mu rekel:

»Semkaj, oče Ignacio! Tu vas potrebujemo. Pridite in berite črno mašo za zadnjega velikega vojvodo Menorce! Tudi spovejte ga, oče Ignacio!«

»Preklet, preklet na veke!« je pel latinsko častiti oče.

Ko sta se krčmar Amadeo in dva pomočnika pripravljala, da postavita lestev in privežeta na kljuko za lestenec vrv, so kljub hrupu zaslipali tri močne udarce na vratu.

V trenutku je vse utihnilo. Veliki vojvoda se je stresel od groze in skoraj mu je prenehalo biti srce. To je gotovo profesor Pelotard, ki se je vrnil še o pravem času, da vidi njegovo smrt.

Črnobradi narednik je stekel do vrat in piklical:

»Kdo je?«

»Straža!« se je glasil neodločen odgovor. »Nekdo sprašuje za palačo velikega vojvode.«

Narednik je počasi odpahnil zapahe in precej neodločno odprl vrata, ker ni mogel vedeti, kaj naj vse to pomeni.

Pogledal je ven in se glasno zasmel:

»Mlada senjorita,« je rekel, »ki prihaja v tej pozni uri na obisk v palačo. Dobro, prišla je o pravem času, da ji pokažemo nekaj, za kar se izplača, da se je potrudila semkaj.«

Veliki vojvoda ni mogel verjeti svojim očem, ko so se odprla vrata in je vstopil narednik, ki je spremljal mlado žensko. Ko pa je ženska stopila bliže, da jo je obsijala slaba luč, je mislil, da se mu je zmešalo.

Bila je gospa Pelotard. Počasi je stopila v predverje, kakor da se ne more znajti. Gledala je okoli sebe. Vsi so jo začudeno opazovali.

Nihče pa ni opazil, da je to priliko izkoristil Luis Hernandez, ki se je izmuznil skozi vrata in izginil v temno noč.

VI. POGLAVJE

MED STRAHOVLADO NA MENORCI SE POJAVI NAPOLEON BONAPARTE

Črnobradi narednik je zaklenil vrata in ukazal vojaku, naj ostane na svojem mestu na straži. Potem se je z neprijaznim obrazom obrnil proti mladi ženski. Še vedno je stala pri vratih. Široko je odpirala svoje oči in njeni pogledi so preplašeno taval po tej čudni družbi. Vsakogar od njih je nekaj časa opazovala. Kazalo je, da vsega tega, kar se dogaja tu, ne razume. Njen izraz na licu se je menjal, zdaj je bil začuden, zdaj preplašen. Ves čas si je prizadevala, da bi se pokazala hrabro. Narednik se je spet zarežal, da je šla njegova črna brada široko na dvojce, in vprašal:

»Zakaj ste nam izkazali to čast? Ali ste morda tudi vi pripotovali s skrivnostno jahto, senjorita?«

Preplašeno in začudeno ga je pogledala, potem pa obrnila svoj pogled proč, ne da bi kaj odgovorila. V tistem hipu pa je zagledala zvezanega velikega vojvodo.

Skočila je nekaj korakov naprej in preplašena obstala; Ali je ta človek s krvavim in razbitim obrazom res tisti mož, ki ga je spoznala pred dobrim dnem? Kaj se je zgodilo, zakaj je zvezan, zakaj je med temi ljudmi, ki so tako strašni, da komaj zadržuje solze strahu?

»Grof,« je rekla po francosko, »ali ste vi? Kaj se je zgodilo? Zakaj ste zvezani, zakaj so vas topli? Prosim vas, povejte mi vendar!«

Don Ramon jo je gledal, a ni nič odgovoril. Zaradi prestanih bolečin in velikega presenečenja ob vstopu mlade gospe Pelotard bi se bil skoraj znova onesvestil. Ona je tu, kaj hoče! Kako je prišla semkaj? In zdaj naj gleda, kako ga ...

Končno se mu je posrečilo, da je s pridušenim glasom rekel:

»Gospa Pelotard, da, jaz sem, res, jaz sem! Prav imate, toda kako ste prišli semkaj, zakaj ste prišli? Verjemite mi, da je to najgrenkejši trenutek mojega življenja!«

»Šla sem s kapitanom Dupontom na kopno,« je odgovorila. »Bila sva zelo razburjena. Nisva vedela, nisva si znala razlagati, zakaj se tako dolgo ne vrnete. Ko sva po ulicah, se je kapitan nekje izgubil in nisem ga več našla. Ni mi preostalo drugo, kakor da pridem sem, ker sem mislila, da vas tukaj prav gotovo najdem. Zagledala sem grad, čeprav je zunaj zelo temno. Tedaj pa me je nepričakovano zagrabil vojak in pripeljal sem. Kaj ste delali, grof? Povejte mi! Kaj so vam naredili, zakaj ste zvezani?«

Veliki vojvoda jo je obupno pogledal. Kako naj jo pripravi na to, kar se bo vsak trenutek zgodilo? Toda to skrb mu je vzel drug, bil je gospod Bekker iz Holandije.

Bekker ni bil posebno doma v francoščini, vendarle je toliko poznal ta jezik, da je razumel vsaj tretjino tega, kar sta govorila veliki vojvoda in mlada ženska. Z zaničljivim in zlobnim smehom se je priklonil in rekel:

»Senjorita, zelo smo veseli tega vašega obiska, toda moram vas opozoriti, da je tukaj dovoljeno govoriti le špansko, če sploh smete govoriti.«

Zaničljivo ga je pogledala, ni mu odgovorila, pač pa je še enkrat vprašala velikega vojvodo:

»Zakaj ste zvezani? Povejte mi, kaj se pravzaprav godi! Prosim, povejte mi, kaj naj vse to pomeni!«